

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

28 Ιουλίου 2016

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 136

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4409

Πλαίσιο για την ασφάλεια στις υπεράκτιες εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ, τροποποίηση του Π.δ. 148/2009 και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο Νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1
Σκοπός και πεδίο εφαρμογής
(Άρθρο 1 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Σκοπός του παρόντος Νόμου (άρθρα 1-35) είναι ο καθορισμός του αναγκαίου νομοθετικού πλαισίου για την ασφάλεια στις υπεράκτιες εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, η συμπλήρωση των ισχυουσών ρυθμίσεων των Νόμων 2289/1995 (Α'27) και Ν. 4001/2011 (Α'179) για την αναζήτηση, την έρευνα και την εκμετάλλευση υδρογονανθράκων, ο καθορισμός των ελάχιστων απαιτήσεων για την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων από υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων καθώς και ο περιορισμός των συνεπειών τους, σε εναρμόνιση και προς την Οδηγία 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 2013 για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών υδρογονανθράκων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2004/35/ΕΚ (ΕΕ L 178 της 28.6.2013).

2. Οι ισχύουσες διατάξεις για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων κατά την εργασία και ιδίως του «Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων» (Κ.Ν.Υ.Α.Ε.) που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 3850/2010 (Α'84), καθώς και του Π.δ. 177/1997 (Α'150), δεν θίγονται από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

3. Από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου δεν θίγεται η ισχύς:

α) των άρθρων 1 έως 12α και 21 του Ν. 2289/1995 (Οδηγία 94/22/ΕΚ), καθώς και των κανονιστικών πράξεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων αυτών,

β) των άρθρων 1 έως 22, 30 έως 32 και 37 του Ν. 4014/2011 (Α'209), καθώς και των κανονιστικών πράξεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων αυτών,

γ) της κοινής υπουργικής απόφασης ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006 «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» (Β' 1225),

δ) της κοινής υπουργικής απόφασης Η.Π. 11764/653/2006 «Πρόσβαση του κοινού στις δημόσιες αρχές για παροχή πληροφοριών σχετικά με το περιβάλλον, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2003/4 «για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και για την κατάργηση της Οδηγίας 90/313/ΕΟΚ» του Συμβουλίου. Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 77921/1440/1995 κοινής υπουργικής απόφασης (Β'95). (Β' 327),

ε) της κοινής υπουργικής απόφασης 9269/470/2007 «Μέσα ένδικης προστασίας του κοινού κατά πράξεων ή παραλείψεων της Διοίκησης σχετικά με θέματα ενημέρωσης και συμμετοχής του κατά τη διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του Ν. 1650/1986, όπως αντικαταστάθηκαν με τα άρθρα 2 και 3 του Ν. 3010/2002 (Β'1391) και σε συμμόρφωση με τις διατάξεις των άρθρων 3 (παρ. 7) και 4 (παρ. 4) της Οδηγίας 2003/35/ΕΚ «σχετικά με τη συμμετοχή του κοινού στην κατάρτιση ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων που αφορούν το περιβάλλον και με την τροποποίηση όσον αφορά τη συμμετοχή του κοινού και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, των Οδηγιών 85/337/ΕΟΚ και 96/61/ΕΟΚ του Συμβουλίου» (Β' 286), και

στ) της κοινής υπουργικής απόφασης 36060/1155/Ε.103/2013 «Καθορισμός πλαισίου κανόνων, μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης του περιβάλλοντος από βιομηχανικές δραστηριότητες, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2010/75/ΕΕ «περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης)» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2010» (Β'1450)».

Άρθρο 2
Ορισμοί
(Άρθρο 2 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «Σοβαρό ατύχημα», σε ό,τι αφορά σε εγκατάσταση ή συνδεδεμένη υποδομή, σημαίνει:

α) συμβάν που περιλαμβάνει έκρηξη, πυρκαγιά, απώλεια ελέγχου της γεώτρησης ή απελευθέρωση πετρελαίου, φυσικού αερίου ή επικίνδυνων ουσιών που συνοδεύεται από, ή είναι πολύ πιθανόν να προκαλέσει, βίαιο θάνατο ή σοβαρό τραυματισμό ανθρώπων,

β) συμβάν που έχει ως αποτέλεσμα σοβαρή ζημία στην εγκατάσταση ή τη συνδεδεμένη υποδομή και συνοδεύεται από ή είναι πολύ πιθανόν να προκαλέσει, βίαιο θάνατο ή σοβαρό τραυματισμό ανθρώπων,

γ) οποιοδήποτε άλλο συμβάν επιφέρει βίαιο θάνατο ή σοβαρό τραυματισμό πέντε ή περισσότερων ατόμων, τα οποία βρίσκονται επί της υπεράκτιας εγκατάστασης από την οποία πηγάζει ο κίνδυνος ή τα οποία εμπλέκονται με υπεράκτια εργασία υδρογονανθράκων σχετιζόμενη με την εγκατάσταση ή τη συνδεδεμένη υποδομή, ή

δ) οποιοδήποτε σοβαρό περιβαλλοντικό συμβάν προκύπτει από τα αναφερόμενα στις περιπτώσεις α', β' και γ'.

Για να διαπιστωθεί εάν ένα συμβάν συνιστά σοβαρό ατύχημα κατά τις περιπτώσεις α', β' ή δ', εγκατάσταση που υπό φυσιολογικές συνθήκες δεν είναι επανδρωμένη, αντιμετωπίζεται ως επανδρωμένη.

2. «Υπεράκτιος» («offshore») σημαίνει ευρισκόμενος είτε στα ύδατα τα υπερκείμενα των υποθαλάσσιων περιοχών, είτε στις υποθαλάσσιες περιοχές, όπως αυτές καθορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 2289/1995.

3. «Υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων» σημαίνει όλες τις δραστηριότητες που συνδέονται με εγκατάσταση ή συνδεδεμένη υποδομή, συμπεριλαμβανομένων του σχεδιασμού, του προγραμματισμού, της κατασκευής, της λειτουργίας και της απεγκατάστασής της, οι οποίες σχετίζονται με την έρευνα και την εκμετάλλευση υδρογονανθράκων, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της μεταφοράς υδρογονανθράκων από μία ακτή σε άλλη.

4. «Διακινδύνευση» ή «Επικινδυνότητα» («risk»), εφεξής «Διακινδύνευση», σημαίνει τον συνδυασμό της πιθανότητας επέλευσης ενός συμβάντος και των επιπτώσεων του εν λόγω συμβάντος.

5. «Κατάλληλος» σημαίνει σωστός ή πλήρως ενδεδειγμένος – συνεκτιμώμενων του μεγέθους της προσπάθειας και του κόστους για δεδομένη απαίτηση ή κατάσταση – εφόσον βασίζεται σε αντικειμενικά στοιχεία και τεκμηριώνεται από σχετική ανάλυση, σύγκριση με ενδεδειγμένα πρότυπα ή άλλες λύσεις, που εφαρμόζονται σε συγκρίσιμες καταστάσεις από άλλες αρχές ή άλλο κλάδο.

6. «Οντότητα» σημαίνει οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή οποιαδήποτε ομάδα τέτοιων προσώπων.

7. «Ανεκτός» («acceptable»), όσον αφορά στην διακινδύνευση, σημαίνει επίπεδο διακινδύνευσης για το οποίο ο χρόνος, το κόστος ή η προσπάθεια περαιτέρω μείωσής του θα ήταν κατάφωρα δυσανάλογα προς τα οφέλη από αυτή τη μείωση. Κατά την εκτίμηση του κατά πόσον ο χρόνος, το κόστος ή η προσπάθεια θα ήταν κατάφωρα

δυσανάλογα του οφέλους από την περαιτέρω μείωση της διακινδύνευσης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα επίπεδα διακινδύνευσης της βέλτιστης πρακτικής που είναι συμβατά με τη δραστηριότητα αυτή.

8. «Άδεια» σημαίνει την παραχώρηση δικαιώματος έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων σύμφωνα με τον Ν. 2289/1995.

9. «Περιοχή αδειοδότησης» σημαίνει τη γεωγραφική περιοχή που καλύπτεται από την άδεια.

10. «Αδειοδοτούσα Αρχή» σημαίνει τη δημόσια αρχή, η οποία είναι αρμόδια για τη χορήγηση αδειών ή την παρακολούθηση της εκτέλεσης αδειών κατά τα προβλεπόμενα στους νόμους 2289/1995 και 4001/2011.

11. «Αρμόδια Αρχή» σημαίνει τη δημόσια αρχή που ορίζεται και ασκεί αρμοδιότητες κατά τον παρόντα Νόμο.

12. «Έρευνα» ή «Εξερεύνηση», εφεξής «Έρευνα», σημαίνει την ανόρυξη γεώτρησης σε τοποθεσία πιθανού κοιτάσματος και όλες τις συναφείς με αυτήν υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων που είναι απαραίτητες πριν από τις εργασίες τις σχετιζόμενες με την παραγωγή.

13. «Παραγωγή» σημαίνει την υπεράκτια εξόρυξη υδρογονανθράκων από τα υπόγεια στρώματα της περιοχής αδειοδότησης, συμπεριλαμβανομένων της υπεράκτιας επεξεργασίας υδρογονανθράκων και της μεταφοράς τους μέσω συνδεδεμένης υποδομής.

14. «Εγκατάσταση» σημαίνει μια μόνιμη, σταθερή ή κινητή κατασκευή ή ένας συνδυασμός κατασκευών διασυνδεδεμένων μόνιμα μεταξύ τους με γέφυρες ή άλλες κατασκευές, που χρησιμοποιούνται σε υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων ή σχετίζονται με τέτοιες εργασίες. Οι εγκαταστάσεις περιλαμβάνουν υπεράκτιες κινητές μονάδες ανόρυξης γεώτρησης (MODU), μόνον όταν τοποθετηθούν σε υπεράκτια ύδατα για ανόρυξη γεώτρησης, παραγωγή, ή άλλες δραστηριότητες που συνδέονται με υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων.

15. «Παραγωγική εγκατάσταση» σημαίνει εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την παραγωγή.

16. «Μη παραγωγική εγκατάσταση» («Μ.Π.Εγκ.») σημαίνει εγκατάσταση εκτός εκείνης που χρησιμοποιείται για την παραγωγή.

17. «Συνδεδεμένη υποδομή» σημαίνει, εντός της ζώνης ασφαλείας ή εντός παρακείμενης ζώνης μεγαλύτερης απόστασης από την εγκατάσταση κατά την κρίση της Αρμόδιας Αρχής:

α) οποιαδήποτε γεώτρηση και σχετικές κατασκευές, συμπληρωματικές μονάδες και συσκευές που συνδέονται με την εγκατάσταση,

β) οποιοδήποτε μηχάνημα ή μηχανολογικό εξοπλισμό τοποθετημένο ή στερεά συνδεδεμένο με την κύρια κατασκευή της εγκατάστασης.

γ) οποιοδήποτε προσαρτημένο μηχάνημα ή μηχανολογικό εξοπλισμό αγωγού μεταφοράς (pipeline).

18. «Κάτοχος άδειας» («licensee») ή «Ανάδοχος» κατά το Ν. 2289/1995, εφεξής «Κάτοχος άδειας», σημαίνει τον δικαιούχο ή τους συνδικαιούχους της άδειας.

19. «Φορέας εκμετάλλευσης» ή «Διαχειριστής» ή «Εντολοδόχος» («operator»), εφεξής «Διαχειριστής», σημαίνει την οντότητα, που έχει ορισθεί από τον κάτοχο άδειας ή την Αδειοδοτούσα Αρχή για να διεξάγει υπεράκτιες ερ-

γασίες υδρογονανθράκων, συμπεριλαμβανομένων του προγραμματισμού και της εκτέλεσης εργασιών γεώτρησης ή της διαχείρισης και του ελέγχου των λειτουργιών παραγωγικής εγκατάστασης.

20. «Ιδιοκτήτης» («owner»), εφεξής «ιδιοκτήτης Μ.Π.Εγκ.», σημαίνει οντότητα, δικαιούμενη κατά τον νόμο να ελέγχει τη λειτουργία μη παραγωγικής εγκατάστασης.

21. «Εργολάβος» («contractor») σημαίνει οποιαδήποτε οντότητα, στην οποία ο διαχειριστής ή ο ιδιοκτήτης Μ.Π.Εγκ. αναθέτει με σύμβαση συγκεκριμένα καθήκοντα για λογαριασμό του διαχειριστή ή του ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ.

22. «Κοινό» σημαίνει μία ή περισσότερες οντότητες, καθώς και τις ενώσεις, τις οργανώσεις ή τις ομάδες εκπροσώπησής τους, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή πρακτική.

23. «Αποδοχή», όσον αφορά την έκθεση μεγάλων κινδύνων, σημαίνει τη γραπτή ενημέρωση εκ μέρους της Αρμόδιας Αρχής προς το διαχειριστή ή τον ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ. ότι η έκθεση, εάν εφαρμοστούν όσα προβλέπει, ικανοποιεί τις απαιτήσεις του παρόντος Νόμου. Η αποδοχή δεν συνεπάγεται, τη, με οποιονδήποτε τρόπο, μεταβίβαση στην Αρμόδια Αρχή ευθύνης για τον έλεγχο των μεγάλων κινδύνων.

24. «Μεγάλος κίνδυνος» («major hazard») σημαίνει κατάσταση που είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σοβαρό ατύχημα.

25. «Εργασία γεώτρησης» σημαίνει οποιαδήποτε σχετική με γεώτρηση εργασία, η οποία θα μπορούσε να προκαλέσει, λόγω ατυχήματος, απελευθέρωση υλικών με πιθανότητα να οδηγήσει σε σοβαρό ατύχημα, συμπεριλαμβανομένων της ανόρυξης γεώτρησης, της επισκευής ή της τροποποίησης γεώτρησης, της αναστολής των εργασιών γεώτρησης και της οριστικής εγκατάλειψης γεώτρησης.

26. «Συνδυασμένη εργασία» σημαίνει την εργασία, η οποία εκτελείται από εγκατάσταση από κοινού με άλλη εγκατάσταση ή εγκαταστάσεις για σκοπούς συναφείς με την (τις) άλλη(ες) εγκατάσταση (εγκαταστάσεις) και επιδρά ουσιωδώς στη διακινδύνευση της ασφάλειας προσώπων ή της προστασίας του περιβάλλοντος σε οποιοδήποτε ή σε όλες τις εγκαταστάσεις.

27. «Ζώνη ασφαλείας» σημαίνει την περιοχή εντός απόστασης 500 μέτρων από οποιοδήποτε σημείο της εγκατάστασης, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 11 του Ν. 2289/1995.

28. «Εσωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης» σημαίνει σχέδιο, το οποίο εκπονούν οι διαχειριστές ή οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος Νόμου σχετικά με τα μέτρα για την πρόληψη της κλιμάκωσης ή τον περιορισμό των συνεπειών σοβαρού ατυχήματος από υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων.

29. «Ανεξάρτητη επαλήθευση» σημαίνει αξιολόγηση και επιβεβαίωση της εγκυρότητας συγκεκριμένων γραπτών δηλώσεων οντότητας ή οργανωτικής μονάδας του διαχειριστή ή του ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ. Η ανεξάρτητη επαλήθευση δεν υπόκειται στον έλεγχο ή στην επιρροή της οντότητας ή της οργανωτικής μονάδας που κάνει χρήση των εν λόγω δηλώσεων.

30. «Ουσιώδης αλλαγή» σημαίνει:

α) ως προς την έκθεση μεγάλων κινδύνων, αλλαγή στη βάση, επί της οποίας έγινε αποδεκτή η αρχική έκθεση, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των υλικών τροποποιήσεων, της διαθεσιμότητας νέων γνώσεων ή νέας τεχνολογίας και των αλλαγών στην επιχειρησιακή διαχείριση,

β) ως προς την κοινοποίηση εργασιών γεώτρησης ή συνδυασμένων εργασιών, αλλαγή στη βάση, επί της οποίας υποβλήθηκε η αρχική κοινοποίηση, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των υλικών τροποποιήσεων, της αντικατάστασης μιας εγκατάστασης με άλλη, της διαθεσιμότητας νέων γνώσεων ή νέας τεχνολογίας και των αλλαγών στην επιχειρησιακή διαχείριση.

31. «Εναρξη των εργασιών» σημαίνει το χρονικό σημείο, κατά το οποίο η εγκατάσταση ή η συνδεδεμένη υποδομή εμπλέκεται για πρώτη φορά στις εργασίες για τις οποίες προορίζεται.

32. «Αποτελεσματικότητα αντιμετώπισης πετρελαιοκηλίδας» σημαίνει τη δυνατότητα των συστημάτων αντιμετώπισης διαρροής να λειτουργήσουν επιχειρησιακά σε περίπτωση εμφάνισης πετρελαιοκηλίδας, λαμβάνοντας υπόψη την ανάλυση της συχνότητας εμφάνισης, της διάρκειας και του χρόνου εμφάνισης των περιβαλλοντικών συνθηκών που θα καθιστούσαν αδύνατη την επιχειρησιακή λειτουργία των συστημάτων αυτών. Η εκτίμηση της αποτελεσματικότητας αντιμετώπισης πετρελαιοκηλίδας πρέπει να εκφράζεται ως ποσοστό του χρόνου κατά τον οποίο δεν υφίστανται τέτοιες συνθήκες και πρέπει να περιλαμβάνει περιγραφή των περιορισμών που τίθενται στη λειτουργία των εν λόγω εγκαταστάσεων ως αποτέλεσμα αυτής της εκτίμησης.

33. «Κρίσιμα στοιχεία ασφάλειας και περιβάλλοντος» σημαίνει τα μέρη μιας εγκατάστασης, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού, σκοπός των οποίων είναι να αποτρέψουν ένα σοβαρό ατύχημα ή να περιορίσουν τις συνέπειές του ή η αστοχία των οποίων θα μπορούσε να προκαλέσει σοβαρό ατύχημα ή να συντελέσει ουσιωδώς στην πρόκληση σοβαρού ατυχήματος.

34. «Τριμερής διαβούλευση» σημαίνει επίσημη διευθέτηση που καθιστά δυνατό το διάλογο και τη συνεργασία ανάμεσα στην Αρμόδια Αρχή, τους διαχειριστές και τους ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ., καθώς και τους εκπροσώπους των εργαζομένων.

35. «Κλάδος» σημαίνει τις οντότητες που εμπλέκονται άμεσα σε υπεράκτιες δραστηριότητες υδρογονανθράκων κατά τον παρόντα Νόμο ή των οποίων οι εργασίες συνδέονται στενά με τις εν λόγω δραστηριότητες.

36. «Εξωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης» σημαίνει την τοπική, εθνική ή περιφερειακή στρατηγική για την πρόληψη της κλιμάκωσης ή τον περιορισμό των συνεπειών σοβαρού ατυχήματος που σχετίζεται με υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων, με αξιοποίηση τόσο όλων των διαθέσιμων στο διαχειριστή πόρων, όπως περιγράφεται στο σχετικό εσωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, όσο και οποιωνδήποτε διαθέσιμων συμπληρωματικών πόρων.

37. «Σοβαρό περιβαλλοντικό συμβάν» σημαίνει συμβάν που προκαλεί ή θα μπορούσε να προκαλέσει σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον, κατά τους ορισμούς του Π.δ. 148/2009 (Α' 190).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ
ΠΡΟΛΗΨΗ ΣΟΒΑΡΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ
ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ

Άρθρο 3

Γενικές αρχές διαχείρισης κινδύνου
(«risk management») σε υπεράκτιες
εργασίες υδρογονανθράκων
(Άρθρο 3 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Οι διαχειριστές υποχρεούνται να διασφαλίζουν ότι λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων σε υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων.

2. Οι διαχειριστές δεν απαλλάσσονται από τις κατά τον παρόντα Νόμο υποχρεώσεις τους εκ του γεγονότος ότι πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες οδηγούν ή συμβάλλουν σε σοβαρά ατυχήματα, τελέστηκαν από εργολάβους.

3. Σε περίπτωση σοβαρού ατυχήματος, οι διαχειριστές υποχρεούνται να λαμβάνουν πάραυτα όλα τα κατάλληλα μέτρα για τον περιορισμό των συνεπειών του στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον.

4. Οι διαχειριστές διασφαλίζουν ότι οι υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων εκτελούνται βάσει συστηματικής διαχείρισης κινδύνου, ώστε να είναι ανεκτό το επίπεδο της παραμένουσας διακινδύνευσης σοβαρών ατυχημάτων σε ανθρώπους, στο περιβάλλον και στις υπεράκτιες εγκαταστάσεις.

Άρθρο 4

Θέματα ασφάλειας και περιβάλλοντος
στο πλαίσιο χορήγησης αδειών κατά
το Ν. 2289/1995
(Άρθρο 4 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Οι αποφάσεις για τη χορήγηση ή τη μεταβίβαση αδειών κατά το Ν. 2289/1995, εκδίδονται αφού ληφθεί υπόψη η ικανότητα του αιτούντος την άδεια, να πληροί τις απαιτήσεις για την εκτέλεση εργασιών στο πλαίσιο αυτής, σύμφωνα με τις συναφείς ρυθμίσεις του εθνικού και του ενωσιακού δικαίου και ιδίως του παρόντος Νόμου.

2. Κατά την αξιολόγηση της τεχνικής και της οικονομικής ικανότητας του αιτούντος την άδεια, πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα εξής:

α) Το επίπεδο διακινδύνευσης, οι κίνδυνοι και όποιες άλλες συναφείς πληροφορίες σχετίζονται με την εξεταζόμενη περιοχή αδειοδότησης, συμπεριλαμβανομένου, κατά περίπτωση, του κόστους της υποβάθμισης του θαλασσιού περιβάλλοντος σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 8 του Ν. 3983/2011 (Α' 144).

β) Το συγκεκριμένο στάδιο, στο οποίο βρίσκονται οι υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων.

γ) Οι χρηματοοικονομικές δυνατότητες που διαθέτει ο αιτών, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε χρημα-

τοοικονομικής ασφάλειας, προκειμένου να καλύπτει τις ευθύνες που ενδέχεται να προκύψουν από τις εν λόγω υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων (συμπεριλαμβανομένης της ευθύνης για ενδεχόμενες οικονομικές ζημιές), σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

δ) Οι διαθέσιμες πληροφορίες σε ζητήματα ασφάλειας και περιβάλλοντος που αφορούν τον αιτούντα, περιλαμβανομένων όσων αφορούν σε σοβαρά ατυχήματα, εφόσον ενδείκνυται για τις εργασίες για τις οποίες ζητήθηκε η χορήγηση άδειας.

Πριν από τη χορήγηση ή τη μεταβίβαση άδειας υπεράκτιων εργασιών υδρογονανθράκων, η Αδειοδοτούσα Αρχή διαβουλεύεται, εφόσον ενδείκνυται, με την Αρμόδια Αρχή.

3. α) Η Αδειοδοτούσα Αρχή χορηγεί άδεια, μόνον εφόσον θεωρήσει επαρκείς τις αποδείξεις ότι ο αιτών έχει λάβει ή θα λάβει κατάλληλη πρόνοια, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, προκειμένου να καλυφθούν ευθύνες που ενδέχεται να προκύψουν από τις υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων, τις οποίες εκτελεί. Η πρόνοια αυτή πρέπει να έχει ληφθεί κατά την έναρξη των υπεράκτιων εργασιών υδρογονανθράκων. Οι αιτούντες οφείλουν να αποδείξουν προσηκόντως τις τεχνικές και οικονομικές τους ικανότητες, καθώς και να παράσχουν οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με την περιοχή που καλύπτεται από την άδεια και το συγκεκριμένο στάδιο υπεράκτιων εργασιών υδρογονανθράκων.

β) Οι κατά το προηγούμενο εδάφιο πρόνοιες αξιολογούνται προκειμένου να διαπιστωθεί, εάν ο αιτών διαθέτει επαρκείς χρηματοοικονομικούς πόρους για την άμεση έναρξη και την απρόσκοπτη συνέχιση όλων των δράσεων που είναι αναγκαίες για την αποτελεσματική αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και της συνακόλουθης αποκατάστασης.

γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορούν να εισάγονται ρυθμίσεις προς διευκόλυνση της ανάπτυξης και χρήσης βιώσιμων χρηματοοικονομικών εργαλείων και άλλων διευθετήσεων, που συμβάλλουν στην απόδειξη της, σύμφωνα με τα ανωτέρω, χρηματοοικονομικής ικανότητας των αιτούντων άδεια.

δ) Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να ρυθμίζονται τα θέματα για την ταχεία και αποτελεσματική εκδίκαση των αγωγών αποζημίωσης προς αποκατάσταση ζημιών λόγω παράβασης των διατάξεων του παρόντος Νόμου, περιλαμβανομένων και αποζημιώσεων για διασυνωριακά περιστατικά.

ε) Οι κάτοχοι άδειας οφείλουν να διατηρούν επαρκή ικανότητα, ώστε να ανταποκρίνονται στις οικονομικές υποχρεώσεις τους που προκύπτουν από ευθύνες τους στο πλαίσιο υπεράκτιων εργασιών υδρογονανθράκων.

4. Η Αδειοδοτούσα Αρχή εγκρίνει τον διαχειριστή κατά το Ν. 2289/1995. Σε περίπτωση που ο διαχειριστής προταθεί από τον κάτοχο άδειας, η Αδειοδοτούσα Αρχή, αν κριθεί απαραίτητο, σε διαβούλευση με την Αρμόδια Αρχή, έχει τη δυνατότητα να προβάλλει αντιρρήσεις, οπότε ο κάτοχος άδειας υποχρεούται να προτείνει κατάλληλο διαχειριστή.

5. Οι διαδικασίες αδειοδότησης για υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων που αφορούν συγκεκριμένη περιοχή αδειοδότησης οργανώνονται με τρόπο, ώστε οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται ως αποτέλεσμα της έρευνας να μπορούν να ληφθούν υπόψη πριν από την έναρξη της παραγωγής.

6. Κατά την εξέταση των τεχνικών και χρηματοοικονομικών ικανοτήτων του αιτούντος άδεια, συνεκτιμώνται ιδιαιτέρως ζητήματα προστασίας του θαλάσσιου και παράκτιου περιβάλλοντος και ιδίως των οικοσυστημάτων που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για το μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και προσαρμογής σε αυτήν, όπως είναι τα αλατούχα έλη και τα υποθαλάσσια λιβάδια, καθώς επίσης και στις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές, όπως είναι οι ειδικές ζώνες διατήρησης σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση 33318/2028/1998 (Β' 1289), όπως τροποποιήθηκε με την κοινή υπουργική απόφαση 14849/853/Ε.103/2008 (Β' 645) για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ), οι ζώνες ειδικής προστασίας σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση 37338/1807/Ε.103/2010 (Β' 1495), για τη διατήρηση των αγρίων πτηνών (Οδηγία 2009/147/ΕΚ) λαμβανομένων σε κάθε περίπτωση υπόψη και των διατάξεων του Ν. 3937/2011 (Α' 60), και οι θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές που έχουν συμφωνηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή στο πλαίσιο διεθνών ή περιφερειακών συμφωνιών, στις οποίες η Ελλάδα είναι Συμβαλλόμενο Μέρος.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής μπορούν να ρυθμίζονται θέματα ναυτικής ασφάλειας των υπεράκτιων εγκαταστάσεων αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, καθώς και πρόληψης της ρύπανσης του περιβάλλοντος από αυτές. Με όμοια απόφαση μπορούν να ρυθμίζονται τα θέματα για την κατασκευή, εξοπλισμό και λειτουργία των παραπάνω εγκαταστάσεων, για τη διαδικασία, τα κριτήρια, τους ελέγχους, τα όργανα και τις προϋποθέσεις πιστοποίησής τους, τα κριτήρια για την εξουσιοδότηση κατάλληλων οργανισμών (νηογυμνώνων) για την παροχή έργου κατάταξης και πιστοποίησης κλάσης ή πιστοποίησης από άλλη αρμόδια αρχή, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με τα παραπάνω θέμα.

Άρθρο 5
Συμμετοχή του κοινού σχετική με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον από προγραμματιζόμενες υπεράκτιες εργασίες έρευνας υδρογονανθράκων (Άρθρο 5 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Η ανόρυξη ερευνητικής γεώτρησης από μη παραγωγική εγκατάσταση δεν ξεκινά μέχρι να διασφαλισθεί ότι το κοινό έχει συμμετάσχει σε αρχικό στάδιο και με ουσιαστικό τρόπο στην εξέταση των πιθανών συνεπειών των προγραμματισμένων υπεράκτιων εργασιών υδρογονανθράκων στο περιβάλλον, κατ'εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας είτε για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση (Οδηγία 2001/42/ΕΚ, όπως έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με την κοινή υπουργική απόφαση 107017/2006, (Β' 1225), είτε για την περιβαλλοντική αδειοδότηση σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4014/2011.

2. Αν το κοινό δεν έχει συμμετάσχει στη διαδικασία της παραγράφου 1, επιβάλλεται η τήρηση των ακόλουθων προϋποθέσεων:

α) Το κοινό ενημερώνεται είτε με δημόσιες ανακοινώσεις είτε με άλλα κατάλληλα μέσα, όπως τα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας, σχετικά με την τοποθεσία, όπου προγραμματίζεται να επιτραπούν εργασίες έρευνας,

β) προσδιορίζεται το ενδιαφερόμενο κοινό, συμπεριλαμβανομένου του κοινού που επηρεάζεται ή είναι πιθανόν να επηρεαστεί από την απόφαση να επιτραπούν εργασίες έρευνας ή έχει σχετικό συμφέρον, συμπεριλαμβανομένων των μη κυβερνητικών οργανώσεων, όπως εκείνες που προωθούν την προστασία του περιβάλλοντος, και άλλων σχετικών φορέων,

γ) πληροφορίες για τέτοιες προγραμματισμένες εργασίες καθίστανται διαθέσιμες στο κοινό, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των πληροφοριών σχετικά με το δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και τον παραλήπτη ενδεχόμενων παρατηρήσεων ή ερωτήσεων,

δ) το κοινό έχει το δικαίωμα να διατυπώνει παρατηρήσεις και γνώμες, όταν όλες οι επιλογές είναι ακόμη ανοικτές, προτού ληφθούν αποφάσεις για να επιτραπεί η έρευνα,

ε) κατά την έκδοση των αποφάσεων της περίπτωσης δ' λαμβάνονται υπόψη δεόντως τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης, και

στ) αφού εξετασθούν οι διατυπωθείσες παρατηρήσεις και γνώμες, το κοινό ενημερώνεται χωρίς καθυστέρηση σχετικά με τις αποφάσεις που εκδόθηκαν και την αιτιολογία τους, καθώς και τα ληφθέντα σχετικώς υπόψη στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών επί της διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης.

Παρέχονται εύλογα χρονοδιαγράμματα που προβλέπουν επαρκή χρόνο για καθένα από τα διάφορα στάδια της δημόσιας διαβούλευσης.

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται ως προς περιοχές, για τις οποίες είχε χορηγηθεί άδεια πριν από τις 18 Ιουλίου 2013.

Άρθρο 6
Υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων εντός περιοχών αδειοδότησης (Άρθρο 6 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Οι εγκαταστάσεις παραγωγής και η συνδεδεμένη υποδομή οφείλουν να λειτουργούν μόνο σε περιοχές αδειοδότησης και μόνον από διαχειριστές σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 4.

2. Ο κάτοχος άδειας πρέπει να διασφαλίζει ότι ο διαχειριστής έχει την ικανότητα να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των συγκεκριμένων εργασιών που αφορά η άδεια κατά το Ν. 2289/1995.

3. Κατά τη διάρκεια όλων των υπεράκτιων εργασιών υδρογονανθράκων, ο κάτοχος άδειας οφείλει να λαμβάνει όλα τα πρόσφορα μέτρα, ώστε να διασφαλίζει ότι ο διαχειριστής αφενός πληροί τις απαιτήσεις και αφετέρου αναλαμβάνει και εκτελεί τα καθήκοντά του σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο.

4. Όπου η Αρμόδια Αρχή κρίνει ότι ο διαχειριστής δεν διαθέτει πλέον την ικανότητα να πληροί τις κατά τον παρόντα Νόμο απαιτήσεις, ενημερώνει την Αδειοδοτούσα Αρχή. Στη συνέχεια, η Αδειοδοτούσα Αρχή ειδοποιεί σχετικά τον κάτοχο άδειας, ο οποίος αναλαμβάνει την ευθύνη για την εκτέλεση των σχετικών καθηκόντων και προτείνει στην Αδειοδοτούσα Αρχή, χωρίς καθυστέρηση, αντικαταστάτη διαχειριστή.

5. Οι εργασίες που σχετίζονται με παραγωγικές και μη παραγωγικές εγκαταστάσεις δεν ξεκινούν ή δεν συνεχίζονται, μέχρις ότου η έκθεση μεγάλων κινδύνων γίνει αποδεκτή από την Αρμόδια Αρχή κατά τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

6. Οι εργασίες γεώτρησης ή οι συνδυασμένες εργασίες δεν ξεκινούν ή δεν συνεχίζονται μέχρις ότου γίνει αποδεκτή η έκθεση μεγάλων κινδύνων για τις εμπλεκόμενες εγκαταστάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου. Οι ως άνω εργασίες δεν επιτρέπεται να αρχίζουν ή να συνεχίζονται, εάν δεν έχει υποβληθεί στην Αρμόδια Αρχή κοινοποίηση εργασιών γεώτρησης ή κοινοποίηση συνδυασμένων εργασιών σύμφωνα με τις περιπτώσεις ή ή θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 12, αντίστοιχα, ή εάν η Αρμόδια Αρχή έχει διατυπώσει αντιρρήσεις ως προς το περιεχόμενο της κοινοποίησης.

7. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 11 του Ν. 2289/1995, ορίζεται ζώνη ασφαλείας 500 μέτρων γύρω από μια εγκατάσταση και απαγορεύεται στα σκάφη να εισέρχονται ή να παραμένουν σε αυτή τη ζώνη.

Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει για σκάφη που εισέρχονται ή παραμένουν στη ζώνη ασφαλείας:

α) Με σκοπό την τοποθέτηση, την επιθεώρηση, τη δοκιμή, την επισκευή, τη συντήρηση, τη μετατροπή, την ανανέωση ή την αφαίρεση οποιουδήποτε υποβρύχιου καλωδίου ή αγωγού που βρίσκεται μέσα ή κοντά στην εν λόγω ζώνη ασφαλείας,

β) προκειμένου να παράσχουν υπηρεσίες σε οποιαδήποτε εγκατάσταση εντός της εν λόγω ζώνης ασφαλείας ή να μεταφέρουν πρόσωπα ή αγαθά προς ή από αυτήν,

γ) προκειμένου να επιθεωρήσουν οποιαδήποτε εγκατάσταση ή συνδεδεμένη υποδομή στην εν λόγω ζώνη ασφαλείας,

δ) με σκοπό τη διάσωση ή την προσπάθεια διάσωσης ανθρώπινων ζώων ή περιουσίας,

ε) λόγω επικίνδυνων καιρικών συνθηκών,

στ) όταν βρίσκονται σε κίνδυνο ή

ζ) εφόσον συναινεί ο διαχειριστής, ο ιδιοκτήτης Μ.Π.Εγκ. ή η αρμόδια κατά περίπτωση δημόσια αρχή.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται διαδικασία για την ουσιαστική συμμετοχή σε τριμερή διαβούλευση μεταξύ της Αρμόδιας Αρχής, των διαχειριστών και των ιδιοκτητών Μ.Π.Εγκ., και των εκπροσώπων των εργαζομένων, με αντικείμενο τον καθορισμό προτύπων και πολιτικών για την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων.

Άρθρο 7

Ευθύνη για περιβαλλοντικές ζημιές (Άρθρο 7 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

Με την επιφύλαξη του υφιστάμενου πεδίου εφαρ-

μογής των ευθυνών σχετικά με την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας σύμφωνα με το Π.δ. 148/2009 (Α' 190), σε κάθε περίπτωση, ο κάτοχος άδειας είναι οικονομικά υπεύθυνος για την πρόληψη και αποκατάσταση των περιβαλλοντικών ζημιών όπως αυτές ορίζονται στο Π.δ. 148/2009, που προκαλούνται από υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων, οι οποίες πραγματοποιούνται από τον κάτοχο άδειας ή το διαχειριστή ή για λογαριασμό τους.

Άρθρο 8

Ορισμός της Αρμόδιας Αρχής – εξουσιοδοτήσεις (Άρθρο 8 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Στην Αρμόδια Αρχή ανατίθενται οι ακόλουθες ρυθμιστικές λειτουργίες:

α) Η αξιολόγηση και η αποδοχή εκθέσεων μεγάλων κινδύνων, η αξιολόγηση κοινοποιήσεων μελετών σχεδιασμού, καθώς και κοινοποιήσεων εργασιών γεώτρησης ή συνδυασμένων εργασιών, όπως και συναφών εγγράφων που υποβάλλονται σε αυτήν κατά το άρθρο 11,

β) η επίβλεψη της συμμόρφωσης των διαχειριστών και των ιδιοκτητών Μ.Π.Εγκ. με τον παρόντα Νόμο, συμπεριλαμβανομένων της διενέργειας επιθεωρήσεων, της διερεύνησης συμβάντων και των μέτρων επιβολής,

γ) η παροχή συμβουλών σε άλλες αρχές ή φορείς, συμπεριλαμβανομένης της Αδειοδοτούσας Αρχής,

δ) η κατάρτιση ετήσιων σχεδίων, σύμφωνα με το άρθρο 21,

ε) η σύνταξη εκθέσεων και αναφορών,

στ) η συνεργασία με αντίστοιχες αρμόδιες αρχές και φορείς άλλων χωρών, σύμφωνα με το άρθρο 27,

ζ) η εισήγηση για την έκδοση κανονισμών ασφαλείας και για τη θέσπιση προτύπων και οδηγιών.

2. Τα όργανα της Αρμόδιας Αρχής οφείλουν να ασκούν τις αρμοδιότητές τους, και ιδίως τις αρμοδιότητες που ορίζονται στις περιπτώσεις α', β' και γ' της παραγράφου 1, με πλήρη ανεξαρτησία και αμεροληψία.

3. Η Αρμόδια Αρχή ασκεί τις ως άνω αρμοδιότητες χωρίς να εμπλέκεται σε οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα, συναρτώμενη με την οικονομική ανάπτυξη των υπεράκτιων φυσικών πόρων, την αδειοδότηση υπεράκτιων εργασιών υδρογονανθράκων και τη συλλογή και διαχείριση των εσόδων από τις εν λόγω εργασίες.

Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζεται η Αρμόδια Αρχή, ρυθμίζονται τα ζητήματα που σχετίζονται με τη διοίκηση, τη στελέχωση και τη λειτουργία της, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα και με το Παράρτημα 3.

4. Τα κατά τον παρόντα Νόμο καθήκοντα της Αρμόδιας Αρχής ασκούνται από την Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων (ΕΔΕΥ) ΑΕ (άρθρα 145–153 του Ν. 4001/2011), μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 3 και εφόσον οι εγκαταστάσεις υπεράκτιων εργασιών που δραστηριοποιούνται στη χώρα είναι λιγότερες από έξι.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας συμπληρώνεται ο κανονισμός εσωτερικής λειτουργίας

και διαχείρισης της ΕΔΕΥ ΑΕ (υπουργική απόφαση 6854/15.2.2016, Β' 491) και ρυθμίζονται θέματα εφαρμογής και λειτουργίας κατά την ανωτέρω μεταβατική περίοδο.

5. Κατά την έκδοση των κανονιστικών πράξεων των παραγράφων 3 και 4, τίθεται στη διάθεση του κοινού, με κάθε πρόσφορο τρόπο, περιγραφή της οργανωτικής δομής της Αρμόδιας Αρχής και οι λόγοι για τους οποίους αυτή επελέγη, καθώς και ο τρόπος διασφάλισης της άσκησης των αρμοδιοτήτων που καθορίζονται στην παράγραφο 1 και της τήρησης των υποχρεώσεων που καθορίζονται στην παράγραφο 2.

6. Η Αρμόδια Αρχή διαθέτει επαρκείς ανθρώπινους και χρηματοοικονομικούς πόρους, προκειμένου να εκτελεί τα κατά τον παρόντα Νόμο καθήκοντά της.

7. Για την παροχή εξειδικευμένης εμπειρογνομοσύνης προς υποστήριξη της Αρμόδιας Αρχής κατά την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της, είναι δυνατή η σύναψη τυπικών συμφωνιών με Οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλους κατάλληλους φορείς, κατά περίπτωση. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, φορέας δεν θεωρείται κατάλληλος, εφόσον η αντικειμενικότητά του μπορεί να αμφισβητηθεί λόγω σύγκρουσης συμφερόντων.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι πηγές των χρηματοοικονομικών πόρων της παραγράφου 6, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής των κατόχων άδειας, των διαχειριστών, των ιδιοκτητών Μ.Π.Εγκ. και του κρατικού προϋπολογισμού, οι μηχανισμοί είσπραξης και εξασφάλισης τους, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο σχετικό θέμα, σύμφωνα και με το Παράρτημα 3.

9. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Αρμόδιας Αρχής, εκδίδονται οι κανονισμοί ασφαλείας για τις υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων και μπορούν να ρυθμίζονται ειδικά τεχνικά και λεπτομερειακά θέματα για την εφαρμογή των άρθρων του παρόντος Νόμου, εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.

Άρθρο 9 **Λειτουργία της Αρμόδιας Αρχής** **(Άρθρο 9 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)**

Η Αρμόδια Αρχή:

α) Δρα ανεξάρτητα από πολιτικές, από ρυθμιστικές αποφάσεις ή από άλλους παράγοντες που δεν σχετίζονται με τα καθήκοντά της κατά τον παρόντα Νόμο,

β) καθιστά σαφή τα όρια των ευθυνών της σε σχέση με τις ευθύνες του διαχειριστή και του ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ., δυνάμει του παρόντος Νόμου, για τον έλεγχο της διακινδύνευσης σοβαρού ατυχήματος,

γ) θεσπίζει πολιτική, μεθοδολογία και διαδικασίες για την ενδελεχή αξιολόγηση των εκθέσεων μεγάλων κινδύνων και των κοινοποιήσεων που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 11, καθώς και για την επίβλεψη της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, συμπεριλαμβανομένης της διενέργειας επιθεωρήσεων, της διερεύνησης συμβάντων και των μέτρων επιβολής,

δ) ενημερώνει τους διαχειριστές και τους ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. σχετικά με την πολιτική, τη μέθοδο και τις δι-

αδικασίες σύμφωνα με την περίπτωση γ' και θέτει στη διάθεση του κοινού συνοπτικές παρουσιάσεις τους,

ε) όπου κρίνεται απαραίτητο, θεσπίζει και εφαρμόζει συντονισμένες ή κοινές διαδικασίες με αρχές και υπηρεσίες για την κατά τον παρόντα Νόμο άσκηση αρμοδιοτήτων της, και

στ) βασίζει την πολιτική, την οργάνωση και τις διαδικασίες λειτουργίας της στις αρχές που ορίζονται στο Παράρτημα 3 του παρόντος Νόμου.

Άρθρο 10 **Συνεργασία με Ευρωπαϊκό Οργανισμό** **για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (ΕΟΑΘ)** **(άρθρο 10 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)**

Η Αρμόδια Αρχή συνεργάζεται με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (ΕΟΑΘ, εφεξής «Οργανισμός») για θέματα της αρμοδιότητάς της, στο πλαίσιο της εντολής που έχει δοθεί στον Οργανισμό δυνάμει του Κανονισμού (ΕΚ) 1406/2002.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ **ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ** **ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΩΝ** **ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ**

Άρθρο 11 **Έγγραφα που πρέπει να υποβάλλονται** **για την εκτέλεση υπεράκτιων εργασιών** **υδρογονανθράκων** **(Άρθρο 11 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)**

1. Ο διαχειριστής ή ο ιδιοκτήτης Μ.Π.Εγκ. υποβάλλει στην Αρμόδια Αρχή τα ακόλουθα έγγραφα:

α) Την εταιρική πολιτική πρόληψης σοβαρών ατυχημάτων (corporate major accident prevention policy) ή επαρκή περιγραφή της, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου 19,

β) το σύστημα ασφαλείας και περιβαλλοντικής διαχείρισης (safety and environmental management system), που ισχύει για την εγκατάσταση, ή επαρκή περιγραφή του, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 5 του άρθρου 19,

γ) στην περίπτωση προγραμματιζόμενης παραγωγικής εγκατάστασης, κοινοποίηση σχεδιασμού σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Παραρτήματος 1 Μέρος 1,

δ) περιγραφή του σχήματος ανεξάρτητης επαλήθευσης σύμφωνα με το άρθρο 17,

ε) έκθεση μεγάλων κινδύνων (major hazard report), σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 13,

στ) σε περίπτωση ουσιώδους αλλαγής ή αποξήλωσης εγκατάστασης, αναθεωρημένη έκθεση μεγάλων κινδύνων σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 13,

ζ) το εσωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης ή επαρκή περιγραφή του σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 28,

η) σε περίπτωση εργασίας γεώτρησης, κοινοποίηση της εν λόγω εργασίας γεώτρησης και πληροφορίες σχετικά με την εν λόγω εργασία γεώτρησης σύμφωνα με το άρθρο 15,

θ) στην περίπτωση συνδυασμένης εργασίας, κοινοποίηση συνδυασμένων εργασιών σύμφωνα με το άρθρο 16,

ι) σε περίπτωση υφιστάμενης παραγωγικής εγκατάστασης που πρόκειται να μετεγκατασταθεί σε νέα τοποθεσία παραγωγής όπου και θα λειτουργεί, κοινοποίηση μετεγκατάστασης σύμφωνα με το Παράρτημα 1 Μέρος 1, ια) οποιοδήποτε άλλο σχετικό έγγραφο ζητείται από την Αρμόδια Αρχή.

2. Τα έγγραφα που πρέπει να υποβληθούν κατά τις περιπτώσεις α', β', δ', και ζ' της παραγράφου 1 υποβάλλονται συγχρόνως με την έκθεση μεγάλων κινδύνων που ζητείται σύμφωνα με το στοιχείο ε' της παραγράφου 1. Η εταιρική πολιτική πρόληψης σοβαρών ατυχημάτων κάθε διαχειριστή γεώτρησης υποβάλλεται συγχρόνως με την κοινοποίηση εργασίας γεώτρησης κατά την περίπτωση η' της παραγράφου 1, εάν δεν έχει υποβληθεί προηγουμένως.

3. Η κοινοποίηση σχεδιασμού κατά την περίπτωση γ' της παραγράφου 1 υποβάλλεται στην Αρμόδια Αρχή εντός προθεσμίας που ορίζει η Αρμόδια Αρχή πριν από την προβλεπόμενη υποβολή της έκθεσης μεγάλων κινδύνων για την προγραμματιζόμενη εργασία. Η Αρμόδια Αρχή ανταποκρίνεται στην κοινοποίηση σχεδιασμού με σχόλια που πρέπει να ληφθούν υπόψη στην έκθεση μεγάλων κινδύνων.

4. Σε περίπτωση που υφιστάμενη παραγωγική εγκατάσταση πρόκειται να εισέλθει σε υπεράκτια ύδατα ή να απομακρυνθεί από αυτά, ο διαχειριστής ενημερώνει εγγράφως την Αρμόδια Αρχή, πριν από την ημερομηνία κατά την οποία η παραγωγική εγκατάσταση αναμένεται να εισέλθει σε αυτά ή να απομακρυνθεί από αυτά.

5. Η κοινοποίηση μετεγκατάστασης που απαιτείται κατά την περίπτωση ι' της παραγράφου 1 υποβάλλεται στην Αρμόδια Αρχή σε αρκούντως πρώιμο στάδιο της προτεινόμενης διαδικασίας, ώστε ο διαχειριστής να είναι σε θέση να λάβει υπόψη του όλα τα θέματα που εγείρονται από την Αρμόδια Αρχή κατά την εκπόνηση της έκθεσης μεγάλων κινδύνων.

6. Σε περίπτωση ουσιώδους αλλαγής που επηρεάζει την κοινοποίηση σχεδιασμού ή την κοινοποίηση μετεγκατάστασης, πριν από την υποβολή της έκθεσης μεγάλων κινδύνων, η Αρμόδια Αρχή πρέπει να ενημερώνεται για την εν λόγω αλλαγή το συντομότερο δυνατόν.

7. Η έκθεση μεγάλων κινδύνων που απαιτείται κατά την περίπτωση ε' της παραγράφου 1 υποβάλλεται στην Αρμόδια Αρχή πριν από την προγραμματιζόμενη έναρξη των εργασιών, με καταληκτική ημερομηνία οριζόμενη από την Αρμόδια Αρχή που προηγείται της έναρξης.

Άρθρο 12

Έκθεση μεγάλων κινδύνων σε παραγωγική εγκατάσταση
(Άρθρο 12 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Ο διαχειριστής υποχρεούται να συντάσσει έκθεση μεγάλων κινδύνων σε παραγωγική εγκατάσταση, την οποία υποβάλλει κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 11. Η εν λόγω έκθεση περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προσδιορίζονται

στο Παράρτημα 1 Μέρη 2 και 5 και επικαιροποιείται, οποτεδήποτε ενδείκνυται ή όταν αυτό ζητείται από την Αρμόδια Αρχή.

2. Κατά την προετοιμασία της έκθεσης μεγάλων κινδύνων σε παραγωγική εγκατάσταση πραγματοποιείται, ανεξαρτήτως του αριθμού των απασχολούμενων στην εγκατάσταση εργαζομένων, η αρμόζουσα διαβούλευση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Π.δ. 240/2006 (Α' 161), με τους εκπροσώπους των εργαζομένων σε επίπεδο επιχείρησης, εγκατάστασης, καθώς και την πλέον αντιπροσωπευτική δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων στον κλάδο και παρέχονται τα απαιτούμενα στοιχεία σύμφωνα με το Παράρτημα 1 Μέρος 2 σημείο 3. Η διαβούλευση πραγματοποιείται κατά τον κατάλληλο τρόπο και περιεχόμενο, σε έγκαιρο χρόνο, αφού προηγηθεί πλήρης ενημέρωση των εργαζομένων για το περιεχόμενο της έκθεσης μεγάλων κινδύνων. Λοιπά δικαιώματα ενημέρωσης, διαβούλευσης και συμμετοχής που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία δεν θίγονται.

3. Η έκθεση μεγάλων κινδύνων σε παραγωγική εγκατάσταση μπορεί να συντάσσεται και για ομάδα εγκαταστάσεων, εφόσον συναινέσει η Αρμόδια Αρχή.

4. Όταν απαιτούνται περαιτέρω πληροφορίες επί της υποβληθείσας έκθεσης μεγάλων κινδύνων, πριν την αποδοχή της, ο διαχειριστής υποχρεούται να παρέχει, έπειτα από αίτημα της Αρμόδιας Αρχής, τις πληροφορίες αυτές και να επιφέρει όλες τις απαραίτητες αλλαγές στη σχετική έκθεση.

5. Όταν πρόκειται να γίνουν τροποποιήσεις που περιλαμβάνουν ουσιώδη μεταβολή στην παραγωγική εγκατάσταση ή όταν μια σταθερή παραγωγική εγκατάσταση πρόκειται να αποξηλωθεί, ο διαχειριστής υποχρεούται να συντάσσει αναθεωρημένη έκθεση μεγάλων κινδύνων, η οποία, κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11, πρέπει να υποβάλλεται εντός προθεσμίας που καθορίζει η Αρμόδια Αρχή, σύμφωνα με το παράρτημα 1 Μέρος 6.

6. Καμία μεταβολή ή αποξήλωση κατά την παράγραφο 5 σε παραγωγική εγκατάσταση δεν ξεκινά πριν η Αρμόδια Αρχή προβεί στην αποδοχή της αναθεωρημένης έκθεσης μεγάλων κινδύνων.

7. Η έκθεση μεγάλων κινδύνων σε παραγωγική εγκατάσταση υπόκειται σε ενδελεχή περιοδική επανεξέταση από τον διαχειριστή τουλάχιστον ανά πενταετία ή νωρίτερα εφόσον αυτό ζητείται από την Αρμόδια Αρχή. Τα αποτελέσματα της επανεξέτασης κοινοποιούνται στην Αρμόδια Αρχή.

Άρθρο 13

Έκθεση μεγάλων κινδύνων που αφορά σε μη παραγωγική εγκατάσταση
(Άρθρο 13 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Ο ιδιοκτήτης Μ.Π.Εγκ. υποχρεούται να συντάσσει έκθεση μεγάλων κινδύνων σε μη παραγωγική εγκατάσταση, την οποία υποβάλλει κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του παρόντος Νόμου. Η εν λόγω έκθεση περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προσδιορίζονται στο Παράρτημα 1

Μέρη 3 και 5 και επικαιροποιείται οποτεδήποτε ενδείκνυται ή όταν ζητείται από την Αρμόδια Αρχή.

2. Κατά την προετοιμασία της έκθεσης μεγάλων κινδύνων σε μη παραγωγικές εγκαταστάσεις πραγματοποιείται η αρμόζουσα διαβούλευση με τους εκπροσώπους των εργαζομένων και παρέχονται τα απαιτούμενα στοιχεία, σύμφωνα με το Παράρτημα 1 Μέρος 3 σημείο 2. Η διαβούλευση πραγματοποιείται κατά τον κατάλληλο τρόπο, χρόνο και περιεχόμενο, αφού προηγηθεί πλήρης ενημέρωση των εργαζομένων για το περιεχόμενο της έκθεσης μεγάλων κινδύνων. Λοιπά δικαιώματα ενημέρωσης, διαβούλευσης και συμμετοχής που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία δεν θίγονται.

3. Όταν απαιτούνται περαιτέρω πληροφορίες επί της υποβληθείσας έκθεσης μεγάλων κινδύνων, πριν την αποδοχή της, ο ιδιοκτήτης Μ.Π.Εγκ. υποχρεούται, έπειτα από αίτημα της Αρμόδιας Αρχής, να παρέχει τις πληροφορίες αυτές και να επιφέρει όλες τις απαραίτητες αλλαγές στην σχετική έκθεση.

4. Όταν πρόκειται να γίνουν τροποποιήσεις που περιλαμβάνουν ουσιώδη μεταβολή στη μη παραγωγική εγκατάσταση ή όταν μια σταθερή μη παραγωγική εγκατάσταση πρόκειται να αποξηλωθεί, ο ιδιοκτήτης Μ.Π.Εγκ. υποχρεούται να συντάσσει αναθεωρημένη έκθεση μεγάλων κινδύνων, η οποία, κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11, πρέπει να υποβάλλεται εντός προθεσμίας που καθορίζει η Αρμόδια Αρχή, σύμφωνα με το Παράρτημα 1 Μέρος 6 σημεία 1, 2 και 3.

5. Καμία μεταβολή ή αποξήλωση κατά την παράγραφο 4 σε σταθερή μη παραγωγική εγκατάσταση δεν ξεκινά, προτού η Αρμόδια Αρχή προβεί στην αποδοχή της αναθεωρημένης έκθεσης μεγάλων κινδύνων.

6. Καμία μεταβολή κατά την παράγραφο 4 σε κινητή μη παραγωγική εγκατάσταση δεν ξεκινά, προτού η Αρμόδια Αρχή προβεί στην αποδοχή της αναθεωρημένης έκθεσης μεγάλων κινδύνων.

7. Η έκθεση μεγάλων κινδύνων σε μη παραγωγική εγκατάσταση υπόκειται σε ενδελεχή περιοδική επανεξέταση από τον ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ. τουλάχιστον ανά πενταετία ή νωρίτερα εφόσον αυτό ζητείται από την Αρμόδια Αρχή. Τα αποτελέσματα της επανεξέτασης κοινοποιούνται στην Αρμόδια Αρχή.

Άρθρο 14

Εσωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης (Άρθρο 14 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Οι διαχειριστές ή ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. κατά περίπτωση, καταρτίζουν εσωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, τα οποία υποβάλλονται σύμφωνα με την περίπτωση ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11. Τα σχέδια καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 28 του παρόντος Νόμου, λαμβάνοντας υπόψη την εκτίμηση κινδύνου σοβαρού ατυχήματος, η οποία πραγματοποιήθηκε κατά τη σύνταξη της πλέον πρόσφατης έκθεσης μεγάλων κινδύνων. Το σχέδιο περιλαμβάνει ανάλυση της αποτελεσματικότητας αντιμετώπισης πετρελαιοκηλίδας.

2. Σε περίπτωση που κινητή μη παραγωγική εγκατάσταση πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση εργασιών γεώτρησης, το εσωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης για την εγκατάσταση λαμβάνει υπόψη την εκτίμηση κινδύνου, η οποία πραγματοποιήθηκε κατά την κατάρτιση της κοινοποίησης εργασιών γεώτρησης που υποβάλλεται σύμφωνα με την περίπτωση η' της παραγράφου 1 του άρθρου 11. Αν το εσωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης πρέπει να τροποποιηθεί λόγω της ιδιαίτερης φύσης ή της τοποθεσίας της γεώτρησης, ο διαχειριστής της γεώτρησης υποβάλλει το τροποποιημένο εσωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης ή επαρκή περιγραφή του στην Αρμόδια Αρχή ως συμπλήρωμα της σχετικής κοινοποίησης των εργασιών γεώτρησης.

3. Σε περίπτωση που μη παραγωγική εγκατάσταση πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση συνδυασμένων εργασιών, το εσωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης τροποποιείται, προκειμένου να καλύπτει τις συνδυασμένες εργασίες και υποβάλλεται στην Αρμόδια Αρχή ως συμπλήρωμα της σχετικής κοινοποίησης των συνδυασμένων εργασιών.

Άρθρο 15

Κοινοποίηση και πληροφορίες σχετικά με εργασίες γεώτρησης (Άρθρο 15 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Ο διαχειριστής γεώτρησης καταρτίζει την κοινοποίηση που πρέπει να υποβληθεί σύμφωνα με την περίπτωση η' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 πριν από την έναρξη των εργασιών γεώτρησης εντός προθεσμίας που ορίζεται από την Αρμόδια Αρχή. Η εν λόγω κοινοποίηση πρέπει να παρουσιάζει λεπτομερώς τον σχεδιασμό της γεώτρησης και τις προγραμματιζόμενες εργασίες γεώτρησης, σύμφωνα με το Παράρτημα 1 Μέρος 4. Στην κοινοποίηση πρέπει να περιλαμβάνεται ανάλυση της αποτελεσματικότητας αντιμετώπισης πετρελαιοκηλίδας.

2. Η Αρμόδια Αρχή εξετάζει την κοινοποίηση και προβαίνει, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, στις κατάλληλες ενέργειες πριν από την έναρξη των εργασιών γεώτρησης, δυνάμει, μεταξύ άλλων, να απαγορεύσει την έναρξη των εργασιών.

3. Ο διαχειριστής της γεώτρησης υποχρεούται να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες του ανεξάρτητου φορέα επαλήθευσης κατά τον σχεδιασμό και την προετοιμασία ουσιώδους αλλαγής στην υποβληθείσα κοινοποίηση εργασιών γεώτρησης σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 17 του παρόντος Νόμου και ενημερώνει αμελλητί την Αρμόδια Αρχή για κάθε ουσιώδη αλλαγή στην υποβληθείσα κοινοποίηση εργασιών γεώτρησης. Η Αρμόδια Αρχή εξετάζει τις εν λόγω αλλαγές και προβαίνει, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, στις κατάλληλες ενέργειες.

4. Ο διαχειριστής της γεώτρησης υποχρεούται να υποβάλλει στην Αρμόδια Αρχή εκθέσεις για τις εργασίες γεώτρησης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Παραρτήματος

2. Οι εκθέσεις πρέπει να υποβάλλονται εβδομαδιαίως, ξεκινώντας από την ημέρα έναρξης των εργασιών γεώτρησης ή ανά διαστήματα που καθορίζονται από την Αρμόδια Αρχή.

Άρθρο 16
Κοινοποίηση συνδυασμένων εργασιών
(Άρθρο 16 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Οι διαχειριστές και οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. που συμμετέχουν σε συνδυασμένες εργασίες συντάσσουν από κοινού την κοινοποίηση που πρέπει να υποβληθεί σύμφωνα με την περίπτωση θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11. Η κοινοποίηση πρέπει να περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προσδιορίζονται στο Παράρτημα 1 Μέρος 7. Την κοινοποίηση συνδυασμένων εργασιών στην Αρμόδια Αρχή υποχρεούται να υποβάλλει ένας από τους ενδιαφερόμενους διαχειριστές. Η κοινοποίηση υποβάλλεται πριν από την έναρξη των συνδυασμένων εργασιών εντός της προθεσμίας που ορίζεται από την Αρμόδια Αρχή.

2. Η Αρμόδια Αρχή εξετάζει την κοινοποίηση και προβαίνει στις αναγκαίες κατά την κρίση της ενέργειες πριν από την έναρξη των συνδυασμένων εργασιών, δυνάμενη, μεταξύ άλλων, να απαγορεύσει την έναρξη των εργασιών.

3. Ο διαχειριστής που υπέβαλε την κοινοποίηση ενημερώνει αμελλητί την Αρμόδια Αρχή για κάθε ουσιώδη αλλαγή στην υποβληθείσα κοινοποίηση. Η Αρμόδια Αρχή εξετάζει τις εν λόγω αλλαγές και προβαίνει στις αναγκαίες κατά την κρίση της ενέργειες.

Άρθρο 17
Ανεξάρτητη επαλήθευση
(Άρθρο 17 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Οι διαχειριστές και οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. διαμορφώνουν μηχανισμούς ανεξάρτητης επαλήθευσης, την περιγραφή των οποίων υποβάλλουν κατά την περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 και συμπεριλαμβάνουν στο σύστημα ασφάλειας και περιβαλλοντικής διαχείρισης κατά την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 11. Η περιγραφή περιλαμβάνει τις πληροφορίες που καθορίζονται στο Παράρτημα 1 Μέρος 5.

2. Τα αποτελέσματα της ανεξάρτητης επαλήθευσης δεν θίγουν την ευθύνη του διαχειριστή ή του ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ. για την ορθή και ασφαλή λειτουργία του εξοπλισμού και των συστημάτων που υπόκεινται σε επαλήθευση.

3. Η επιλογή του ανεξάρτητου φορέα επαλήθευσης και ο σχεδιασμός των σχημάτων ανεξάρτητης επαλήθευσης πρέπει να πληρούν τα κριτήρια του Παραρτήματος 5.

4. Οι μηχανισμοί ανεξάρτητης επαλήθευσης διαμορφώνονται:

α) Ως προς τις εγκαταστάσεις, προκειμένου να παρέχουν την ανεξάρτητη διασφάλιση ότι τα κρίσιμα στοιχεία ασφάλειας και περιβάλλοντος που προσδιορίζονται στην εκτίμηση κινδύνου της εγκατάστασης, όπως αυτή περιλαμβάνεται στην έκθεση μεγάλων κινδύνων, είναι κατάλληλα, καθώς και ότι το πρόγραμμα εξέτασης και δοκιμής τους είναι κατάλληλο, τεχνολογικά επίκαιρο και λειτουργικό σύμφωνα με τα προβλεπόμενα.

β) Ως προς τις κοινοποιήσεις εργασιών γεώτρησης, προκειμένου να παρέχουν ανεξάρτητη διασφάλιση ότι ο σχεδιασμός της γεώτρησης και τα μέτρα ελέγχου αυτής είναι ανά πάσα στιγμή κατάλληλα για τις αναμενόμενες συνθήκες της γεώτρησης.

5. Οι διαχειριστές και οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα βάσει της γνωμοδότησης του ανεξάρτητου φορέα επαλήθευσης.

6. Οι διαχειριστές και οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. διασφαλίζουν ότι οι γνωμοδοτήσεις που λαμβάνονται από τον ανεξάρτητο φορέα επαλήθευσης κατά την περίπτωση α' της παραγράφου 4 καθώς και ότι η καταγραφή των δράσεων που αναλαμβάνονται βάσει των εν λόγω γνωμοδοτήσεων, είναι στη διάθεση της Αρμόδιας Αρχής και διατηρούνται από το διαχειριστή ή τον ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ. για περίοδο έξι μηνών μετά την ολοκλήρωση των υπεράκτιων εργασιών υδρογονανθράκων στις οποίες αναφέρονται.

7. Οι διαχειριστές γεώτρησης διασφαλίζουν ότι οι διαπιστώσεις και οι παρατηρήσεις του ανεξάρτητου φορέα επαλήθευσης κατά την περίπτωση β' της παραγράφου 4, καθώς και οι συνακόλουθες δράσεις βάσει των εν λόγω διαπιστώσεων και παρατηρήσεων, περιλαμβάνονται στην κοινοποίηση εργασιών γεώτρησης που καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 15 του παρόντος Νόμου.

8. Σε κάθε παραγωγική εγκατάσταση, ο μηχανισμός ανεξάρτητης επαλήθευσης πρέπει να έχει εγκατασταθεί πριν από την ολοκλήρωση του σχεδιασμού της. Στις μη παραγωγικές εγκαταστάσεις, το εν λόγω σχήμα πρέπει να έχει εγκατασταθεί πριν από την έναρξη εργασιών στα υπεράκτια ύδατα.

9. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορούν να ρυθμίζονται θέματα επιλογής των ανεξάρτητων φορέων επαλήθευσης, των προϋποθέσεων ανεξαρτησίας τους και της συγκρότησης και λειτουργίας τους, καθώς και λοιπά θέματα εφαρμογής του μηχανισμού ανεξάρτητης επαλήθευσης κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 18
Ενέργειες Αρμόδιας Αρχής σε σχέση με εργασίες επί των εγκαταστάσεων
(Άρθρο 18 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

Η Αρμόδια Αρχή δύναται:

α) Να απαγορεύει τη λειτουργία ή την έναρξη εργασιών σε οποιαδήποτε εγκατάσταση ή συνδεδεμένη υποδομή, σε περίπτωση που τα μέτρα τα οποία προτείνονται στην έκθεση μεγάλων κινδύνων για την πρόληψη ή τον περιορισμό των επιπτώσεων σοβαρών ατυχημάτων ή οι κοινοποιήσεις εργασιών γεώτρησης ή συνδυασμένων εργασιών που υποβάλλονται σύμφωνα με τις περιπτώσεις η' ή θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 αντίστοιχα κρίνονται ανεπαρκή για την τήρηση των απαιτήσεων του παρόντος.

β) Σε εξαιρετικές περιστάσεις και εφόσον κρίνει ότι δεν θίγονται η ασφάλεια και η προστασία του περιβάλλοντος, να μειώνει το χρονικό διάστημα που απαιτείται μεταξύ της υποβολής της έκθεσης μεγάλων κινδύνων ή των άλλων εγγράφων που πρέπει να υποβληθούν σύμφωνα με το άρθρο 11 και της έναρξης των εργασιών.

γ) Να απαιτεί από τον διαχειριστή να λαμβάνει τα πρόσφορα μέτρα που θεωρούνται κατά την κρίση της αναγκαία για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης με τους ορισμούς της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος Νόμου.

δ) Στις περιπτώσεις που εμπίπτουν στην παράγραφο 4 του άρθρου 6, να λαμβάνει επαρκή μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται η αδιάλειπτη ασφάλεια των εργασιών.

ε) Να απαιτεί βελτιώσεις και να απαγορεύει, εφόσον κρίνει απαραίτητο, τη συνέχιση της λειτουργίας κάθε εγκατάστασης ή τμήματος αυτής ή συνδεδεμένης με αυτήν υποδομής, σε περίπτωση που το αποτέλεσμα επιθεώρησης ή η κρίση κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 6 ή η περιοδική αναθεώρηση της έκθεσης μεγάλων κινδύνων κατά την περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 ή αλλαγών στις κοινοποιήσεις που υποβάλλονται κατά το άρθρο 11, καταδεικνύουν ότι οι απαιτήσεις του παρόντος δεν πληρούνται ή ότι υφίστανται εύλογες ανησυχίες για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών ή εγκαταστάσεων υδρογονανθράκων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Άρθρο 19

Πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων από διαχειριστές και ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. (Άρθρο 19 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Οι διαχειριστές και οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. διατυπώνουν σε έγγραφο την εταιρική πολιτική πρόληψης σοβαρών ατυχημάτων που εφαρμόζουν, το οποίο υποβάλλεται σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 11. Επίσης, διασφαλίζουν την εφαρμογή της σε όλες τις υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων στις οποίες εμπλέκονται, λαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, κατάλληλα μέτρα παρακολούθησης για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητάς της. Το σχετικό με την εταιρική πολιτική έγγραφο περιλαμβάνει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο Μέρος 8 του Παραρτήματος 1.

2. Η εταιρική πολιτική πρόληψης σοβαρών ατυχημάτων οφείλει να λαμβάνει υπόψη την κύρια ευθύνη των διαχειριστών που αφορά ιδίως τον έλεγχο της διακίνησης από σοβαρά ατυχήματα εξαιτίας των εργασιών τους και τη συνεχή βελτίωσή του, προκειμένου να διασφαλίζεται ανά πάσα στιγμή υψηλό επίπεδο προστασίας.

3. Οι διαχειριστές και οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. αποτυπώνουν σε έγγραφο το σύστημα ασφάλειας και περιβαλλοντικής διαχείρισης που εφαρμόζουν, το οποίο υποβάλλεται σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 11. Το έγγραφο αυτό περιλαμβάνει περιγραφή:

α) Των οργανωτικών ρυθμίσεων για τον έλεγχο μεγάλων κινδύνων,

β) των ρυθμίσεων για τη σύνταξη και υποβολή εκθέσεων μεγάλων κινδύνων, καθώς και άλλων κατά περίπτωση εγγράφων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, και

γ) των σχημάτων ανεξάρτητης επαλήθευσης σύμφωνα με το άρθρο 17.

4. Οι διαχειριστές και οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. συνεισφέρουν στους μηχανισμούς αποτελεσματικής τριμερούς διαβούλευσης σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 6. Η δέσμευση του διαχειριστή και του ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ. για συμμετοχή στους μηχανισμούς αυτούς μπορεί να περιγράφεται στην εταιρική πολιτική πρόληψης σοβαρών ατυχημάτων.

5. Η εταιρική πολιτική πρόληψης σοβαρών ατυχημάτων και τα συστήματα ασφάλειας και περιβαλλοντικής διαχείρισης καλύπτουν τις απαιτήσεις των Παραρτημάτων 1 Μέρη 8 και 9 και 5, ισχύουν δε τα ακόλουθα:

α) η εταιρική πολιτική πρόληψης σοβαρών ατυχημάτων διατυπώνεται εγγράφως και καθορίζει τους συνολικούς στόχους και τις ρυθμίσεις για τον έλεγχο της διακίνησης από σοβαρό ατύχημα, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους επιτυγχάνονται οι στόχοι και εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις σε επίπεδο εταιρείας,

β) το σύστημα ασφάλειας και περιβαλλοντικής διαχείρισης ενσωματώνεται στο γενικό σύστημα διοίκησης του διαχειριστή ή του ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ. και περιλαμβάνει την οργανωτική δομή, τις αρμοδιότητες, τις πρακτικές, τις διαδικασίες, τις μεθόδους και τους πόρους για τον καθορισμό και την εφαρμογή της εταιρικής πολιτικής πρόληψης σοβαρών ατυχημάτων.

6. Οι διαχειριστές και οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. προετοιμάζουν και διατηρούν πλήρες απόθεμα εξοπλισμού αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, κατάλληλου για τις υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων που διεξάγουν.

7. Οι διαχειριστές και οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. σε διαβούλευση με την Αρμόδια Αρχή και αξιοποιώντας την ανταλλαγή τεχνογνωσίας, πληροφοριών και εμπειριών κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 27, διαμορφώνουν και αναθεωρούν πρότυπα και οδηγίες βέλτιστων πρακτικών για τον έλεγχο των μεγάλων κινδύνων, καθ' όλη τη διάρκεια του σχεδιασμού και του λειτουργικού χρόνου ζωής των υπεράκτιων εργασιών υδρογονανθράκων, καθώς επίσης τηρούν κατ' ελάχιστο όσα αναφέρονται στο Παράρτημα 6.

8. Οι διαχειριστές και οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. διασφαλίζουν ότι η εταιρική πολιτική πρόληψης σοβαρών ατυχημάτων, κατά την παράγραφο 1, καλύπτει τις παραγωγικές και μη εγκαταστάσεις τους και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

9. Σε περίπτωση που η δραστηριότητα διαχειριστή ή ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ. θέτει σε άμεσο κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία ή αυξάνει σημαντικά τη διακίνηση σοβαρού ατυχήματος, ο διαχειριστής ή ο ιδιοκτήτης Μ.Π.Εγκ. υποχρεούται να λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένης, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, της αναστολής της σχετικής δραστηριότητας έως ότου ο κίνδυνος ή η διακίνηση τεθούν υπό επαρκή έλεγχο. Σε περίπτωση που λαμβάνονται τα εν λόγω μέτρα, ο διαχειριστής ή ο ιδιοκτήτης Μ.Π.Εγκ. υποχρεούται να ενημερώνει σχετικά την Αρμόδια Αρχή αμελλητί και το αργότερο εντός 24 ωρών από τη λήψη τους.

10. Οι διαχειριστές και οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. λαμβάνουν ενδεδειγμένα μέτρα για τη χρήση κατάλληλων τεχνικών μέσων ή διαδικασιών, προκειμένου να ενισχύουν

την αξιοπιστία της συλλογής και καταγραφής των σχετικών δεδομένων και να αποτρέπουν πιθανή παραποίηση τους. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να προβλέπεται διαδικασία για τη συλλογή και τη διατήρηση δεδομένων σχετικών με εργασίες γεώτρησης.

Άρθρο 20
Υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων που διεξάγονται εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Άρθρο 20 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Εταιρείες εγγεγραμμένες στο γενικό εμπορικό μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), που διεξάγουν, οι ίδιες ή μέσω θυγατρικών, υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως κάτοχοι άδειας ή ως διαχειριστές, υποβάλλουν αναφορά, εφόσον τους ζητηθεί από την Αρμόδια Αρχή, σχετικά με τις συνθήκες οποιουδήποτε σοβαρού ατυχήματος, στο οποίο έχουν εμπλακεί.

2. Στην πρόσκληση για υποβολή αναφοράς κατά την παράγραφο 1, η Αρμόδια Αρχή διευκρινίζει τις λεπτομέρειες των απαιτούμενων πληροφοριών. Οι εν λόγω εκθέσεις αναφοράς ανταλλάσσονται κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 27.

Άρθρο 21
Διασφάλιση συμμόρφωσης προς το ρυθμιστικό πλαίσιο για την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων (Άρθρο 21 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Οι διαχειριστές και οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. συμμορφώνονται με τα μέτρα που καθορίζονται στην έκθεση μεγάλων κινδύνων και στα σχέδια, που αναφέρονται στην κοινοποίηση εργασιών γεώτρησης, καθώς και στην κοινοποίηση συνδυασμένων εργασιών, οι οποίες υποβάλλονται σύμφωνα με τις περιπτώσεις ε', η' και θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 αντίστοιχα.

2. Οι διαχειριστές και οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. εξασφαλίζουν στην Αρμόδια Αρχή ή σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο ενεργεί κατ' εντολή της, τη μετακίνηση προς και από την εγκατάσταση ή το ναυπήγημα που σχετίζεται με εργασίες υδρογονανθράκων, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς του εξοπλισμού τους, σε εύλογο χρόνο, καθώς και να παρέχουν στέγαση, σίτιση και να καλύπτουν λοιπά έξοδα διαμονής στο πλαίσιο επισκέψεων στις εγκαταστάσεις, προκειμένου να διευκολύνουν την εποπτεία που ασκείται από την Αρμόδια Αρχή, μεταξύ άλλων με τη διενέργεια επιθεωρήσεων, τη διερεύνηση συμβάντων καθώς και την επιβολή της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

3. Η Αρμόδια Αρχή καταρτίζει ετήσια σχέδια για την αποτελεσματική εποπτεία μεγάλων κινδύνων, μεταξύ άλλων και μέσω επιθεωρήσεων, βάσει διαχείρισης κινδύνου και λαμβάνοντας ιδιαίτερως υπόψη τη συμμόρφωση προς την έκθεση μεγάλων κινδύνων και τα λοιπά έγγραφα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 11. Η αποτελεσματικότητα των σχεδίων επανεξετάζεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα που καθορίζει η Αρμόδια Αρχή, η οποία και λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη βελτίωσή τους.

Άρθρο 22
Εμπιστευτική αναφορά θεμάτων ασφάλειας (Άρθρο 22 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Η Αρμόδια Αρχή διαμορφώνει μηχανισμούς:
α) για την εμπιστευτική αναφορά ανησυχιών για θέματα ασφάλειας και περιβάλλοντος, σχετιζόμενων με υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων από όπου και αν προέρχονται, και

β) για τη διερεύνηση των αναφορών του προηγούμενου εδαφίου, διαφυλάσσοντας παράλληλα την ανωνυμία των εμπλεκόμενων.

2. Οι διαχειριστές και οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. ενημερώνουν τους εργαζομένους τους, τους εργολάβους τους και το εργολαβικό προσωπικό σχετικά με τις εθνικές ρυθμίσεις που συναρτώνται με τους μηχανισμούς της παραγράφου 1, καθώς επίσης διασφαλίζουν ότι τα θέματα εμπιστευτικών αναφορών περιλαμβάνονται στις επαγγελματικές ενημερώσεις και τη σχετική εκπαίδευση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΥΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Άρθρο 23
Διάχυση πληροφοριών (Άρθρο 23 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Οι διαχειριστές και οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. παρέχουν στην Αρμόδια Αρχή κατ' ελάχιστον τις πληροφορίες του Παραρτήματος 9.

2. Ο τύπος, η μορφή και το περιεχόμενο της αναφοράς καθορίζονται με το σχετικό Εκτελεστικό Κανονισμό αριθμ. 1112/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 13ης Οκτωβρίου 2014 (ΕΕ L 302/1 της 22.10.2014).

Άρθρο 24
Διαφάνεια (Άρθρο 24 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Οι πληροφορίες του Παραρτήματος 9 είναι διαθέσιμες στο κοινό με ευθύνη της Αρμόδιας Αρχής.

2. Ο τύπος, η μορφή και το περιεχόμενο της αναφοράς καθορίζονται με το σχετικό Εκτελεστικό Κανονισμό αριθμ. 1112/2014.

Άρθρο 25
Έκθεση για τις επιπτώσεις στην ασφάλεια και το περιβάλλον (Άρθρο 25 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Η Αρμόδια Αρχή υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ετήσια έκθεση, στην οποία περιέχονται οι πληροφορίες του Παραρτήματος 9 σημείο 3.

2. Η Αρμόδια Αρχή προβαίνει στην ανταλλαγή και τη δημοσιοποίηση πληροφοριών σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 24.

Άρθρο 26
Διερεύνηση σοβαρού ατυχήματος (Άρθρο 26 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Η Αρμόδια Αρχή ενεργοποιεί διαδικασία διεξοδικής διερεύνησης για κάθε σοβαρό ατύχημα που συμβαίνει σε περιοχή εθνικής δικαιοδοσίας.

2. Η Αρμόδια Αρχή θέτει υπόψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύνοψη των ευρημάτων της διερεύνησης κατά την παράγραφο 1, μετά την ολοκλήρωση είτε της διερεύνησης είτε των σχετικών νομικών διαδικασιών. Μια μη εμπιστευτική έκδοση των ευρημάτων της διερεύνησης τίθεται στη διάθεση του κοινού.

3. Σε συνέχεια της διερεύνησης κατά την παράγραφο 1, η Αρμόδια Αρχή εφαρμόζει όλες τις συστάσεις που την αφορούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 27 Συνεργασία μεταξύ κρατών-μελών (Άρθρο 27 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Η Αρμόδια Αρχή ανταλλάσσει τακτικά τεχνογνωσία και πληροφορίες με άλλες Αρμόδιες Αρχές, μεταξύ άλλων και μέσω της Ομάδας αντίστοιχων Αρμοδίων Αρχών στην Ευρωπαϊκή Ένωση (European Union Offshore Oil and Gas Authorities Group - EUOAG) και συμμετέχει σε διαβουλεύσεις με εταιρείες, φορείς του κλάδου και των εργαζομένων, άλλους εμπλεκόμενους, καθώς και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με αντικείμενο την εφαρμογή του σχετικού ενωσιακού και εθνικού δικαίου.

2. Οι, κατά την παράγραφο, 1, ανταλλασσόμενες πληροφορίες και τεχνογνωσία αφορούν κατά κύριο λόγο τη λειτουργικότητα των μέτρων διαχείρισης κινδύνου, πρόληψης σοβαρών ατυχημάτων, επαλήθευσης συμμόρφωσης και αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που σχετίζονται με υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και εκτός αυτής, όπου απαιτείται.

3. Η Αρμόδια Αρχή συμμετέχει στον προσδιορισμό σαφών κοινών προτεραιοτήτων για την προετοιμασία της κατάρτισης και στην επικαιροποίηση προτύπων και κατευθύνσεων, προκειμένου να εντοπιστεί και να διευκολυνθεί η υλοποίηση και η συνεπής εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών στις υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων.

4. Έως τις 19 Ιουλίου 2016, η Αρμόδια Αρχή ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα εθνικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων των τυπικών συμφωνιών, κατά την παράγραφο 6 του άρθρου 8, σχετικά με την πρόσβαση σε τεχνογνωσία, πόρους και εμπειρογνώμονες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΑΝΑΓΚΗΣ

Άρθρο 28 Απαιτήσεις σχετικά με τα εσωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης (Άρθρο 28 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Η Αρμόδια Αρχή ελέγχει και επιβεβαιώνει ότι τα εσωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, που καταρτίζονται από το διαχειριστή ή τον ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ. σύμφωνα με το άρθρο 14 και υποβάλλονται σε αυτή σύμφωνα με την περίπτωση ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11:

α) Ενεργοποιούνται χωρίς καθυστέρηση στην αντιμετώπιση σοβαρού ατυχήματος ή κατάστασης που ενέχει άμεσο κίνδυνο σοβαρού ατυχήματος,

β) είναι συμβατά με το εξωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που προβλέπεται στο άρθρο 29.

2. Ο διαχειριστής και ο ιδιοκτήτης Μ.Π.Εγκ. οφείλουν να διατηρούν εξοπλισμό και να διαθέτουν εξειδικευμένο προσωπικό για το εσωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης με τρόπο ώστε να είναι διαθέσιμα ανά πάσα στιγμή και να μπορούν να διατεθούν, όποτε είναι αναγκαίο, στις Αρχές που εφαρμόζουν το εξωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

3. Το εσωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης καταρτίζεται σύμφωνα με το Παράρτημα 1, Μέρος 10, και επικαιροποιείται μετά από κάθε ουσιαστική αλλαγή στην έκθεση μεγάλων κινδύνων ή στις κοινοποιήσεις που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 11. Κάθε τέτοια επικαιροποίηση υποβάλλεται στην Αρμόδια Αρχή σύμφωνα με την περίπτωση ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 και κοινοποιείται στις Αρχές που είναι αρμόδιες για την κατάρτιση των εξωτερικών σχεδίων αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης για τη περιοχή που αφορούν.

4. Το εσωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης πρέπει να εναρμονίζεται με άλλα μέτρα προστασίας και διάσωσης του προσωπικού που λαμβάνονται από την πληγείσα εγκατάσταση, για τη διασφάλιση της ατομικής ασφάλειας και επιβίωσης.

Άρθρο 29 Εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και ετοιμότητα για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης (Άρθρο 29 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Η Αρμόδια Αρχή, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας και τους λοιπούς αρμόδιους φορείς, καταρτίζει σε εθνικό επίπεδο σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που καλύπτει όλες τις υπεράκτιες εγκαταστάσεις υδρογονανθράκων ή συνδεδεμένες υποδομές, καθώς και περιοχές που ενδέχεται να πληγούν. Μετά την κατά νόμο έγκριση του ανωτέρω εθνικού σχεδίου και με βάση αυτό, η Αρμόδια Αρχή σε συνεργασία με συναρμόδιους φορείς, τους οικείους διαχειριστές και ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. και, κατά περίπτωση, τους κατόχους άδειας, καταρτίζουν εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που καλύπτουν όλες τις υπεράκτιες εγκαταστάσεις υδρογονανθράκων ή συνδεδεμένες υποδομές, καθώς και περιοχές που ενδέχεται να πληγούν.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζεται κάθε ζήτημα που αφορά τις οικονομικές υποχρεώσεις των κατόχων άδειας και των διαχειριστών σε σχέση με τα εξωτερικά σχέδια έκτακτης ανάγκης, καθώς επίσης και η κατανομή των υποχρεώσεων αυτών.

2. Τα ως άνω εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης λαμβάνουν υπόψη την πλέον επικαιροποιημένη έκδοση των εσωτερικών σχεδίων

αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης για τις υφιστάμενες ή προγραμματιζόμενες εγκαταστάσεις ή για τις συνδεδεμένες υποδομές στην περιοχή που καλύπτεται από το εξωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

3. Τα εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης καταρτίζονται σύμφωνα με το Παράρτημα 7 και είναι διαθέσιμα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ενδέχεται να επηρεαστούν και στο κοινό. Κατά τη διάθεση των εξωτερικών σχεδίων αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, οι πληροφορίες που δημοσιοποιούνται δεν πρέπει να θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια και τη λειτουργία των υπεράκτιων εγκαταστάσεων υδρογονανθράκων ούτε να βλάπτουν τα οικονομικά συμφέροντα του Δημοσίου ή την ατομική ασφάλεια και προσωπικότητα των υπαλλήλων που ασκούν σχετικά καθήκοντα.

4. Κατά την εφαρμογή του παρόντος Νόμου, λαμβάνονται πρόσφορα μέτρα για την επίτευξη υψηλού επιπέδου συμβατότητας και διαλειτουργικότητας του εξοπλισμού αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και της εμπειρογνωμοσύνης με άλλα κράτη-μέλη. Ομοίως, ενθαρρύνεται ο κλάδος να χρησιμοποιεί και να αναπτύσσει εξοπλισμό και υπηρεσίες με υψηλό βαθμό συμβατότητας και διαλειτουργικότητας εντός της γεωγραφικής περιοχής δραστηριοποίησής τους.

5. Οι αρμόδιες υπηρεσίες τηρούν αρχεία σχετικά με τον εξοπλισμό και τις υπηρεσίες αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με το Παράρτημα 8 σημείο 1. Τα εν λόγω αρχεία είναι διαθέσιμα στα άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ενδέχεται να επηρεαστούν, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και, σε βάση αμοιβαιότητας, σε γειτονικές τρίτες χώρες.

6. Οι διαχειριστές και οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. δοκιμάζουν τακτικά την ετοιμότητά τους για την αποτελεσματική αντιμετώπιση σοβαρών ατυχημάτων, σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες Αρχές για την ενεργοποίηση και εφαρμογή των εξωτερικών σχεδίων αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, καθώς, και την Αρμόδια Αρχή.

7. Οι υπηρεσίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αναπτύσσουν σενάρια συνεργασίας για περιπτώσεις έκτακτων αναγκών. Τα εν λόγω σενάρια αξιολογούνται τακτικά και επικαιροποιούνται όταν είναι αναγκαίο.

Άρθρο 30

Αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης (Άρθρο 30 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Ο διαχειριστής ή, κατά περίπτωση, ο ιδιοκτήτης Μ.Π.Εγκ. υποχρεούται να ειδοποιεί αμελλητί τις, κατά περίπτωση, αρμόδιες αρχές και φορείς, σε περίπτωση σοβαρού ατυχήματος ή κατάστασης, συναρτώμενης με άμεσο κίνδυνο σοβαρού ατυχήματος. Στην εν λόγω ειδοποίηση περιγράφονται οι συνθήκες, συμπεριλαμβανομένων, όποτε είναι δυνατόν, της προέλευσης, των πιθανών επιπτώσεων στο περιβάλλον και των πιθανών σοβαρών συνεπειών τους.

2. Οι δράσεις όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης περιγράφεται αναλυτικά

στα εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών που καταρτίζονται για κάθε εγκατάσταση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 29.

3. Σε περίπτωση σοβαρού ατυχήματος, ο διαχειριστής ή ο ιδιοκτήτης Μ.Π.Εγκ. υποχρεούνται να λαμβάνουν αμελλητί όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποτροπή της κλιμάκωσής του και τον μετριασμό των επιπτώσεων του. Οι, κατά περίπτωση, αρμόδιες αρχές και φορείς δύναται να συνδράμουν το διαχειριστή ή τον ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ. περιλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της παροχής πρόσθετων πόρων.

4. Κατά την αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης, συλλέγονται οι πληροφορίες που απαιτούνται για τη διεξοδική διερεύνηση του ατυχήματος σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 26.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Άρθρο 31

Διασυνοριακή ετοιμότητα και αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης (Άρθρο 31 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Αν η Αρμόδια Αρχή εκτιμά ότι μεγάλος κίνδυνος, σχετιζόμενος με υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων που πρόκειται να διεξαχθούν σε περιοχή δικαιοδοσίας της, ενδέχεται να έχει σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον άλλου κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διαβιβάζει, πριν από την έναρξη των εργασιών, τις σχετικές πληροφορίες στο κράτος-μέλος που ενδέχεται να επηρεαστεί και επιχειρεί, από κοινού με το εν λόγω κράτος-μέλος, να υιοθετήσει μέτρα για την αποτροπή ζημίας.

Η Αρμόδια Αρχή, εφόσον εκτιμά ότι η περιοχή δικαιοδοσίας της ενδέχεται να επηρεαστεί από υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων που πρόκειται να διεξαχθούν σε περιοχή δικαιοδοσίας άλλου κράτους-μέλους, μπορεί να ζητήσει από την αρμόδια αρχή του κράτους-μέλους αυτού να της διαβιβάσει όλες τις σχετικές πληροφορίες. Μπορεί δε να εκτιμά από κοινού με την αρμόδια αρχή του άλλου κράτους-μέλους την αποτελεσματικότητα των μέτρων, με την επιφύλαξη των διατάξεων που διέπουν τις αρμοδιότητες της Αρμόδιας Αρχής για την οικεία εργασία δυνάμει των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 8.

2. Οι σοβαροί κίνδυνοι που διαπιστώνονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 λαμβάνονται υπόψη στα εσωτερικά και τα εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, προκειμένου να διευκολύνεται η από κοινού αποτελεσματική αντιμετώπιση σοβαρού ατυχήματος.

3. Σε περίπτωση σοβαρού ατυχήματος, όπου διαπιστώνεται κίνδυνος ορατών διασυνοριακών επιπτώσεων σε τρίτες χώρες, τίθενται στη διάθεση των χωρών αυτών πληροφορίες στη βάση αμοιβαιότητας.

4. Η Αρμόδια Αρχή συνεργάζεται με τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να συντονίζουν μεταξύ τους μέτρα που αφορούν περιοχές εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να αποτρέπουν πιθανές αρνητικές επιπτώσεις από υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων.

5. Η Αρμόδια Αρχή ελέγχει τακτικά την ετοιμότητά της για την αποτελεσματική αντιμετώπιση ατυχημάτων σε συνεργασία με τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ενδέχεται να επηρεαστούν, τους σχετικούς Οργανισμούς της Ένωσης και, σε βάση αμοιβαιότητας, με τρίτες χώρες που ενδέχεται να επηρεαστούν. Επίσης, συμμετέχει στη διενέργεια ασκήσεων που οργανώνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και επικεντρώνονται στη δοκιμή διασυννοριακών μηχανισμών αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

6. Σε περίπτωση σοβαρού ατυχήματος ή επικείμενης απειλής σοβαρού ατυχήματος που έχει ή μπορεί να έχει διασυννοριακές επιπτώσεις, η Αρμόδια Αρχή ειδοποιεί αμελλητί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εκείνα τα κράτη- μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτες χώρες που ενδεχομένως θα επηρεαστούν από το σοβαρό ατύχημα και παρέχει συνεχώς πληροφορίες χρήσιμες για την αποτελεσματική αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 32 Κυρώσεις (Άρθρο 34 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

Α. Διοικητικές κυρώσεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Αρμόδιας Αρχής, για κάθε παράβαση των διατάξεων του νόμου αυτού και των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, επιβάλλεται πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000,00) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (1.500.000,00) ευρώ. Τα όρια των προστίμων μπορούν να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Για το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, η βαρύτητα της παράβασης, οι συνέπειες που προκύπτουν από αυτήν, ο βαθμός υπαιτιότητας και η υποτροπή του παραβάτη.

Σε κάθε περίπτωση υποτροπής εντός μιας τριετίας για την ίδια παράβαση, το επιβληθέν πρόστιμο τριπλασιάζεται.

2. Υπότροπος θεωρείται όποιος μέσα σε τρία (3) χρόνια από την έκδοση της απόφασης, με την οποία επιβάλλεται σε αυτόν πρόστιμο ή άλλη κύρωση για κάποια από τις ανωτέρω παραβάσεις, τελεί νέα παράβαση.

3. Πριν εκδοθεί η απόφαση επιβολής του προστίμου, καλείται από την Αρμόδια Αρχή η οντότητα στην οποία αποδίδεται η τέλεση της παράβασης για να διατυπώσει τις απόψεις της.

4. Η επιβολή του προστίμου δεν αποκλείει την επιβολή άλλων διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

5. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, μπορεί να αποτελούν έσοδα της Αρμόδιας Αρχής. Με την απόφαση της παραγράφου 8 του άρθρου 8 μπορούν να ρυθμίζονται λεπτομέρειες εφαρμογής της παραγράφου αυτής.

6. Το κλιμάκιο ελέγχου της Αρμόδιας Αρχής, εφόσον, κατά τη διάρκεια επιτόπιου ελέγχου σε εγκατάσταση, κρίνει ότι η λειτουργία της δημιουργεί σοβαρούς κινδύνους για το περιβάλλον ή/και την ασφάλεια του έμψυχου και άψυχου δυναμικού της περιοχής, μπορεί να προβαίνει σε προσωρινή σφράγιση της εγκατάστασης, με αιτιολογημένη απόφαση που λαμβάνεται επί τόπου.

Η απόφαση προσωρινής σφράγισης είναι ανεξάρτητη άλλων διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων και ανακαλείται όταν εκλείψουν οι λόγοι που την επέβαλαν.

Β. Ποινικές κυρώσεις

1. Ο κάτοχος άδειας, ο διαχειριστής ή ο ιδιοκτήτης Μ.Π.Εγκ. κατά περίπτωση που παραβαίνουν τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφοι 1 έως και 6 και του άρθρου 30, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών, αν δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη ποινικού νόμου.

2. Οι ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται είναι ανεξάρτητες των διοικητικών κυρώσεων.

Άρθρο 33 Τροποποίηση του Π.δ. 148/2009 (Α' 190) (Άρθρο 38 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

Η περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 3 του Π.δ. 148/2009 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«β) Ζημία των υδάτων, ήτοι οποιαδήποτε ζημία επηρεάζει δυσμενώς σε σημαντικό βαθμό:

αα) την οικολογική, χημική ή ποσοτική κατάσταση ή το οικολογικό δυναμικό των υδάτων, όπως ορίζουν ο Ν. 3199/2003 (Α'280) και το Π.δ. 51/2007 (Α' 54) που θεσπίστηκαν για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, εξαιρουμένων των δυσμενών επιπτώσεων στις οποίες εφαρμόζεται η παρ. 7 του άρθρου 4 του ανωτέρω Π.δ., ή

ββ) την περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων, όπως ορίζει ο Ν. 3983/2011 (Α' 144), για τις πτυχές της περιβαλλοντικής κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος που δεν καλύπτονται από το Ν. 3199/2003 και το Π.δ. 51/2007».

Άρθρο 34 Μεταβατικές διατάξεις (Άρθρο 42 της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. και οι διαχειριστές προγραμματιζόμενων εγκαταστάσεων παραγωγής, καθώς και οι διαχειριστές προγραμματιζόμενων ή εκτελούμενων εργασιών γεώτρησης κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, υπάγονται στις ρυθμίσεις του παρόντος Νόμου και των κανονιστικών πράξεων που θα εκδοθούν με βάση τις εξουσιοδοτικές διατάξεις του έως τις 19 Ιουλίου 2016. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν πλήρως αιτιολογημένου αιτήματος του ενδιαφερόμενου, η ανωτέρω προθεσμία δύναται να παραταθεί έως και ένα έτος (1) από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. Οι εγκαταστάσεις που υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος προσαρμόζονται στις ρυθμίσεις του παρόντος Νόμου και των κανονιστικών πράξεων που θα εκδοθούν με βάση τις εξουσιοδοτικές διατάξεις του

από την ημερομηνία της προγραμματισμένης εξέτασης του φακέλου ασφαλείας και εκτίμησης κινδύνου και σε κάθε περίπτωση έως τις 19 Ιουλίου 2018.

Άρθρο 35 Παραρτήματα

Τα εννέα (9) Παραρτήματα (1 έως και 9) που ακολουθούν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος Νόμου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 (Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

Πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα έγγραφα που υποβάλλονται στην Αρμόδια Αρχή δυνάμει του άρθρου 11.

1. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΕ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ Ή ΜΕΤΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η κοινοποίηση σχεδιασμού και η κοινοποίηση μετεγκατάστασης για παραγωγική εγκατάσταση, που υποβάλλονται δυνάμει των περιπτώσεων γ' και ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 αντίστοιχα, περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες:

1. Το όνομα και τη διεύθυνση του διαχειριστή της εγκατάστασης,
2. την περιγραφή της διαδικασίας σχεδιασμού για τις εργασίες και τα συστήματα παραγωγής, από την αρχική ιδέα έως το τελικώς υποβληθέν σχέδιο ή την επιλογή υπάρχουσας εγκατάστασης, των σχετικών προτύπων που χρησιμοποιήθηκαν και των βασικών αρχών σχεδιασμού που περιλήφθηκαν στη διαδικασία,
3. την περιγραφή της επιλεγείσας βασικής αρχής σχεδιασμού σε συνάρτηση με τα σενάρια μεγάλων κινδύνων για τη συγκεκριμένη εγκατάσταση και την τοποθεσία της, καθώς και βασικά στοιχεία για τον έλεγχο της διακινδύνευσης,
4. τεκμηρίωση ότι η βασική αρχή σχεδιασμού συμβάλλει στη μείωση της διακινδύνευσης από μεγάλους κινδύνους σε ανεκτό επίπεδο,
5. περιγραφή της εγκατάστασης και των συνθηκών στην προβλεπόμενη τοποθεσία της,
6. περιγραφή κάθε περιβαλλοντικού, μετεωρολογικού και εκ του θαλάσσιου πυθμένα προερχόμενου περιορισμού της ασφάλειας των εργασιών, καθώς και τα μέτρα για τον εντοπισμό κινδύνων (διακινδύνευσης), προερχόμενων από τον θαλάσσιο πυθμένα και ναυτικών κινδύνους, όπως αγωγοί και αγκυροβόλια παρακείμενων εγκαταστάσεων,
7. περιγραφή των τύπων των προς εκτέλεση εργασιών που ενέχουν μεγάλους κινδύνους,
8. γενική περιγραφή του συστήματος διαχείρισης ασφαλείας και περιβάλλοντος, μέσω του οποίου τα προβλεπόμενα μέτρα ελέγχου της διακινδύνευσης σοβαρού ατυχήματος διατηρούν την αποτελεσματικότητά τους,
9. περιγραφή των ανεξάρτητων μηχανισμών επαλήθευσης και ένα αρχικό κατάλογο των κρίσιμων στοιχείων

για την ασφάλεια και το περιβάλλον και της απαιτούμενης απόδοσής τους,

10. τεκμηρίωση της καταλληλότητας της εγκατάστασης για την προτεινόμενη παραγωγική εργασία, όταν υφιστάμενη παραγωγική εγκατάσταση πρόκειται να μεταφερθεί σε νέα τοποθεσία για την εκτέλεση διαφορετικής παραγωγικής εργασίας,

11. τεκμηρίωση της καταλληλότητας της εγκατάστασης για την μετατροπή, όταν μη παραγωγική εγκατάσταση πρόκειται να μετατραπεί για χρήση ως παραγωγική εγκατάσταση.

2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΝΤΑΙ ΣΕ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΡΙ ΜΕΓΑΛΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Οι εκθέσεις μεγάλων κινδύνων για παραγωγικές εγκαταστάσεις που καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 12 και υποβάλλονται δυνάμει της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες:

1. Περιγραφή του τρόπου με τον οποίο λήφθηκε υπόψη η απάντηση της Αρμόδιας Αρχής στην κοινοποίηση σχεδιασμού,
2. το όνομα και τη διεύθυνση του διαχειριστή της εγκατάστασης,
3. συνοπτική παρουσίαση της συμμετοχής εργαζομένων στην κατάρτιση της έκθεσης μεγάλων κινδύνων,
4. περιγραφή της εγκατάστασης και της όποιας συσχέτισης με άλλες εγκαταστάσεις ή συνδεδεμένες υποδομές, περιλαμβανομένων των γεωτρήσεων,
5. τεκμηρίωση ότι έχουν εντοπισθεί όλοι οι μεγάλοι κίνδυνοι, έχει εκτιμηθεί η πιθανότητα επέλευσής τους και οι συνέπειές τους, συμπεριλαμβανομένου κάθε περιβαλλοντικού, μετεωρολογικού και εκ του θαλάσσιου πυθμένα προερχόμενου περιορισμού της ασφάλειας των εργασιών, και ότι τα μέτρα ελέγχου αυτών, περιλαμβανομένων των κρίσιμων στοιχείων για την ασφάλεια και το περιβάλλον, είναι κατάλληλα ώστε να μειωθεί η διακινδύνευση σοβαρού ατυχήματος σε ανεκτό επίπεδο στην τεκμηρίωση αυτή περιλαμβάνεται εκτίμηση της αποτελεσματικότητας όσον αφορά την αντιμετώπιση πετρελαιοκηλίδας,
6. περιγραφή των τύπων των προς εκτέλεση εργασιών που ενέχουν μεγάλους κινδύνους, καθώς και τον μέγιστο αριθμό προσώπων που μπορούν να βρίσκονται στην εγκατάσταση ανά πάσα στιγμή,
7. περιγραφή του εξοπλισμού και των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση του ελέγχου της γεώτρησης, της ασφαλείας των διαδικασιών, του περιορισμού των επικίνδυνων ουσιών, της πρόληψης πυρκαγιάς και έκρηξης, της προστασίας των εργαζομένων από επικίνδυνες ουσίες και της προστασίας του περιβάλλοντος από αρχόμενο σοβαρό ατύχημα,
8. περιγραφή των ρυθμίσεων για την προστασία των προσώπων που βρίσκονται στην εγκατάσταση από μεγάλους κινδύνους και για τη διασφάλιση της ασφαλούς διαφυγής, εκκένωσης της εγκατάστασης και διάσωσής τους, καθώς και περιγραφή των ρυθμίσεων για την συντήρηση των συστημάτων ελέγχου ώστε να προληφθούν βλάβες στην εγκατάσταση και το περιβάλλον σε περίπτωση εκκένωσης του συνόλου του προσωπικού,

9. σχετικούς κώδικες, πρότυπα και οδηγίες που χρησιμοποιούνται κατά την κατασκευή και θέση σε λειτουργία της εγκατάστασης,

10. πληροφορίες σχετικά με το σύστημα διαχείρισης ασφάλειας και περιβάλλοντος του διαχειριστή, το οποίο αφορά την παραγωγική εγκατάσταση,

11. εσωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και επαρκή περιγραφή του,

12. περιγραφή του μηχανισμού ανεξάρτητης επαλήθευσης,

13. κάθε άλλη συναφή λεπτομέρεια που καθίσταται κατά περίπτωση αναγκαία, όπως όταν δύο ή περισσότερες εγκαταστάσεις λειτουργούν συνδυασμένα, κατά τρόπο που επηρεάζει την πιθανότητα μεγάλου κινδύνου σε οποιαδήποτε ή σε όλες τις εγκαταστάσεις,

14. πληροφορίες σχετιζόμενες με άλλες απαιτήσεις στο πλαίσιο του παρόντος Νόμου οι οποίες αποκτώνται στο πλαίσιο των απαιτήσεων για την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων δυνάμει του Π.δ. 177/1997 (Α' 150) (Οδηγία 92/91/ΕΕ),

15. όσον αφορά εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν από την εγκατάσταση, κάθε πληροφορία που αφορά την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων που προκαλούν εκτεταμένες ή σοβαρές ζημιές στο περιβάλλον, σχετίζεται με άλλες απαιτήσεις στο πλαίσιο του παρόντος Νόμου και αποκτάται σύμφωνα με την Οδηγία 2011/92/ΕΕ (του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2011, ΕΕ L 26 της 28.1.2012),

16. εκτίμηση των πιθανών περιβαλλοντικών επιπτώσεων που έχουν εντοπιστεί και προκύπτουν από την αδυναμία συγκράτησης των ρύπων λόγω σοβαρού ατυχήματος και περιγραφή των τεχνικών και μη τεχνικών μέτρων που προβλέπονται για την πρόληψη, τη μείωση ή την αντιστάθμισή τους, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης.

3. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΕ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΡΙ ΜΕΓΑΛΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΜΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Οι εκθέσεις μεγάλων κινδύνων όσον αφορά μη παραγωγικές εγκαταστάσεις που πρέπει να καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 13 και να υποβάλλονται δυνάμει της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις κατωτέρω πληροφορίες:

1. Το όνομα και τη διεύθυνση του ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ.,

2. συνοπτική παρουσίαση της συμμετοχής των εργαζομένων στην κατάρτιση της έκθεσης περί μεγάλων κινδύνων,

3. περιγραφή της εγκατάστασης και, στην περίπτωση κινητής εγκατάστασης, περιγραφή των μέσων μετακίνησής της από μια τοποθεσία σε άλλη και το σύστημα σταθεροποίησής της,

4. περιγραφή των τύπων των εργασιών που ενέχουν μεγάλους κινδύνους και που είναι σε θέση να εκτελεί η εγκατάσταση, καθώς και τον μέγιστο αριθμό προσώπων που μπορούν να βρίσκονται στην εγκατάσταση ανά πάσα στιγμή,

5. στοιχεία που τεκμηριώνουν ότι έχουν εντοπισθεί όλοι οι μεγάλοι κίνδυνοι, ότι έχει εκτιμηθεί η πιθανότητα και οι συνέπειές τους, συμπεριλαμβανομένου κάθε

περιβαλλοντικού, μετεωρολογικού και οφειλόμενου στον θαλάσσιο πυθμένα περιορισμού της ασφάλειας των εργασιών, και ότι τα μέτρα ελέγχου αυτών, περιλαμβανομένων των κρίσιμων στοιχείων για την ασφάλεια και το περιβάλλον, είναι κατάλληλα για τη μείωση κινδύνων ενός σοβαρού ατυχήματος σε ανεκτό επίπεδο, στην τεκμηρίωση αυτήν περιλαμβάνεται εκτίμηση της αποτελεσματικότητας όσον αφορά την αντιμετώπιση πετρελαιοκηλίδας,

6. ευρώ περιγραφή της μονάδας και των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση του ελέγχου της γεώτρησης, της ασφάλειας των διαδικασιών, του περιορισμού των επικίνδυνων ουσιών, της πρόληψης πυρκαγιάς και έκρηξης, της προστασίας των εργαζομένων από επικίνδυνες ουσίες και της προστασίας του περιβάλλοντος από αρχόμενο σοβαρό ατύχημα,

7. περιγραφή των ρυθμίσεων για την προστασία των προσώπων που βρίσκονται στην εγκατάσταση από μεγάλους κινδύνους και τη διασφάλιση της ασφαλούς διαφυγής, εκκένωσης και διάσωσης τους, καθώς και των ρυθμίσεων σχετικά με τους μηχανισμούς για τη συνέχιση της λειτουργίας των συστημάτων ελέγχου και την πρόληψη ζημιών στην εγκατάσταση και το περιβάλλον σε περίπτωση εκκένωσης του συνόλου του προσωπικού,

8. κώδικες, πρότυπα και κατευθύνσεις που χρησιμοποιούνται κατά την κατασκευή και θέση σε λειτουργία της εγκατάστασης,

9. αποδεικτικά στοιχεία ότι έχουν εντοπιστεί όλοι οι μεγάλοι κίνδυνοι όσον αφορά όλες τις εργασίες που είναι σε θέση να εκτελεί η εγκατάσταση και ότι οι κίνδυνοι σοβαρού ατυχήματος έχουν μειωθεί σε ανεκτό επίπεδο,

10. περιγραφή κάθε περιβαλλοντικού, μετεωρολογικού και οφειλόμενου στον θαλάσσιο πυθμένα περιορισμού της ασφάλειας των εργασιών, καθώς και των ρυθμίσεων για τον εντοπισμό κινδύνων λόγω επισφαλών στοιχείων στον θαλάσσιο πυθμένα και τη θάλασσα, όπως αγωγοί και αγκυροβόλια παρακείμενων εγκαταστάσεων,

11. πληροφορίες σχετικά με το σύστημα διαχείρισης ασφάλειας και περιβάλλοντος, οι οποίες αφορούν τη μη παραγωγική εγκατάσταση,

12. εσωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης ή επαρκή περιγραφή του,

13. περιγραφή του μηχανισμού ανεξάρτητης επαλήθευσης,

14. κάθε άλλη συναφή λεπτομέρεια, που απαιτείται κατά περίπτωση, όπως όταν δύο ή περισσότερες εγκαταστάσεις λειτουργούν συνδυασμένα, κατά τρόπο που επηρεάζει την πιθανότητα επέλευσης μεγάλου κινδύνου σε οποιαδήποτε ή σε όλες τις εγκαταστάσεις,

15. όσον αφορά εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν από την εγκατάσταση, κάθε πληροφορία που αποκτάται σύμφωνα με την Οδηγία 2011/92/ΕΕ σχετικά με την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων που προκαλούν εκτεταμένες ή σοβαρές ζημιές στο περιβάλλον, που σχετίζονται με άλλες απαιτήσεις στο πλαίσιο του παρόντος Νόμου,

16. εκτίμηση των πιθανών περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από την αδυναμία συγκράτησης των ρύπων λόγω σοβαρού ατυχήματος και περιγραφή

των τεχνικών και μη τεχνικών μέτρων που προβλέπονται για την πρόληψη, τη μείωση ή την αντιστάθμισή τους, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης.

4. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΕ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΓΕΩΤΡΗΣΗΣ

Κοινοποιήσεις εργασιών γεώτρησης που πρέπει να καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 15 και να υποβάλλονται δυνάμει της περίπτωσης ή της παραγράφου 1 του άρθρου 11, περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις κατωτέρω πληροφορίες:

1. Το όνομα και τη διεύθυνση του διαχειριστή της γεώτρησης,

2. την ονομασία της εγκατάστασης που θα χρησιμοποιηθεί και το όνομα και τη διεύθυνση του ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ. ή, σε περίπτωση παραγωγικής εγκατάστασης, του εργολάβου που αναλαμβάνει δραστηριότητες γεώτρησης,

3. λεπτομέρειες που προσδιορίζουν τη γεώτρηση και κάθε σύνδεσή της με εγκαταστάσεις και συνδεδεμένες υποδομές,

4. πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα εργασιών της γεώτρησης, συμπεριλαμβανομένης της περιόδου λειτουργίας της, λεπτομέρειες και επαλήθευση των φραγμών κατά της απώλειας ελέγχου γεώτρησης (εξοπλισμός, ρευστά διάτρησης και τσιμέντο κ.λπ.), τον έλεγχο της κατεύθυνσης της τροχιάς της γεώτρησης, καθώς και τους περιορισμούς της ασφάλειας των εργασιών σε συνάρτηση με τη διαχείριση κινδύνου,

5. σε περίπτωση υφιστάμενης γεώτρησης, πληροφορίες για το ιστορικό και την κατάστασή της,

6. κάθε λεπτομέρεια σχετικά με τον εξοπλισμό ασφαλείας που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί, αλλά δεν περιγράφεται στην υπάρχουσα έκθεση μεγάλων κινδύνων για την εγκατάσταση,

7. εκτίμηση κινδύνου η οποία περιλαμβάνει περιγραφή:

α) των ιδιαίτερων κινδύνων που σχετίζονται με την εργασία γεώτρησης, συμπεριλαμβανομένου κάθε περιβαλλοντικού, μετεωρολογικού και οφειλόμενου στον θαλάσσιο πυθμένα περιορισμού της ασφάλειας των εργασιών,

β) των κινδύνων του υπεδάφους,

γ) κάθε επιφανειακής ή υποθαλάσσιας εργασίας που ενέχει πιθανότητα επέλευσης ταυτόχρονων μεγάλων κινδύνων,

δ) των κατάλληλων μέτρων ελέγχου,

8. περιγραφή της διαμόρφωσης της γεώτρησης κατά το πέρας των εργασιών, δηλαδή μόνιμη ή προσωρινή εγκατάλειψη, καθώς και περιγραφή εάν ο εξοπλισμός παραγωγής έχει τοποθετηθεί εντός της γεώτρησης προς μελλοντική χρήση,

9. σε περίπτωση τροποποίησης ήδη υποβληθείσας κοινοποίησης εργασιών γεώτρησης, επαρκείς λεπτομέρειες για την πλήρη επικαιροποίηση της κοινοποίησης,

10. σε περίπτωση γεώτρησης που πρόκειται να κατασκευαστεί, να τροποποιηθεί ή να συντηρηθεί μέσω μη παραγωγικής εγκατάστασης, παρέχονται οι κατωτέρω πρόσθετες πληροφορίες:

α) περιγραφή κάθε περιβαλλοντικού, μετεωρολογικού και οφειλόμενου στον θαλάσσιο πυθμένα περιορισμού της ασφάλειας των εργασιών, καθώς και ρυθμίσεις εντοπισμού κινδύνων λόγω επισφαλών στοιχείων στον θαλάσσιο πυθμένα και τη θάλασσα, όπως αγωγοί και αγκυροβόλια παρακείμενων εγκαταστάσεων,

β) περιγραφή των περιβαλλοντικών συνθηκών που έχουν συνεκτιμηθεί στο πλαίσιο του εσωτερικού σχεδίου αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης της εγκατάστασης,

γ) περιγραφή των ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση σε περιπτώσεις περιβαλλοντικών περιστατικών οι οποίες δεν περιγράφονται στην έκθεση μεγάλων κινδύνων, και

δ) περιγραφή της μεθόδου συντονισμού των συστημάτων διαχείρισης του διαχειριστή της γεώτρησης και του ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ., προκειμένου να διασφαλίζεται ο αποτελεσματικός έλεγχος των μεγάλων κινδύνων ανά πάσα στιγμή,

11. έκθεση με τα πορίσματα της ανεξάρτητης εξέτασης της γεώτρησης, συμπεριλαμβανομένης δήλωσης του διαχειριστή της γεώτρησης, μετά την εξέταση της έκθεσης και των πορισμάτων από την ανεξάρτητη εξέταση της γεώτρησης από τον ανεξάρτητο φορέα επαλήθευσης, η οποία αναφέρει ότι η διαχείριση κινδύνου όσον αφορά τον σχεδιασμό της γεώτρησης και τα μέσα αποτροπής της απώλειας ελέγχου είναι κατάλληλα για το σύνολο των προβλεπόμενων συνθηκών και περιστάσεων,

12. τις πληροφορίες που είναι συναφείς με τον παρόντα Νόμο και λαμβάνονται στο πλαίσιο των απαιτήσεων για την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων δυνάμει του Π.δ. 177/1997 (Α' 150),

13. όσον αφορά τις εργασίες γεώτρησης που πρόκειται να εκτελεστούν, κάθε πληροφορία για την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων που μπορούν να προκαλέσουν εκτεταμένες ή σοβαρές ζημιές στο περιβάλλον, συναφή με άλλες απαιτήσεις στο πλαίσιο του παρόντος Νόμου, η οποία αποκτάται δυνάμει της Οδηγίας 2011/92/ΕΕ.

5. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ

Οι περιγραφές που πρέπει να υποβάλλονται δυνάμει της περίπτωσης δ' του άρθρου 11 σχετικά με μηχανισμούς ανεξάρτητης επαλήθευσης που πρέπει να καταρτίζονται δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 17 περιλαμβάνουν:

α) Δήλωση του διαχειριστή ή του ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ. μετά από εξέταση της έκθεσης του ανεξάρτητου φορέα επαλήθευσης που πιστοποιεί ότι τα κρίσιμα στοιχεία ασφάλειας και το σύστημα συντήρησής τους, όπως ορίζονται στην έκθεση μεγάλων κινδύνων, είναι ή θα είναι κατάλληλα,

β) περιγραφή του μηχανισμού επαλήθευσης, συμπεριλαμβανομένης της επιλογής ανεξάρτητων φορέων επαλήθευσης, και των μέσων που χρησιμοποιούνται για να επαληθεύεται ότι τα κρίσιμα στοιχεία ασφαλείας και περιβάλλοντος και κάθε συγκεκριμένη μονάδα που υπάγεται στο μηχανισμό διατηρούνται σε καλή κατάσταση,

γ) περιγραφή των μέσων επαλήθευσης που αναφέρονται στο στοιχείο β' που περιλαμβάνει λεπτομέρειες όσον αφορά τις αρχές που θα εφαρμόζονται για την άσκηση των λειτουργιών στο πλαίσιο του μηχανισμού και για τη διαρκή επανεξέταση του μηχανισμού καθ' όλο τον κύκλο ζωής της εγκατάστασης, μεταξύ των οποίων:

αα) την εξέταση και τον έλεγχο των κρίσιμων στοιχείων ασφάλειας και περιβάλλοντος από ανεξάρτητους και έμπειρους φορείς επαλήθευσης,

ββ) επαλήθευση του σχεδιασμού, των προτύπων, της πιστοποίησης ή άλλου συστήματος συμμόρφωσης των κρίσιμων στοιχείων ασφάλειας και περιβάλλοντος,

γγ) επιθεώρηση των εν εξελίξει εργασιών,

δδ) υποβολή αναφοράς για κάθε περίπτωση μη συμμόρφωσης,

εε) λήψη διορθωτικών μέτρων από τον διαχειριστή ή τον ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ..

6. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΣΕ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Όταν πρόκειται να γίνουν ουσιαστικές αλλαγές σε εγκατάσταση, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 12 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 13, η αναθεωρημένη έκθεση μεγάλων κινδύνων, στην οποία ενσωματώνονται οι ουσιαστικές αλλαγές που πρέπει να υποβάλλονται δυνάμει της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 περιλαμβάνει τουλάχιστον τα κατωτέρω:

1. Το όνομα και τη διεύθυνση του διαχειριστή ή του ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ.,

2. συνοπτική παρουσίαση της ενδεχόμενης συμμετοχής των εργαζομένων στην κατάρτιση της αναθεωρημένης έκθεσης μεγάλων κινδύνων,

3. επαρκείς πληροφορίες προκειμένου να καταστεί δυνατή η πλήρης επικαιροποίηση της προηγούμενης έκθεσης μεγάλων κινδύνων και του σχετικού εσωτερικού σχεδίου αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης της εγκατάστασης και να αποδειχθεί ότι η πιθανότητα μεγάλων κινδύνων έχει μειωθεί σε ανεκτό επίπεδο,

4. σε περίπτωση παύσης της χρήσης σταθερής παραγωγικής εγκατάστασης:

α) τα μέσα για την απομόνωση όλων των επικίνδυνων ουσιών και, όταν πρόκειται για γεωτρήσεις συνδεδεμένες με την εγκατάσταση, για τη μόνιμη σφράγιση των γεωτρήσεων από την εγκατάσταση και το περιβάλλον,

β) περιγραφή της πιθανότητας μεγάλων κινδύνων που σχετίζονται με τον παροπλισμό της εγκατάστασης για τους εργαζομένους και το περιβάλλον, του συνολικού εκτιθέμενου πληθυσμού και των μέτρων ελέγχου της διακινδύνευσης,

γ) τους μηχανισμούς αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης για τη διασφάλιση της ασφαλούς εκκένωσης και διάσωσης του προσωπικού και τη διατήρηση σε λειτουργία των συστημάτων ελέγχου με στόχο την πρόληψη σοβαρού περιβαλλοντικού ατυχήματος.

7. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΕ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Η κοινοποίηση συνδυασμένων εργασιών που πρέπει να καταρτίζεται δυνάμει του άρθρου 16 και να υποβάλ-

εται δυνάμει της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 περιλαμβάνει τουλάχιστον τις κατωτέρω πληροφορίες:

1. Το όνομα και τη διεύθυνση του διαχειριστή που υποβάλλει την κοινοποίηση,

2. σε περίπτωση που στις συνδυασμένες εργασίες εμπλέκονται και άλλοι διαχειριστές ή ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. τα ονόματα και τις διευθύνσεις τους, συμπεριλαμβανομένης της επιβεβαίωσης ότι συμφωνούν με το περιεχόμενο της κοινοποίησης,

3. περιγραφή, με τη μορφή ενδιάμεσου εγγράφου εγκεκριμένου από όλα τα μέρη που υποβάλλουν το έγγραφο, του τρόπου συντονισμού των συστημάτων διαχείρισης των εγκαταστάσεων που συμμετέχουν στις συνδυασμένες εργασίες με σκοπό τη μείωση του κινδύνου σοβαρού ατυχήματος σε ανεκτό επίπεδο,

4. περιγραφή κάθε εξοπλισμού που χρησιμοποιείται στο πλαίσιο των συνδυασμένων εργασιών, αλλά δεν περιγράφεται στην τρέχουσα έκθεση μεγάλων κινδύνων για οποιαδήποτε από τις εγκαταστάσεις που συμμετέχουν στις συνδυασμένες εργασίες,

5. σύνοψη της εκτίμησης κινδύνου που διενεργείται από όλους τους διαχειριστές και τους ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. που συμμετέχουν στις συνδυασμένες εργασίες, η οποία περιλαμβάνει:

α) περιγραφή κάθε εργασίας στο πλαίσιο των συνδυασμένων εργασιών η οποία ενδέχεται να ενέχει κινδύνους που είναι δυνατόν να προκαλέσουν σοβαρό ατύχημα στην εγκατάσταση ή σε σχέση με αυτήν,

β) περιγραφή κάθε μέτρου ελέγχου των κινδύνων που λαμβάνεται ως αποτέλεσμα της εκτίμησης κινδύνου,

6. περιγραφή των συνδυασμένων εργασιών και πρόγραμμα εργασιών.

8. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΣΟΒΑΡΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Η εταιρική πολιτική πρόληψης σοβαρών ατυχημάτων που πρέπει να καταρτίζεται δυνάμει της παραγράφου 1 του άρθρου 19 και να υποβάλλεται δυνάμει της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:

1. Την ευθύνη, σε επίπεδο εταιρικού διοικητικού συμβουλίου, για τη διασφάλιση, σε συνεχή βάση, ότι η εταιρική πολιτική πρόληψης σοβαρών ατυχημάτων είναι κατάλληλη, εφαρμόζεται και λειτουργεί με τον κατάλληλο τρόπο,

2. συνοπτική παρουσίαση της συμμετοχής των εργαζομένων στην κατάρτιση της εταιρικής πολιτικής πρόληψης σοβαρού ατυχήματος,

3. τα μέτρα για την απόκτηση και διατήρηση ισχυρής αντίληψης περί ασφάλειας που αυξάνει τις πιθανότητες συνεχούς ασφαλούς λειτουργίας,

4. την έκταση και την ένταση του ελέγχου των διεργασιών,

5. τα μέτρα για την ανταμοιβή και την αναγνώριση επιθυμητών συμπεριφορών,

6. την αξιολόγηση των δυνατοτήτων και στόχων της εταιρείας,

7. τα μέτρα για τη διατήρηση των προτύπων ασφάλειας και περιβάλλοντος ως βασικής εταιρικής αξίας,

8. επίσημα συστήματα διοίκησης και ελέγχου που περιλαμβάνουν μέλη του διοικητικού συμβουλίου και ανώτερα διοικητικά στελέχη της εταιρείας,

9. τον τρόπο για την εξασφάλιση επάρκειας σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας της εταιρείας,

10. το βαθμό στον οποίο τα στοιχεία 1-8 εφαρμόζονται στις υπερβάτιες εργασίες υδρογονανθράκων της εταιρείας που εκτελούνται εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

9. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Το σύστημα ασφάλειας και περιβαλλοντικής διαχείρισης που πρέπει να καταρτίζεται δυνάμει της παραγράφου 3 του άρθρου 19 και να υποβάλλεται δυνάμει της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:

1. Την οργανωτική δομή και τους ατομικούς ρόλους και τις αρμοδιότητες,

2. τον προσδιορισμό και την αξιολόγηση των μεγάλων κινδύνων, καθώς και την πιθανότητά τους και τις ενδεχόμενες συνέπειες,

3. την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στις εκτιμήσεις κινδύνου σοβαρού ατυχήματος που περιλαμβάνονται στην έκθεση μεγάλων κινδύνων,

4. τους ελέγχους των μεγάλων κινδύνων κατά τις συνηθείς εργασίες,

5. τη διαχείριση των αλλαγών,

6. τον σχεδιασμό και την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,

7. τον περιορισμό της περιβαλλοντικής ζημίας,

8. την παρακολούθηση των επιδόσεων,

9. τις ρυθμίσεις περί ελέγχου και επανεξέτασης, και

10. τα μέτρα που ισχύουν για συμμετοχή σε τριμερείς διαβουλεύσεις και τους τρόπους υλοποίησης των επακόλουθων ενεργειών.

10. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΣΕ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΑΝΑΓΚΗΣ

Τα εσωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που πρέπει να καταρτίζονται δυνάμει του άρθρου 14 και να υποβάλλονται δυνάμει της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

1. Το ονοματεπώνυμο και την ιδιότητα των προσώπων που είναι εξουσιοδοτημένα να ενεργοποιούν διαδικασίες αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης και του προσώπου που διευθύνει το εσωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,

2. το ονοματεπώνυμο ή την ιδιότητα του προσώπου που λειτουργεί ως σύνδεσμος με την Αρχή ή τις Αρχές που είναι υπεύθυνες για το εξωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,

3. περιγραφή όλων των προβλέψιμων συνθηκών ή συμβάντων που ενδέχεται να προκαλέσουν σοβαρό ατύχημα, όπως περιγράφονται στην έκθεση μεγάλων κινδύνων στην οποία επισυνάπτεται το σχέδιο,

4. περιγραφή των μέτρων που θα ληφθούν για τον έλεγχο των συνθηκών ή συμβάντων που θα μπορούσαν να προκαλέσουν σοβαρό ατύχημα και για τον περιορισμό των επιπτώσεών τους,

5. περιγραφή του διαθέσιμου εξοπλισμού και των διαθέσιμων πόρων, μεταξύ άλλων, για τον περιορισμό ενδεχόμενης πετρελαιοκηλίδας,

6. ρυθμίσεις για τον περιορισμό των κινδύνων στους οποίους εκτίθενται τα πρόσωπα που εργάζονται στην εγκατάσταση και το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος ειδοποίησης και των ενεργειών, στις οποίες πρέπει να προβούν τα πρόσωπα μετά την ειδοποίησή τους,

7. σε περίπτωση συνδυασμένων εργασιών, ρυθμίσεις για τον συντονισμό της διαφυγής, της εκκένωσης και της διάσωσης μεταξύ των σχετικών εγκαταστάσεων, με στόχο τη διασφάλιση καλών προοπτικών επιβίωσης των προσώπων που βρίσκονται στις εγκαταστάσεις κατά τη διάρκεια σοβαρού ατυχήματος,

8. εκτίμηση της αποτελεσματικότητας αντιμετώπισης πετρελαιοκηλίδας. Μεταξύ των περιβαλλοντικών συνθηκών που πρέπει να συνεκτιμώνται σε αυτήν την ανάλυση αντίδρασης περιλαμβάνονται τα εξής:

α) οι καιρικές συνθήκες, περιλαμβανομένου του ανέμου, της ορατότητας, της βροχόπτωσης και της θερμοκρασίας,

β) συνθήκες της θάλασσας, παλίρροιες και ρεύματα,

γ) παρουσία πάγου και θραυσμάτων,

δ) ώρες φωτός και

ε) άλλες γνωστές περιβαλλοντικές συνθήκες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την αποτελεσματικότητα του εξοπλισμού ή τη συνολική αποτελεσματικότητα μιας προσπάθειας αντίδρασης,

9. ρυθμίσεις για την έγκαιρη ειδοποίηση, όσον αφορά το σοβαρό ατύχημα, της Αρχής ή των Αρχών που είναι υπεύθυνες για την ενεργοποίηση του εξωτερικού σχεδίου αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, το είδος των πληροφοριών που πρέπει να περιέχει η αρχική ειδοποίηση και τις ρυθμίσεις για την παροχή περισσότερο εμπειριστωμένων πληροφοριών μόλις είναι διαθέσιμες,

10. ρυθμίσεις για την εκπαίδευση του προσωπικού στα καθήκοντα που αναμένεται να εκτελεί και, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο, για τον συντονισμό με εξωτερικούς φορείς αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,

11. ρυθμίσεις για τον συντονισμό των εσωτερικών σχεδίων αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης με εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,

12. αποδεικτικά στοιχεία για προηγούμενες εκτιμήσεις οιωνδήποτε χημικών ουσιών χρησιμοποιούνται ως χημικές διασκορπιστικές ουσίες που έχουν διενεργηθεί ώστε να ελαχιστοποιούνται οι συνέπειες στη δημόσια υγεία και κάθε πρόκληση περαιτέρω βλάβης στο περιβάλλον.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Εκθέσεις εργασιών γεώτρησης που πρέπει να υποβάλλονται δυνάμει της παραγράφου 4 του άρθρου 15 (Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

Οι εκθέσεις που πρέπει να υποβάλλονται στην Αρμόδια Αρχή δυνάμει της παραγράφου 4 του άρθρου 15 περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής:

1. το όνομα και τη διεύθυνση του διαχειριστή της γεώτρησης,
2. την ονομασία της εγκατάστασης και το όνομα και τη διεύθυνση του διαχειριστή ή του ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ.,
3. λεπτομέρειες που προσδιορίζουν τη γεώτρηση και κάθε σύνδεση με εγκαταστάσεις ή συνδεδεμένη υποδομή,
4. σύνοψη των εργασιών που αναλήφθηκαν από την έναρξη των εργασιών ή από την προηγούμενη έκθεση,
5. τη διάμετρο και το πραγματικό κατακόρυφο μετρούμενο βάθος:
  - α) κάθε διάτρησης που πραγματοποιήθηκε και
  - β) κάθε σωλήνωσης που τοποθετήθηκε,
6. την πυκνότητα του ρευστού διάτρησης τη στιγμή σύνταξης της έκθεσης, και
7. την τρέχουσα λειτουργική του κατάσταση σε περίπτωση εργασιών σε υφιστάμενη γεώτρηση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Διατάξεις για το διορισμό και τη λειτουργία της Αρμόδιας Αρχής δυνάμει των άρθρων 8 και 9 (Παράρτημα ΙΙΙ της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Για τους σκοπούς του διορισμού Αρμόδιας Αρχής επιφορτισμένης με τα καθήκοντα που καθορίζονται στο άρθρο 8, ορίζονται τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α) Θεσπίζονται οι οργανωτικές ρυθμίσεις που καθιστούν δυνατή την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων που αναθέτει στην Αρμόδια Αρχή ο παρών νόμος, συμπεριλαμβανομένων των ορισμών για τη ρύθμιση της ασφάλειας και της προστασίας του περιβάλλοντος με ισότιμο τρόπο,

β) καταρτίζεται δήλωση αρχής (policy statement) που περιγράφει τους στόχους της εποπτείας και επιβολής και τις υποχρεώσεις της Αρμόδιας Αρχής για την επίτευξη διαφάνειας, συνοχής, αναλογικότητας και αντικειμενικότητας κατά τη ρύθμιση των υπεράκτιων εργασιών υδρογονανθράκων.

2. Για την εφαρμογή των ρυθμίσεων της περίπτωσης 1, θεσπίζονται τα απαραίτητα μέτρα, μεταξύ των οποίων:

α) χρηματοδότηση επαρκούς εμπειρογνωμοσύνης από ειδικούς, η οποία είναι διαθέσιμη εσωτερικά ή παρέχεται μέσω επίσημων συμφωνιών με τρίτους ή και με τους δύο τρόπους, ώστε η Αρμόδια Αρχή να μπορεί να επιθεωρεί και να διερευνά εργασίες, να λαμβάνει μέτρα επιβολής και να χειρίζεται εκθέσεις μεγάλων κινδύνων και κοινοποιήσεις,

β) χρηματοδότηση της κατάρτισης επαρκών γραπτών κατευθύνσεων και εποπτείας, όταν χρησιμοποιούνται εξωτερικές πηγές εμπειρογνωμοσύνης, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνοχή ως προς τη χρησιμοποιούμενη προσέγγιση και να διασφαλίζεται ότι η κατά τον νόμο διορισθείσα Αρμόδια Αρχή διατηρεί την πλήρη ευθύνη βάσει του παρόντος Νόμου,

γ) χρηματοδότηση βασικής εκπαίδευσης, επικοινωνίας, πρόσβασης σε τεχνολογία, εξόδων ταξιδιού και διαμονής του προσωπικού της Αρμόδιας Αρχής για την εκτέλεση των καθηκόντων του και τη διευκόλυνση της ενεργού συνεργασίας μεταξύ των Αρμόδιων Αρχών βάσει του άρθρου 27,

δ) κατά περίπτωση, απαίτηση από τους κατόχους άδειας, τους διαχειριστές ή/και τους ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. να αποζημιώνουν την Αρμόδια Αρχή για τα κόστη με τα οποία επιβαρύνεται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της δυνάμει του παρόντος Νόμου,

ε) χρηματοδότηση και προαγωγή της έρευνας βάσει των καθηκόντων της Αρμόδιας Αρχής δυνάμει του παρόντος Νόμου,

στ) παροχή χρηματοδότησης για εκθέσεις από την Αρμόδια Αρχή.

2. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΑΡΧΗΣ

1. Για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων της κατά το άρθρο 9, η Αρμόδια Αρχή καθορίζει σύμφωνα με το άρθρο 8:

α) Γραπτή στρατηγική που περιγράφει τα καθήκοντά της, τις προτεραιότητες δράσης της, όπως στη μελέτη και λειτουργία εγκαταστάσεων, τη διαχείριση της ακεραιότητας και την ετοιμότητα και αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, καθώς και τον τρόπο οργάνωσής της,

β) επιχειρησιακές διαδικασίες που περιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο η Αρμόδια Αρχή θα επιθεωρεί και θα επιβάλλει στους διαχειριστές και τους ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει του παρόντος Νόμου, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο θα χειρίζεται, θα εκτιμά και θα αποδέχεται εκθέσεις περί μεγάλων κινδύνων, του τρόπου με τον οποίο θα χειρίζεται κοινοποιήσεις εργασιών γεώτρησης και του τρόπου με τον οποίο θα καθορίζεται η συχνότητα επιθεωρήσεων των μέτρων ελέγχου της πιθανότητας μεγάλων κινδύνων (συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών) για δεδομένη εγκατάσταση ή δραστηριότητα,

γ) διαδικασίες για την εκπλήρωση των καθηκόντων της με την επιφύλαξη των λοιπών αρμοδιοτήτων της, καθώς και ρυθμίσεις δυνάμει του Π.δ. 177/1997 (Α' 150),

2. Οι λεπτομερείς διαδικασίες αξιολόγησης των εκθέσεων μεγάλων κινδύνων απαιτούν από τον διαχειριστή ή τον ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ. την παροχή όλων των πληροφοριών σχετικά με τα πραγματικά ρευστατικά ή άλλων πληροφοριών που απαιτούνται δυνάμει του παρόντος Νόμου. Η Αρμόδια Αρχή διασφαλίζει τουλάχιστον ότι οι απαιτήσεις για τις ακόλουθες πληροφορίες καθορίζονται με σαφήνεια σε κατευθύνσεις προς διαχειριστές και ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ.:

α) έχουν εντοπιστεί όλοι οι προβλέψιμοι κίνδυνοι που ενδέχεται να προκαλέσουν σοβαρό ατύχημα, μεταξύ άλλων και στο περιβάλλον, έχουν αξιολογηθεί οι κίνδυνοι και έχουν εντοπιστεί μέτρα ελέγχου των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων μέτρων αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,

β) περιγράφεται με τον κατάλληλο τρόπο το σύστημα διαχείρισης ασφάλειας και περιβάλλοντος ώστε να αποδεικνύεται η συμμόρφωση με τον παρόντα Νόμο,

γ) έχουν περιγραφεί οι κατάλληλες ρυθμίσεις για ανεξάρτητη επαλήθευση και λογιστικό έλεγχο από τον διαχειριστή ή τον ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ..

3) Κατά τη διενέργεια διεξοδικής εκτίμησης των εκθέσεων περί μεγάλων κινδύνων, η Αρμόδια Αρχή εξασφαλίζει τα εξής:

α) ότι παρέχονται όλες οι απαιτούμενες πληροφορίες που αφορούν τα πραγματικά περιστατικά,

β) ότι ο διαχειριστής ή ο ιδιοκτήτης Μ.Π.Εγκ. έχει εντοπίσει όλους τους ευλόγως προβλέψιμους κινδύνους σοβαρών ατυχημάτων που αφορούν την εγκατάσταση και τις λειτουργίες της, καθώς και τα πιθανά γενεσιουργά αίτια τους, και ότι επεξηγούνται σαφώς η μεθοδολογία και τα κριτήρια αξιολόγησης που εφαρμόζονται για τη διαχείριση κινδύνου σοβαρού ατυχήματος, συμπεριλαμβανομένων των συντελεστών αβεβαιότητας στην ανάλυση,

γ) ότι η διαχείριση κινδύνου λαμβάνει υπόψη όλα τα στάδια στον κύκλο ζωής των εγκαταστάσεων και προβλέπει όλες τις πιθανές καταστάσεις, μεταξύ των οποίων:

αα) με ποιον τρόπο οι αποφάσεις όσον αφορά τον σχεδιασμό που περιγράφονται στην κοινοποίηση μελέτης λαμβάνουν υπόψη τη διαχείριση κινδύνου, ώστε να εξασφαλίζεται η ενσωμάτωση εγγενών αρχών ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος,

ββ) με ποιον τρόπο θα εκτελούνται οι εργασίες γεώτρησης από την εγκατάσταση όταν είναι σε λειτουργία,

γγ) με ποιον τρόπο οι εργασίες γεώτρησης θα εκτελούνται και θα αναστέλλονται προσωρινά πριν από την έναρξη της παραγωγής από εγκατάσταση παραγωγής,

δδ) με ποιον τρόπο θα εκτελούνται συνδυασμένες εργασίες με άλλες εγκαταστάσεις,

εε) με ποιον τρόπο θα διενεργείται ο παροπλισμός της εγκατάστασης,

δ) με ποιον τρόπο θα εφαρμόζονται μέτρα μείωσης του κινδύνου στο πλαίσιο της διαχείρισης κινδύνου, εάν αυτό απαιτείται για τη μείωση των κινδύνων σε ανεκτό επίπεδο,

ε) κατά πόσον, κατά τον προσδιορισμό των απαραίτητων μέτρων για την επίτευξη ανεκτών επιπέδων κινδύνου, ο διαχειριστής ή ο ιδιοκτήτης Μ.Π.Εγκ. τεκμηρίωσε με σαφήνεια τον τρόπο με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη συναφείς ορθές πρακτικές και αποφάσεις που βασίζονται σε ορθή μηχανολογική πρακτική, βέλτιστες πρακτικές διαχείρισης και αρχές που συνδέονται με ανθρώπινους και οργανωτικούς παράγοντες,

στ) κατά πόσον προσδιορίζονται και αιτιολογούνται με σαφήνεια τα μέτρα και οι ρυθμίσεις για τον εντοπισμό και την ταχεία και αποτελεσματική αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,

ζ) με ποιον τρόπο τα μέτρα και οι μηχανισμοί διαφυγής, εκκένωσης και διάσωσης και τα μέτρα για τον περιορισμό της κλιμάκωσης έκτακτης ανάγκης και τη μείωση των επιπτώσεων του στο περιβάλλον συνδυάζονται με λογικό και συστηματικό τρόπο, λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανές συνθήκες έκτακτης ανάγκης υπό τις οποίες θα εκτελεστούν,

η) με ποιον τρόπο οι απαιτήσεις ενσωματώνονται στα εσωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και εάν έχει υποβληθεί στην Αρμόδια Αρχή αντίγραφο ή επαρκής περιγραφή του εσωτερικού σχεδίου αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,

θ) κατά πόσον το σύστημα διαχείρισης ασφάλειας και περιβάλλοντος που περιγράφεται στην έκθεση μεγάλων κινδύνων επαρκεί για τη διασφάλιση του ελέγχου των μεγάλων κινδύνων σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής της εγκατάστασης, διασφαλίζει τη συμμόρφωση με όλες

τις συναφείς νομικές διατάξεις και προβλέπει έλεγχο και εφαρμογή των συστάσεων ελέγχου,

ι) κατά πόσον επεξηγείται με σαφήνεια ο μηχανισμός ανεξάρτητης επαλήθευσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

Μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν οι διαχειριστές και οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. για την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων δυνάμει του άρθρου 19

(Παράρτημα IV της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Οι διαχειριστές και οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ.:

α) Αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στην αξιολόγηση των απαιτήσεων αξιοπιστίας και ακεραιότητας όλων των κρίσιμων για την ασφάλεια και το περιβάλλον συστημάτων και βασίζουν τα οικεία συστήματα επιθεώρησης και συντήρησης στην επίτευξη του απαιτούμενου επιπέδου ακεραιότητας της ασφάλειας και του περιβάλλοντος,

β) λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζουν, όσο αυτό είναι ευλόγως δυνατόν, ότι δεν υπάρχει απρόβλεπτη διαφυγή επικίνδυνων ουσιών από αγωγούς, δοχεία και συστήματα προοριζόμενα για τον ασφαλή περιορισμό τους. Επιπλέον, οι διαχειριστές και οι ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. διασφαλίζουν ότι καμία βλάβη του προστατευτικού φραγμού δεν είναι δυνατόν να προκαλέσει σοβαρό ατύχημα,

γ) συντάσσουν κατάλογο του διαθέσιμου εξοπλισμού στον οποίο να αναφέρεται το ιδιοκτησιακό καθεστώς του, η θέση του, ο τρόπος μεταφοράς και ο τρόπος χρησιμοποίησής του στην εγκατάσταση και κάθε οντότητα που συμμετέχει στην εφαρμογή του εσωτερικού σχεδίου αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Στον κατάλογο προσδιορίζονται τα υφιστάμενα μέτρα που διασφαλίζουν τη διατήρηση του εξοπλισμού και των σχετικών διαδικασιών σε επιχειρησιακή ετοιμότητα,

δ) διασφαλίζουν ότι διαθέτουν κατάλληλο πλαίσιο για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με όλες τις σχετικές ρυθμιστικές διατάξεις, ενσωματώνοντας τα ρυθμιστικά τους καθήκοντα που αφορούν τον έλεγχο των μεγάλων κινδύνων και την προστασία του περιβάλλοντος στις συνήθεις επιχειρησιακές διαδικασίες τους, και

ε) αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στη δημιουργία και διατήρηση ισχυρής αντίληψης περί ασφάλειας που αυξάνει την πιθανότητα συνεχούς ασφαλούς λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένης της εξασφάλισης της συνεργασίας των εργαζομένων μέσω, μεταξύ άλλων:

αα) σαφούς δέσμευσης για τριμερείς διαβουλεύσεις και επακόλουθες ενέργειες,

ββ) ενθάρρυνσης και ανταμοιβής της αναφοράς ατυχημάτων και παρ' ολίγον ατυχημάτων,

γγ) αποτελεσματικής συνεργασίας με εκλεγμένους αντιπροσώπους για ζητήματα ασφάλειας,

δδ) προστασίας των καταγγελλόντων.

2. Ο Κλάδος συνεργάζεται με την Αρμόδια Αρχή για την υιοθέτηση και υλοποίηση σχεδίου προτεραιότητας για την εκπόνηση προτύπων, κατευθύνσεων και κανόνων που διασφαλίζουν την εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών ως προς την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων και τον περιορισμό των συνεπειών σοβαρών ατυχημάτων σε περίπτωση που παρ' όλα αυτά συμβούν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5**Επιλογή του ανεξάρτητου φορέα επαλήθευσης και του σχεδιασμού των μηχανισμών ανεξάρτητης επαλήθευσης δυνάμει της παραγράφου 3 του άρθρου 17 (Παράρτημα V της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)**

1. Ο διαχειριστής ή ο ιδιοκτήτης Μ.Π.Εγκ. πρέπει να διασφαλίζει ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις όσον αφορά την ανεξαρτησία του φορέα επαλήθευσης από το διαχειριστή και τον ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ.:

α) Η λειτουργία δεν απαιτεί από τον ανεξάρτητο φορέα επαλήθευσης να εξετάσει οποιαδήποτε πτυχή κρίσιμου στοιχείου ασφάλειας και περιβάλλοντος ή οποιοδήποτε μέρος εγκατάστασης ή γέωτρησης ή σχεδιασμό γέωτρησης με την οποία είχε ασχοληθεί ο φορέας επαλήθευσης στο παρελθόν πριν από τη δραστηριότητα επαλήθευσης ή που θα μπορούσε να επηρεάσει την αντικειμενικότητά του,

β) ο φορέας επαλήθευσης είναι επαρκώς ανεξάρτητος από σύστημα διαχείρισης το οποίο είναι ή ήταν υπεύθυνο για οποιοδήποτε πτυχή συνιστώσας που καλύπτεται από το μηχανισμό για την ανεξάρτητη επαλήθευση ή επιθεώρηση γέωτρησης, ώστε να διασφαλίζεται η αντικειμενικότητά του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, δυνάμει του μηχανισμού.

2. Ο διαχειριστής ή ο ιδιοκτήτης Μ.Π.Εγκ. πρέπει να διασφαλίζουν ότι, όσον αφορά το μηχανισμό ανεξάρτητης επαλήθευσης σχετικά με εγκατάσταση ή γέωτρηση, πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) ο ανεξάρτητος φορέας επαλήθευσης διαθέτει κατάλληλη τεχνική ικανότητα, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, επαρκή αριθμό προσωπικού με τα κατάλληλα προσόντα και τη δέουσα πείρα που πληροί τις απαιτήσεις του σημείου 1,

β) οι αρμοδιότητες δυνάμει του μηχανισμού ανεξάρτητης επαλήθευσης είναι κατάλληλα κατανομημένες από τον ανεξάρτητο φορέα επαλήθευσης σε προσωπικό που έχει τα προσόντα για την άσκησή τους,

γ) υπάρχουν κατάλληλες διαδικασίες για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ του διαχειριστή ή του ιδιοκτήτη Μ.Π.Εγκ. και του ανεξάρτητου φορέα επαλήθευσης,

δ) ο φορέας επαλήθευσης έχει την απαραίτητη εξουσία ώστε να εκτελεί τις λειτουργίες του με επάρκεια.

3. Οι ουσιαστικές μεταβολές που αφορούν στον ανεξάρτητο φορέα επαλήθευσης για περαιτέρω επαλήθευση σύμφωνα με το μηχανισμό ανεξάρτητης επαλήθευσης και τα αποτελέσματα αυτής της περαιτέρω επαλήθευσης κοινοποιούνται, εφόσον ζητηθεί, στην Αρμόδια Αρχή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6**Πληροφορίες σχετικά με τις προτεραιότητες συνεργασίας μεταξύ διαχειριστών και ιδιοκτητών Μ.Π.Εγκ. και Αρμόδιων Αρχών δυνάμει της παραγράφου 7 του άρθρου 19 (Παράρτημα VI της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)**

Τα ζητήματα που λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό προτεραιοτήτων για τη θέσπιση προτύπων και κατευθύνσεων δίνουν έμπρακτη έμφαση στην πρόληψη

σοβαρών ατυχημάτων και τον περιορισμό των συνεπειών τους. Τα ζητήματα αυτά περιλαμβάνουν:

α) Βελτίωση της ακεραιότητας των γεωτρήσεων, του εξοπλισμού ελέγχου των γεωτρήσεων και των προστατευτικών φραγμών και παρακολούθηση της αποτελεσματικότητάς τους,

β) βελτίωση του βασικού προστατευτικού φραγμού,

γ) βελτίωση του δευτερεύοντος προστατευτικού φραγμού που αναστέλλει την κλιμάκωση αρχόμενου σοβαρού ατυχήματος, συμπεριλαμβανομένων των εκρήξεων γεωτρήσεων (well blow-outs),

δ) αξιόπιστη λήψη αποφάσεων,

ε) διαχείριση και εποπτεία εργασιών που ενέχουν μεγάλους κινδύνους,

στ) επάρκεια όσων κατέχουν νευραλγικές θέσεις,

ζ) αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου,

η) εκτίμηση της αξιοπιστίας κρίσιμων για την ασφάλεια και το περιβάλλον συστημάτων,

θ) κύριους δείκτες επιδόσεων,

ι) αποτελεσματική ενοποίηση των συστημάτων διαχείρισης ασφάλειας και περιβάλλοντος μεταξύ διαχειριστών και ιδιοκτητών Μ.Π.Εγκ. και άλλων οντοτήτων που συμμετέχουν σε υπεράκτιες εργασίες υδρογονανθράκων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7**Πληροφορίες που περιέχονται στα εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης δυνάμει του άρθρου 29 (Παράρτημα VII της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)**

Τα εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που καταρτίζονται δυνάμει του άρθρου 29 περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

α) Ονοματεπώνυμα και ιδιότητες των προσώπων που είναι εξουσιοδοτημένα να ενεργοποιούν διαδικασίες αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και των προσώπων που είναι εξουσιοδοτημένα να διευθύνουν το εξωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,

β) ρυθμίσεις έγκαιρης ειδοποίησης για σοβαρά ατυχήματα και σχετικές διαδικασίες συναγερμού και αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,

γ) ρυθμίσεις για τον συντονισμό των αναγκαίων πόρων κατά την εφαρμογή του εξωτερικού σχεδίου αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,

δ) ρυθμίσεις για την παροχή συνδρομής στο εσωτερικό σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,

ε) λεπτομερή περιγραφή των ρυθμίσεων του εξωτερικού σχεδίου αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,

στ) ρυθμίσεις για την παροχή κατάλληλων πληροφοριών και συμβουλών σχετικά με το σοβαρό ατύχημα σε πρόσωπα και οργανισμούς που ενδέχεται να επηρεαστούν από αυτό,

ζ) ρυθμίσεις για την παροχή πληροφοριών στις υπηρεσίες αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε περίπτωση σοβαρού ατυχήματος με ενδεχόμενες διασυνοριακές συνέπειες,

η) ρυθμίσεις για τον μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων στα άγρια ζώα και φυτά, τόσο στη θάλασσα όσο και στην ξηρά, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες ζώα καλυμμένα με πετρέλαιο φτάνουν στην ακτή νωρίτερα από την ίδια την κηλίδα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8

Στοιχεία που παρέχονται κατά την προετοιμασία εξωτερικών σχεδίων αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης δυνάμει του άρθρου 29 (Παράρτημα VIII της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Οι, κατά περίπτωση, αρχές που φέρουν την ευθύνη συντονισμού της αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, παρέχουν τα ακόλουθα:

α) Κατάλογο του διαθέσιμου εξοπλισμού στον οποίο να αναφέρεται το ιδιοκτησιακό καθεστώς του, η θέση του, τα μέσα μεταφοράς του και ο τρόπος χρησιμοποίησής του στην περιοχή του σοβαρού ατυχήματος,

β) περιγραφή των υφιστάμενων μέτρων που διασφαλίζουν τη διατήρηση του εξοπλισμού και των σχετικών διαδικασιών σε επιχειρησιακή ετοιμότητα,

γ) κατάλογο του εξοπλισμού, τον οποίο κατέχει ο Κλάδος και ο οποίος είναι διαθέσιμος σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης,

δ) περιγραφή των γενικών ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση σοβαρών ατυχημάτων σε υπεράκτιες εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, συμπεριλαμβανομένων των αρμοδιοτήτων και ευθυνών όλων των εμπλεκόμενων και των φορέων που είναι αρμόδιοι για την τήρηση των εν λόγω ρυθμίσεων,

ε) μέτρα που διασφαλίζουν ότι ο εξοπλισμός, το προσωπικό και οι διαδικασίες είναι διαθέσιμα και ενημερωμένα και ότι υπάρχει διαθέσιμο ανά πάσα στιγμή αριθμητικά επαρκές καταρτισμένο προσωπικό,

στ) αποδεικτικά στοιχεία για προηγούμενες αξιολογήσεις οιωνδήποτε χημικών ουσιών προβλέπεται να χρησιμοποιηθούν ως διασκορπιστικές ουσίες από απόψεις περιβάλλοντος και υγείας.

2. Τα εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης επεξηγούν σαφώς τον ρόλο των αρχών, των φορέων αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, των συντονιστών και των λοιπών εμπλεκόμενων στην αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνεργασία σε αντιμετώπιση σοβαρών ατυχημάτων.

3. Οι ρυθμίσεις περιλαμβάνουν όρους για την ανταπόκριση σε σοβαρό ατύχημα το οποίο πιθανόν υπερβαίνει τις δυνατότητες αντίδρασης της χώρας ή τα όριά της μέσω:

α) Ανταλλαγής εξωτερικών σχεδίων αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης με γειτονικά κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή,

β) συγκέντρωσης σε διασυνοριακό επίπεδο των καταλόγων των μέσων παρέμβασης που βρίσκονται στην κατοχή του Κλάδου ή των δημόσιων Αρχών και όλων των κατάλληλων προσαρμογών ώστε να καταστούν ο εξοπλισμός και οι διαδικασίες συμβατοί μεταξύ όμορων χωρών και κρατών-μελών,

γ) διαδικασιών για την επίκληση του Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας της Ένωσης,

δ) διοργάνωσης διασυνοριακών ασκήσεων όσον αφορά τα εξωτερικά σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9

Διάχυση πληροφοριών και διαφάνεια (Παράρτημα ΙΧ της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ)

1. Η κοινή μορφή αναφοράς δεδομένων για δείκτες μεγάλων κινδύνων καθιστά δυνατή τη σύγκριση πληροφοριών από τις Αρμόδιες Αρχές και τη σύγκριση πληροφοριών από διαχειριστές και ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ..

2. Οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται μεταξύ της Αρμόδιας Αρχής και των διαχειριστών και των ιδιοκτητών Μ.Π.Εγκ. αφορούν τα εξής:

α) Την ακούσια εκροή πετρελαίου, φυσικού αερίου ή άλλων επικίνδυνων ουσιών, με ή χωρίς ανάφλεξη,

β) την απώλεια ελέγχου γεώτρησης, που απαιτεί την ενεργοποίηση του εξοπλισμού ελέγχου γεώτρησης ή τη βλάβη προστατευτικού φραγμού γεώτρησης που χρειάζεται αντικατάσταση ή επισκευή,

γ) τη βλάβη κρίσιμου για την ασφάλεια και το περιβάλλον στοιχείου,

δ) τη σημαντική απώλεια δομικής ακεραιότητας ή την απώλεια προστασίας από τις επιπτώσεις πυρκαγιάς ή έκρηξης ή την απώλεια των μέσων σταθεροποίησης κινητής εγκατάστασης,

ε) σκάφη σε πορεία σύγκρουσης και πραγματικές συγκρούσεις σκάφους με υπεράκτια εγκατάσταση,

στ) ατυχήματα ελικοπτέρων πάνω ή κοντά σε υπεράκτιες εγκαταστάσεις,

ζ) οποιοδήποτε θανατηφόρο ατύχημα,

η) οποιονδήποτε σοβαρό τραυματισμό πέντε ή περισσότερων προσώπων στο ίδιο ατύχημα,

θ) ενδεχόμενη εκκένωση από προσωπικό,

ι) σοβαρό περιβαλλοντικό περιστατικό.

3. Οι ετήσιες εκθέσεις που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 25 περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) τον αριθμό, την παλαιότητα και τη θέση των εγκαταστάσεων,

β) τον αριθμό και το είδος των επιθεωρήσεων και των διερευνήσεων που διενεργήθηκαν, ενδεχόμενα εκτελεστικά μέτρα ή καταδίκες,

γ) στοιχεία για περιστατικά σύμφωνα με το κοινό σύστημα αναφορών που προβλέπεται στο άρθρο 23,

δ) κάθε σημαντική αλλαγή του ρυθμιστικού πλαισίου για τις υπεράκτιες εργασίες,

ε) τις επιδόσεις υπεράκτιων εργασιών υδρογονανθράκων που σχετίζονται με την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων και τον περιορισμό των επιπτώσεων εκδηλωθέντων σοβαρών ατυχημάτων.

4. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στο σημείο 2 περιλαμβάνουν τόσο πληροφορίες για τα πραγματικά περιστατικά, όσο και αναλυτικά στοιχεία σχετικά με εργασίες υδρογονανθράκων, και είναι σαφείς. Οι πληροφορίες και τα στοιχεία που παρέχονται πρέπει να καθιστούν εφικτή τη σύγκριση της δράσης των διαχειριστών και των

ιδιοκτητών Μ.Π.Εγκ. εντός του κράτους-μέλους καθώς και τη σύγκριση της δράσης του συνόλου του κλάδου μεταξύ κρατών-μελών.

5. Τα στοιχεία που συλλέγονται και συγκεντρώνονται σύμφωνα με το σημείο 2 καθιστούν δυνατή την έγκαιρη προειδοποίηση για πιθανή επιδείνωση κρίσιμων για την ασφάλεια και το περιβάλλον προστατευτικών φραγμών, καθώς και τη λήψη προληπτικών μέτρων από αυτά. Οι πληροφορίες αυτές καταδεικνύουν επίσης τη συνολική αποτελεσματικότητα των μέτρων και των ελέγχων που εφαρμόζονται από διαχειριστές και ιδιοκτήτες Μ.Π.Εγκ. χωριστά και από τον κλάδο συνολικά, ιδίως για την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων και για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων για το περιβάλλον.

6. Για να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του άρθρου 24, διαμορφώνεται απλουστευμένη μορφή αναφοράς, προκειμένου να διευκολυνθεί η δημοσίευση των στοιχείων που προβλέπονται στο σημείο 2 και η σύνταξη των εκθέσεων σύμφωνα με το άρθρο 25, με τρόπο ώστε τα δεδομένα να είναι προσίτα στο κοινό και να διευκολύνεται η διασυνοριακή συγκρισιμότητά τους.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 36 Ρυθμίσεις για την Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων (ΕΔΕΥ) ΑΕ

1. Η περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρου 147 του Ν. 4001/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Τα ποσά που εισπράττει από την παραχώρηση δικαιωμάτων αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, ιδίως το αντάλλαγμα υπογραφής της σύμβασης (signature bonus), το αντάλλαγμα παραγωγής (production bonus) και η ετήσια ανά στρέμμα αποζημίωση (surface fees), που προβλέπονται στις σχετικές συμβάσεις, οι οποίες υπογράφονται από την ίδια ή το Ελληνικό Δημόσιο ή για λογαριασμό αυτού.»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 152 του Ν. 4001/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την κάλυψη των αναγκών της Εταιρείας αμέσως μετά την έναρξη λειτουργίας της μπορεί να αποσπάται σε αυτήν Προσωπικό μέχρι δέκα (10) ατόμων, από υπηρεσίες του Δημοσίου, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, καθώς και νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 2190/1994 (Α' 28), μετά από δημόσια πρόσκληση της ΕΔΕΥ ΑΕ. Στην πρόσκληση αυτή καθορίζονται, κατ'ελάχιστο, ο αριθμός, τα απαιτούμενα προσόντα και οι ειδικότητες του υπό απόσπαση Προσωπικού. Η επιλογή των αποσπώμενων γίνεται από τριμελή επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ. της ΕΔΕΥ ΑΕ. Η απόσπαση γίνεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών, με δυνατότητα παράτασης για άλλα τρία (3) επιπλέον έτη.

Το Προσωπικό που αποσπάται στην ΕΔΕΥ ΑΕ λαμβάνει τις μηνιαίες τακτικές αποδοχές της οργανικής του

θέσης σύμφωνα με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους, οι οποίες βαρύνουν τους φορείς προέλευσης. Η ρύθμιση αυτή καταλαμβάνει διαδικασίες απόσπασης, οι οποίες βρίσκονται σε εξέλιξη.»

Άρθρο 37 Τροποποίηση της παρ. 12 του άρθρου 15 του Ν. 3054/2002 (Α' 230)

Η παρ. 12 του άρθρου 15 του Ν. 3054/2002 (Α' 230), όπως προστέθηκε με την παρ. 3γ του άρθρου 320 του Ν. 4072/2012 (Α' 86) και αναριθμήθηκε και αντικαταστάθηκε με την παρ. 10 της υποπαραγράφου Ι.3. του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012 (Α' 222), αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Τα υγρά καύσιμα που διατίθενται στην κατανάλωση ή διακινούνται ή αποθηκεύονται εντός της Ελληνικής Επικράτειας, ιχνηθετούνται με μοριακής τεχνολογίας ιχνηθέτες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται τα συγκεκριμένα είδη υγρών καυσίμων που υπάγονται στην ανωτέρω ρύθμιση και ρυθμίζονται τεχνικά ζητήματα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου ανά είδος καυσίμου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Υγρά καύσιμα που καταναλώθηκαν, διακινήθηκαν ή αποθηκεύτηκαν κατά τα ανωτέρω και δεν ανιχνεύεται η σήμανσή τους με μοριακής τεχνολογίας ιχνηθέτες, θεωρούνται παράνομα, έστω κι αν διαθέτουν σχετικά παραστατικά.»

Άρθρο 38 Κύρωση της από 20.11.2015 Σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των εταιρειών ENERGEAN OIL AND GAS – ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ και ΚΑΒΑΛΑ OIL ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, με την οποία τροποποιείται η από 23.11.1999 Σύμβαση για την εκμετάλλευση Υδρογονανθράκων στη θαλάσσια περιοχή του Θρακικού Πελάγους μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ΚΑΒΑΛΑ OIL ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ που κυρώθηκε με το Ν. 2779/1999 (Α'296)

Κυρώνεται και έχει ισχύ νόμου η Τέταρτη Τροποποιητική Σύμβαση που υπεγράφη στην Αθήνα την 20ή Νοεμβρίου 2015 μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των Αναδόχων εταιρειών ENERGEAN OIL AND GAS – ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ και ΚΑΒΑΛΑ OIL ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, της οποίας το κείμενο έχει ως εξής:

«ΤΕΤΑΡΤΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

Η παρούσα σύμβαση συνομολογείται στην Αθήνα σήμερα την 20ή Νοεμβρίου 2015, μεταξύ αφενός:

Του ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ νόμιμα εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Παναγιώτη Σκουρλέτη και, αφετέρου των ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ:

1) Της εταιρείας με την επωνυμία «ENERGEAN OIL AND GAS - ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ» που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής και εκπροσωπείται νόμιμα από τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο Ματθαίο Ρήγα, δυνάμει του υπ' αριθμ. 164/19.11.2015 ειδικού Πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής, και

2) Της εταιρείας με την επωνυμία «ΚΑΒΑΛΑ OIL ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» που εδρεύει στην Καβάλα και εκπροσωπείται νόμιμα από τον Αντιπρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο Δημήτριο Γόντικα, δυνάμει του από 19.11.2015 ειδικού Πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής, αμφοτέρων των υπό (1) και (2) ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ καλουμένων συλλήβδην εφεξής ως «ο Ανάδοχος».

Οι ανωτέρω συμβαλλόμενοι θα καλούνται εφεξής «τα Συμβαλλόμενα Μέρη».

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

1. Το Ελληνικό Δημόσιο και ο ως άνω (2) Ανάδοχος συνολόγησαν την από 23 Νοεμβρίου 1999 Σύμβαση περί εκμεταλλεύσεως υδρογονανθράκων στη θαλάσσια περιοχή του Θρακικού Πελάγους που κυρώθηκε με τον Ν. 2779/1999 (Α'296) (εφεξής: «Η Σύμβαση»).

2. Με την από 31 Οκτωβρίου 2012 Πρώτη Τροποποιητική Σύμβαση, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του Αναδόχου, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 4135/2013 (Α'69), τροποποιήθηκε μέρος των διατάξεων της Σύμβασης, προκειμένου να εναρμονισθεί με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 2289/1995), όπως διαμορφώθηκε μετά την εφαρμογή του Ν. 4001/2011 «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις» (Α'179).

3. Με την από 30 Δεκεμβρίου 2013 Δεύτερη Τροποποιητική Σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του Αναδόχου, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 4296/2014 (Α'214), τροποποιήθηκαν οι διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1 και 14 παρ. 4, που εκ παραδρομής δεν είχαν τροποποιηθεί με την Πρώτη Τροποποιητική Σύμβαση, καθώς και οι διατάξεις των άρθρων 16 και 19 της Σύμβασης, οι οποίες θέσπιζαν καθεστώς αποκλειστικής προμήθειας αργού πετρελαίου, περιορίζοντας αναίτια την ελεύθερη άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας για τις εμπλεκόμενες εταιρείες.

4. Με την περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 6 της Σύμβασης, όπως αυτό τροποποιήθηκε με την από 11 Σεπτεμβρίου 2014 Τρίτη Τροποποιητική Σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του Αναδόχου, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 4296/2014 (Α'214), ορίσθηκε η διάρκεια της Άδειας Εκμετάλλευσης της Περιοχής Υπόγειας Αποθήκης Φυσικού Αερίου «Νότια Καβάλα» έως την 23η Νοεμβρίου 2015, μη δυνάμενη να ανανεωθεί περαιτέρω.

5. Με την 195/27.10.2011 (Β'2501) απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιρθώσεων και Αποκρατικοποιήσεων, μεταβιβάζονται στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου όλα τα περιουσιακά φύσεως δικαιώματα του Δημοσίου και το δικαίωμα παραχώρησης της χρήσης, ανάπτυξης και εκμετάλλευσης του υπόγειου φυσικού χώρου που προκύπτει εκ του σχεδόν εξαντληθέντος κοιτάσματος φυσικού αερίου

«Νότια Καβάλα» για τη μετατροπή του ως χώρου αποθήκευσης φυσικού αερίου, σύμφωνα με το άρθρο 93 του Ν. 4001/2011 (Α'179) για χρονικό διάστημα έως και 50 έτη μετά την αδειοδότηση του έργου της υπόγειας αποθήκευσης.

6. Λαμβανομένου υπόψη ότι:

α. Μετά τη λήξη της Άδειας Εκμετάλλευσης, ήτοι μετά την 23η Νοεμβρίου 2015, το κόστος λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων της Περιοχής Υπόγειας Αποθήκης Φυσικού Αερίου «Νότια Καβάλα», θα πρέπει να αναληφθεί από το Ελληνικό Δημόσιο, γεγονός που θα επιβαρύνει σημαντικά τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

β. Θα απαιτηθεί εύλογος χρόνος, προκειμένου να βελτιωθούν οι τρέχουσες μη ευνοϊκές οικονομικές και ενεργειακές παράμετροι και το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου, στο πλαίσιο αναγνώρισης της σπουδαιότητας και αξιοποίησης του εν λόγω έργου, να προετοιμάσει και διεξάγει τη διαγωνιστική διαδικασία, για την παραχώρηση της χρήσης της Περιοχής Υπόγειας Αποθήκης Φυσικού Αερίου «Νότια Καβάλα».

γ. Το κοιτάσμα φυσικού αερίου «Νότια Καβάλα» δεν έχει εξαντληθεί και συνεχίζεται η εκμετάλλευσή του, ενώ συνδέεται λειτουργικά προς το κοιτάσμα πετρελαίου του «Πρίνου», χρησιμοποιούμενο για την υποβοήθηση της άντλησης πετρελαίου (Gas Lift) και για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και ατμού προς κάλυψη των ιδίων αναγκών των εγκαταστάσεων του Αναδόχου.

7. Λαμβάνοντας, τέλος, υπόψη τα προεκτεθέντα, τα Συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνούν, συνολογούν και αποδέχονται να τροποποιήσουν τη Σύμβαση, με βάση τα άρθρο 41 αυτής, ως ακολούθως:

ΑΡΘΡΟ 1

Τέταρτη Τροποποιητική Σύμβαση σημαίνει το παρόν έγγραφο.

ΑΡΘΡΟ 2

Η περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 της Σύμβασης τροποποιείται ως εξής:

«Προκειμένου για την Περιοχή Υπόγειας Αποθήκης Φυσικού Αερίου «Νότια Καβάλα», η διάρκεια της Άδειας Εκμετάλλευσης Νότιας Καβάλας ορίζεται έως την 23η Νοεμβρίου 2017, δυνάμενη να παραταθεί για ένα (1) έτος με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από έγγραφη σύμφωνη γνώμη του Αναδόχου.

Οι υφιστάμενες σχετικές εγκαταστάσεις παραγωγής ακολουθούν την Άδεια Εκμετάλλευσης Νότιας Καβάλας, κατά τις διατάξεις του άρθρου 27 της Σύμβασης.»

ΑΡΘΡΟ 3

Όλοι οι όροι και διατάξεις της αρχικής Σύμβασης και των επόμενων Τροποποιητικών Συμβάσεων που δεν τροποποιούνται ή συμπληρώνονται με την παρούσα, παραμένουν σε πλήρη ισχύ, κύρος και ενέργεια.

Η παρούσα Τέταρτη Τροποποιητική Σύμβαση ισχύει από την ημερομηνία της υπογραφής της από τα Συμβαλλόμενα Μέρη και θα κυρωθεί με νόμο από τη Βουλή των Ελλήνων, σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ συνομολογήθηκε η παρούσα Τέταρτη Τροποποιητική Σύμβαση, η οποία και υπογράφηκε ως έπεται:

ΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ENERGEAN
OIL & GAS A.E.

ΓΙΑ ΤΗΝ KABAΛA OIL A.E.

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΡΗΓΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΟΝΤΙΚΑΣ»

Άρθρο 39

Τροποποίηση των περιπτώσεων 3 και 4 της υποπαραγράφου Ι.1 της παρ. Ι του άρθρου πρώτου του Ν. 4152/2013 (Α'107)

1. Στο τέλος της περίπτωσης 3 της υποπαραγράφου Ι.1 της παρ. Ι, του άρθρου πρώτου του Ν. 4152/2013 (Α'107), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά για τους ηλιοθερμικούς σταθμούς οι οποίοι είναι ενταγμένοι στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα NER 300 η ισχύς της παρούσας περίπτωσης αρχίζει από την 1η Φεβρουαρίου 2017».

2. Στο τέλος της περίπτωσης 4 της υποπαραγράφου Ι.1 της παρ. Ι του άρθρου πρώτου του Ν. 4152/2013 (Α'103) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά για τους ηλιοθερμικούς σταθμούς οι οποίοι είναι ενταγμένοι στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα NER 300 η ισχύς της παρούσας περίπτωσης αρχίζει από την 1η Φεβρουαρίου 2017».

Άρθρο 40

Ηλεκτρονική υποβολή τοπογραφικών διαγραμμάτων στη βάση δεδομένων της εταιρείας «ΕΘΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ Ανώνυμη Εταιρεία» (ΕΚΧΑ Α.Ε.)

1. Τοπογραφικά διαγράμματα, τα οποία, κατά την κείμενη νομοθεσία, συντάσσονται και προσαρτώνται σε πράξεις εγγραπτές στα βιβλία μεταγραφών και υποθηκών και στα κτηματολογικά βιβλία, υποβάλλονται, υποχρεωτικά, με ηλεκτρονικό τρόπο από τον συντάκτη μηχανικό στη βάση δεδομένων της εταιρείας «ΕΘΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ Ανώνυμη Εταιρεία» (ΕΚΧΑ Α.Ε.). Στην οικεία εγγραπτέα πράξη περιέχεται μνεία των στοιχείων ηλεκτρονικής υποβολής, και προσαρτάται, με ποινή ακυρότητάς της, το εκδιδόμενο από την ηλεκτρονική εφαρμογή της «ΕΚΧΑ Α.Ε.» αποδεικτικό υποβολής ηλεκτρονικού διαγράμματος, απλό αντίγραφο του οποίου συνυποβάλλεται με την αίτηση μεταγραφής ή την αίτηση καταχώρισης στα κτηματολογικά βιβλία, κατά περίπτωση.

2. Τοπογραφικά διαγράμματα, τα οποία συντάσσονται και προσαρτώνται σε πράξεις εγγραπτές στα βιβλία μεταγραφών και υποθηκών και στα κτηματολογικά βιβλία με βούληση των συμβαλλομένων, χωρίς να προβλέπεται εκ του νόμου σχετική υποχρέωση, μπορεί να

υποβάλλονται ηλεκτρονικά από τον συντάκτη μηχανικό στη βάση δεδομένων της «ΕΚΧΑ Α.Ε.» με τον τρόπο, τους όρους, τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που ορίζει η απόφαση της παραγράφου 4. Στην οικεία εγγραπτέα πράξη περιέχεται μνεία των στοιχείων ηλεκτρονικής υποβολής και επισυνάπτεται το σχετικό αποδεικτικό υποβολής ηλεκτρονικού διαγράμματος απλό αντίγραφο, του οποίου συνυποβάλλεται με την αίτηση μεταγραφής ή την αίτηση καταχώρισης στα κτηματολογικά βιβλία, κατά περίπτωση.

3. Η υποχρέωση ηλεκτρονικής υποβολής στη βάση δεδομένων της εταιρείας «ΕΚΧΑ Α.Ε.» της παραγράφου 1 αφορά και στα διαγράμματα γεωμετρικών μεταβολών που συνυποβάλλονται με τις αιτήσεις καταχώρισης εγγραπτών πράξεων στα κτηματολογικά βιβλία και τις αιτήσεις διόρθωσης γεωμετρικών στοιχείων κατά τις διατάξεις των άρθρων του Ν. 2664/1998. Στις περιπτώσεις αυτές, με την αίτηση συνυποβάλλεται το προαναφερόμενο στην παράγραφο 1 αποδεικτικό υποβολής ηλεκτρονικού διαγράμματος επί ποινή απαραδέκτου και απόρριψης της υποβαλλόμενης αίτησης καταχώρισης ή διόρθωσης, κατά περίπτωση.

4. Η έναρξη ισχύος των προηγούμενων παραγράφων 1 και 3 θα οριστεί με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται ο τρόπος, οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής των τοπογραφικών διαγραμμάτων και των διαγραμμάτων γεωμετρικών μεταβολών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

5. Διαγράμματα που συντάσσονται κατά την κείμενη νομοθεσία και συνοδεύουν εγγραπτές διοικητικές πράξεις, καθώς και διαγράμματα γεωμετρικών μεταβολών, όταν πρόκειται για την καταχώριση στο Κτηματολόγιο των αναφερομένων στην παρ. 2 του άρθρου 12 του Ν. 2664/1998 διοικητικών πράξεων, είτε από την αρμόδια για την έκδοση ή κύρωσή τους αρμόδια αρχή, είτε από όποιον έχει έννομο συμφέρον, υποβάλλονται, υποχρεωτικά, με ηλεκτρονικό τρόπο στη βάση δεδομένων της «ΕΚΧΑ Α.Ε.». Στις περιπτώσεις αυτές και επί ποινή απαραδέκτου και απόρριψης της υποβαλλόμενης αίτησης μεταγραφής στο οικείο Υποθηκοφυλακείο ή καταχώρισης στο Κτηματολογικό Γραφείο, αντίστοιχα, με την αίτηση συνυποβάλλεται το αποδεικτικό υποβολής ηλεκτρονικού διαγράμματος που προβλέπεται στην παράγραφο 1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται ο τρόπος, οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής των διαγραμμάτων και των διαγραμμάτων γεωμετρικών μεταβολών, καθώς και κάθε άλλο θέμα τεχνικού και λεπτομερειακού χαρακτήρα. Με την ίδια απόφαση ορίζεται η έναρξη ισχύος της υποχρέωσης και των συνεπειών για την ηλεκτρονική υποβολή των διαγραμμάτων και των διαγραμμάτων γεωμετρικών μεταβολών για τις πράξεις αυτές, όπως προαναφέρονται.

6. Από την έναρξη ισχύος των παραγράφων 1 και 3, καταργείται η υποχρέωση της παρ. 4 του άρθρου 14 του Ν. 2664/1998 για τη συνυποβολή, με την αίτηση καταχώρισης εγγραπτέας πράξης στα κτηματολογικά βιβλία: α)

αντιγράφου του τοπογραφικού διαγράμματος που έχει συνταχθεί και έχει προσαρτηθεί στην εγγραπτά πράξη και β) του διαγράμματος γεωμετρικών μεταβολών για την αποτύπωση της μεταβολής που επέρχεται με την πράξη αυτή.

Άρθρο 41 **Ρυθμίσεις λατομικής νομοθεσίας**

1. Παρατείνεται για πέντε (5) επιπλέον έτη, πέραν της ορισθείσας με την παρ. 1 του άρθρου 182 του Ν. 4001/2011 (Α' 179) λήξης ισχύος της, η προθεσμία καθορισμού των λατομικών περιοχών της παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν. 1428/1984 (Α' 43), καθώς και η προθεσμία καθορισμού των θέσεων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων αδρανών υλικών στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 6 του Ν. 2702/1999 (Α' 70).

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 3 του Ν. 1428/1984 (Α' 43) όπως ισχύει, προστίθεται τέταρτο και πέμπτο εδάφιο, ως εξής:

«Ομοίως, το όριο των χιλίων (1.000) μέτρων δεν ισχύει για την ανέγερση κτιρίων που προορίζονται για γεωργοκτηνοτροφικές, υδατοκαλλιεργητικές εγκαταστάσεις, στέγαστρα σφαγής, γεωργικές αποθήκες, δεξαμενές και θερμοκήπια, όπως αυτά περιγράφονται στο άρθρο 163 του Κώδικα Βασιλικής Πολυεδομικής Νομοθεσίας (Δ' 580/1999), τα οποία χωροθετούνται σε αποστάσεις μεγαλύτερες των πεντακοσίων (500) μέτρων από τα όρια της λατομικής περιοχής, εξαιρουμένων των πτηνοτροφικών και κτηνοτροφικών μονάδων για τις οποίες απαιτείται και προηγούμενη θετική γνωμοδότηση της Επιτροπής Σταυλισμού του άρθρου 4 του Ν. 4056/2012 (Α' 52), όπως ισχύει».

3. Η παρ. 3 του άρθρου 8 του Ν. 1428/1984 (Α' 43), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Πριν από τη μίσθωση ή τη χορήγηση άδειας εκμετάλλευσης σε λατομεία των περιπτώσεων α', β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου, απαιτείται η κατάθεση από τον ενδιαφερόμενο, εγγυητικής επιστολής, αορίστου χρονικής ισχύος, για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων, που απορρέουν από τις εγκεκριμένες ή θεωρημένες από τις αρμόδιες κατά την κείμενη νομοθεσία υπηρεσίες μελέτες αποκατάστασης του περιβάλλοντος. Η εγγυητική αυτή επιστολή κατατίθεται: α) σε περίπτωση μίσθωσης δημοσίων εκτάσεων και πριν από τη σύναψη της σχετικής μισθωτικής σύμβασης, στην αρμόδια Υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και β) στις λοιπές περιπτώσεις, στην αδειοδοτούσα αρχή. Το ύψος του ποσού της εγγυητικής επιστολής καθορίζεται με βάση το ποσό που αναφέρεται ως δαπάνη αποκατάστασης περιβάλλοντος στις ανωτέρω εγκεκριμένες ή θεωρημένες μελέτες.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του εκμεταλλευτή προς τις ως άνω υποχρεώσεις, ανεξάρτητα από τις προβλεπόμενες κυρώσεις από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, η εγγυητική επιστολή καταπίπτει αναλόγως, μερικώς ή ολικώς υπέρ του Πράσινου Ταμείου, το δε ποσό διατίθεται για την περιβαλλοντολογική αποκατάσταση των αντίστοιχων οικείων λατομικών χώρων.

Οι λεπτομέρειες εφαρμογής αυτής της παραγράφου καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας».

4. Αιτήσεις για την παράταση της ισχύος των συμβάσεων μίσθωσης και των αδειών εκμετάλλευσης οποιασδήποτε κατηγορίας λατομικών ορυκτών, που υποβάλλονται μετά τη λήξη των προθεσμιών που προβλέπονται στην παρ. 6 του άρθρου 7 του Ν. 669/1977 (Α' 241) και στην παρ. 2 του άρθρου 6 του Ν. 2115/1993 (Α' 15), εξετάζονται ως εμπρόθεσμες, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει παρέλθει διάστημα που υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από τη λήξη της προηγούμενης σύμβασης ή της άδειας εκμετάλλευσης και κατόπιν υποβολής παραβόλου, ανερχόμενου στο δεκαπλάσιο του παραβόλου που προβλέπεται για την έκδοση άδειας λατομικού ορυκτού, σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση Δ7/19488/22.8.2011 (Α' 1986). Οι σχετικές αιτήσεις συνοδεύονται, επί ποινή απαραδέκτου, από επικαιροποιημένο τοπογραφικό διάγραμμα του λατομικού χώρου σε έξι (6) τουλάχιστον αντίγραφα κλίμακα 1:5.000 και αποδεικτικό κατάθεσης προς έγκριση στην αρμόδια αρχή επικαιροποιημένης Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και Τεχνικής Μελέτης Εκμετάλλευσης.

Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται για λατομεία των οποίων η άδεια εκμετάλλευσης ή σύμβαση μίσθωσης έχει λήξει σε χρόνο που υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

5. Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις που εγκαθίστανται και λειτουργούν για την εξυπηρέτηση των αναγκών λατομείων, των οποίων τμήμα βρίσκεται εντός του λατομικού χώρου και το υπόλοιπο εκτός αυτού, αδειοδοτούνται συνολικά από την αρχή που είναι αρμόδια για την αδειοδότηση του τμήματος αυτών όπου είναι εγκατεστημένο το μεγαλύτερο ποσοστό της ισχύος τους, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες οικείες διατάξεις.

6. Στο άρθρο 14 του Ν. 669/1977 (Α' 241) προστίθεται παράγραφος 1Α ως εξής:

«Τα δελτία δραστηριότητας που υποβάλλονται από τους εκμεταλλευτές λατομείων μαρμάρων, βιομηχανικών ορυκτών και αδρανών υλικών περιλαμβάνουν υποχρεωτικά πίνακες με τις ποσότητες προϊόντων που εξορύχθηκαν κατ' έτος, τις ποσότητες που διατέθηκαν στο εσωτερικό και το εξωτερικό, καθώς και τις τιμές πώλησης αυτών.»

7. Στο τέλος της παρ. 8 του άρθρου 45 του Ν. 998/1979 (Α' 289), όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Εκμεταλλευτές λατομείων, μαρμάρων βιομηχανικών ορυκτών ή αδρανών υλικών, οι οποίοι έχουν καταβάλει εγγυητική επιστολή για την αποκατάσταση της έκτασής τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, όπως ισχύει, απαλλάσσονται της υποχρέωσης αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίδιου εμβαδού με εκείνης στην οποία εγκρίθηκε η επέμβαση και υποχρεούνται στην καταβολή ανταλλάγματος χρήσης, ίσου με το 100% της καθοριζόμενης, κατά το άρθρο 6 του Ν. 998/1979 (Α' 289), όπως ισχύει, αξίας της έκτασής τους. Αποφάσεις αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίδιου εμβαδού που έχουν ήδη εκδοθεί και αφορούν εκμεταλλευτές λατομείων που εμπί-

πουν στο προηγούμενο εδάφιο ανακαλούνται μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, εφόσον έχει καταβληθεί ως αντάλλαγμα χρήσης το 100% της καθοριζόμενης, κατά το άρθρο 6 του Ν. 998/1979 (Α' 289), όπως ισχύει, αξίας της έκτασης επέμβασης.»

8. Στην παρ. 2 του άρθρου 22 του Ν. 4351/2015 (Α'164) η φράση «έχει κατατεθεί εμπροθέσμως αίτημα για την ανανέωση της ισχύος αυτών» αντικαθίσταται ως εξής: «έχει κατατεθεί εμπροθέσμως, ή σε κάθε περίπτωση εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου, πλήρης φάκελος με σχετική αίτηση για την ανανέωση της ισχύος αυτών».

9. Το αίτημα χορήγησης άδειας εκμετάλλευσης του άρθρου 4 του Ν. 669/1977 (Α'241) και του άρθρου 9 του Ν. 1428/1984 (Α' 43) στις περιοχές του δευτέρου εδαφίου της πρώτης παραγράφου του άρθρου 62 του Ν. 998/1979 (Α'289), όπως ισχύει, για τις οποίες το ιδιοκτησιακό καθεστώς δεν έχει επιλυθεί οριστικά στο πλαίσιο του άρθρου 10 του Ν. 3208/2003 (Α' 303), κατατίθεται στην αρμόδια Υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας, εφόσον έχει προηγηθεί κατάθεση αγωγής αναγνώρισης κυριότητας ή αίτημα διοικητικής αναγνώρισης κυριότητας του φερόμενου ιδιοκτήτη. Σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων του ενός αιτημάτων χορήγησης άδειας εκμετάλλευσης, εξετάζεται κατά προτεραιότητα αυτό που συνοδεύεται από την πρώτη χρονικά αρμοδίως κατατεθείσα αίτηση αναγνώρισης ιδιοκτησίας.

Μέχρι την επίλυση της αμφισβήτησης για το ιδιοκτησιακό καθεστώς με την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, η άδεια εκμετάλλευσης χορηγείται, χωρίς να καταρτιστεί σύμβαση μίσθωσης, εφόσον κατατεθεί εκ μέρους του ενδιαφερόμενου εγγυητική επιστολή νομίμως λειτουργούντος στην Ελλάδα πιστωτικού ιδρύματος και συντρέχουν οι λοιπές προϋποθέσεις χορήγησής της. Η εγγυητική επιστολή είναι αόριστης διάρκειας. Το ύψος της εγγυητικής επιστολής καθορίζεται από την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση και αντιστοιχεί στο ποσό των μέγιστων, προβλεπομένων από την εκάστοτε ισχύουσα σχετική νομοθεσία, παγίων μισθωμάτων μίας τριετίας. Αν το ιδιοκτησιακό καθεστώς δεν έχει επιλυθεί αμετάκλητα εντός της πρώτης τριετίας, ο εκμεταλλευτής υποβάλλει αίτηση για την έκδοση νέας απόφασης καθορισμού του ύψους της εγγυητικής επιστολής τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της τριετίας. Το ύψος της νέας εγγυητικής επιστολής αντιστοιχεί σε ποσό που περιλαμβάνει, πέραν των παγίων και το σύνολο των αναμενόμενων αναλογικών μισθωμάτων, όπως αυτά καθορίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές διατάξεις, με βάση τα αποτελέσματα της δραστηριότητας της προηγούμενης τριετίας. Η νέα εγγυητική επιστολή κατατίθεται στην αρμόδια υπηρεσία, προς αντικατάσταση της αρχικής, έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από τη λήξη της τριετίας. Με ανάλογο τρόπο και διαδικασία καθορίζεται το ύψος της εγγυητικής επιστολής για το πέραν της κάθε τριετίας χρονικό διάστημα, μέχρι την αμετάκλητη επίλυση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος. Αν ο εκμεταλλευτής δεν εκπληρώσει τις κατά τα ανωτέρω υποχρεώσεις του, η εγγυητική επιστολή καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου και η άδεια εκμετάλλευσης ανακαλείται. Αν τα συνολικά

οφειλόμενα μισθώματα υπερβαίνουν το ποσό της εγγυητικής επιστολής, η οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση καταλογίζει σε βάρος του εκμεταλλευτή τα ποσά που δεν καλύπτονται από την εγγυητική επιστολή.

Μετά την επίλυση της αμφισβήτησης του ιδιοκτησιακού καθεστώτος:

α) Εάν η έκταση χαρακτηριστεί ως ιδιωτική, η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται, χωρίς καμία άλλη υποχρέωση ή βάρος του Δημοσίου.

β) Εάν η έκταση χαρακτηριστεί ως δημόσια, καλείται ο εκμεταλλευτής να συνάψει σύμβαση μίσθωσης με το Ελληνικό Δημόσιο, η οποία καλύπτει το υπολειπόμενο χρονικό διάστημα μίσθωσης μέχρι τη συμπλήρωση του μέγιστου χρόνου που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία. Η αρμόδια υπηρεσία βεβαιώνει ατόκως το συνολικό ποσό των οφειλόμενων μισθωμάτων, το οποίο καταβάλλεται από τον εκμεταλλευτή εφάπαξ, εντός δύο (2) μηνών από τη βεβαίωσή του και κατόπιν επιστρέφεται στον εκμεταλλευτή η σχετική εγγυητική επιστολή. Εφόσον ο εκμεταλλευτής δεν εκπληρώσει την υποχρέωση καταβολής των μισθωμάτων, η αρμόδια υπηρεσία ανακαλεί την άδεια εκμετάλλευσης, η εγγυητική επιστολή καταπίπτει και, αν το ποσό που αντιστοιχεί στα οφειλόμενα μισθώματα είναι μεγαλύτερο από το ποσό της εγγυητικής επιστολής, βεβαιώνεται ατόκως το επιπλέον αυτό ποσό. Σε κάθε άλλη περίπτωση δεν χωρεί επιστροφή ποσού για τη χρονική περίπτωση που προηγείται της επίλυσης της αμφισβήτησης.

Το Δημόσιο δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν εκνίκηση εκ μέρους τρίτων των εκτάσεων της παραγράφου 1 για τις οποίες εκδόθηκε η προβλεπόμενη στο άρθρο 4 του Ν. 669/1979 (Α' 241) και στο άρθρο 9 του Ν. 1428/1984 (Α' 43) άδεια εκμετάλλευσης και οι εκτάσεις κρίθηκαν τελεσιδικώς ως μη δημόσιες.

Άρθρο 42 **Εξουσιοδοτική διάταξη για τα πράσινα σημεία και τα Κ.Α.Ε.Δι.Σ.Π.**

Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 38 του Ν. 4042/2012 (Α'24) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι ορισμοί, οι κατηγορίες και οι προδιαγραφές των Πράσινων Σημείων και των Κέντρων Ανακύκλωσης, Εκπαίδευσης και Διαλογής στην Πηγή (Κ.Α.Ε.Δι.Σ.Π.)».

Άρθρο 43 **Τροποποιήσεις στο Π.δ. 325/2000 (Α' 266)**

1. Στο άρθρο 6 του Π.δ. 325/2000 (Α'266) προστίθεται περίπτωση η' ως εξής:

«η. Επιχορηγήσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 41 του Ν. 4129/2013 (Α'52)».

Η ισχύς του προηγούμενου εδαφίου άρχεται αναδρομικά από την 24η Ιουνίου 2015.

2. Η περίπτωση 5 της παρ. 3 του άρθρου 7 του Π.δ. 325/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Το προσωπικό που αποσπάται στο Κέντρο λαμβάνει τις μηνιαίες τακτικές αποδοχές της οργανικής του θέσης, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους, οι οποίες βαρύνουν τους φορείς προέλευσής τους».

Άρθρο 44

Ένταξη ηλιοθερμικών σταθμών ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 10 MW στα έργα της υποπαραγράφου δ1 της παρ. 10 του άρθρου 8 του Ν. 3468/2006 (Α'129)

Η υποπαραγράφος δ1 της παρ. 10 του άρθρου 8 του Ν. 3468/2006 (Α'29) αντικαθίσταται ως εξής:

«δ1) Στις περιπτώσεις: α. συγκροτημάτων αιολικών πάρκων συνολικής ισχύος μεγαλύτερης από εκατόν πενήντα (150) MW, β. έργων Α.Π.Ε. που συνδέονται με το Εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα μέσω ειδικού προς τούτο υποθαλάσσιου καλωδίου ή άλλου έργου σύνδεσης του οποίου η κατασκευή απαιτεί χρονικό διάστημα που υπερβαίνει το διάστημα για το οποίο χορηγείται και παρατείνεται η άδεια εγκατάστασης, όπως βεβαιώνεται από τον Διαχειριστή του Συστήματος, γ. υβριδικών έργων Α.Π.Ε. και ηλιοθερμικών σταθμών εγκατεστημένης ισχύος $P \geq 10$ MW και δ. μεγάλων υδροηλεκτρικών έργων, επιτρέπεται η παράταση της ισχύος της άδειας εγκατάστασης για χρονικό διάστημα ίσο με αυτό που απαιτείται για την εκτέλεση του έργου, μετά την υποβολή και την έγκριση από την αδειοδοτούσα αρχή, τεκμηριωμένης πρότασης με συνημμένο χρονοδιάγραμμα από τον κάτοχο της άδειας.

Ηλιοθερμικοί σταθμοί ισχύος $P \geq 10$ MW, που είχαν άδεια εγκατάστασης σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του Ν. 4203/2013 (Α'235), υπάγονται στην περίπτωση γ' της υποπαραγράφου δ1 της παρ. 10 του άρθρου 8 του Ν. 3468/2006 από την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του Ν. 4203/2013».

Άρθρο 45

Δαπάνες μετακίνησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Δαπάνες μετακίνησης εντός και εκτός επικράτειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, οι οποίες διενεργήθηκαν κατά τα έτη 2014 και 2015, καλύπτονται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του τρέχοντος οικονομικού έτους, κατά παρέκκλιση των προθεσμιών ανάρτησης των διατάξεων: α) των άρθρων 66 και 68 του Ν. 4270/2014 (Α'143) και του Π.δ. 113/2010 (Α'194), β) των άρθρων 2 έως 4 του Ν. 3861/2010 (Α'112), τηρουμένων όλων των λοιπών προϋποθέσεων νομιμότητας και κανονικότητας αυτών.

Άρθρο 46

Παράταση υποβολής δήλωσης για κατ'επάγγελμα αγρότες

Οι δηλώσεις των κατ'επάγγελμα αγροτών παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας για τη διατήρηση ή μη της ιδιότητας του κατ'επάγγελμα αγρότη, οι οποίες προβλέπονται στην περίπτωση 1.α της υποπαραγράφου ΙΓ.1 της παρ. ΙΓ' του άρθρου πρώτου του Ν. 4254/2014 (Α'85), ειδικά για το έτος 2015 μπορεί να υποβληθούν μέσα σε προθεσμία

δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος Νόμου. Σε περίπτωση μη υποβολής της δήλωσης κατά το προηγούμενο εδάφιο ή διαπίστωσης ανακριβούς δήλωσης επανακαθορίζεται αναδρομικά η τιμή αποζημίωσης για το έτος 2015, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον πίνακα Α' της περίπτωσης 1α της υποπαραγράφου ΙΓ.1 της παρ. ΙΓ' του άρθρου πρώτου του Ν. 4254/2014.

Η τιμή αποζημίωσης αγροτών παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, που έχει καθοριστεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος χωρίς την υποβολή δήλωσης, επανυπολογίζεται αναδρομικά μετά την εμπρόθεσμη, κατά τα ανωτέρω, υποβολή αυτής».

Άρθρο 47

Τροποποίηση της περίπτωσης γ' της τελευταίας παραγράφου της παρ. Α.2 του άρθρου 25 του Ν. 3468/2006 (Α' 29)

Η περίπτωση γ' της τελευταίας παραγράφου της παρ. Α2 του άρθρου 25 του Ν. 3468/2006, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Ποσοστό των εσόδων, το οποίο θα καθοριστεί με την ανωτέρω υπουργική απόφαση, διατίθεται για την πραγματοποίηση έργων και την εξυπηρέτηση ορισμένων από τους σκοπούς, που περιγράφονται στην οδηγία 2003/87/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και συγκεκριμένα, κατά προτεραιότητα σε έργα εξοικονόμησης ενέργειας, για την υποστήριξη χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων, που προκηρύσσονται βάσει των διατάξεων του άρθρου 10Α του Ν. 3661/2008, σε έργα που αποσκοπούν στη μείωση των συμβατικών καυσίμων από μεταφορές, σε αντιπυρικά έργα καθαρισμού και διαχείρισης, με σκοπό τη διατήρηση και αύξηση του αποθέματος των δημόσιων και ιδιωτικών δασών, σε έργα σε αναπτυσσόμενες ή τρίτες χώρες με σκοπό τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, καθώς και σε έργα για την προστασία, διατήρηση και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος. Με την ίδια υπουργική απόφαση καθορίζεται ως φορέας υλοποίησης των δράσεων είτε φορέας εποπτευόμενος από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας είτε φορέας που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 10Α του Ν. 3661/2008, καθώς και η διαδικασία μεταφοράς των πόρων στους ανωτέρω φορείς».

Άρθρο 48

Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 17 του Ν. 4342/2015 (Α' 143)

Η παρ. 1 του άρθρου 17 του Ν. 4342/2015 τροποποιείται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας θεσπίζεται διαφανές και αξιόπιστο προς τους καταναλωτές καθεστώς πιστοποίησης ή/και ισοδύναμο καθεστώς επαγγελματικών προσόντων ενεργειακών ελεγκτών και καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι φορείς ελέγχου και οι διαδικασίες για την εγγραφή τους στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών, ο τρόπος, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τήρησης του ανωτέρω Μητρώου, η διαδικασία διενέργειας και υποβολής των ενεργειακών ελέγχων στο Αρχείο Ενεργειακών Ελέγχων,

η διαδικασία αξιολόγησης των εκθέσεων αποτελεσμάτων των ενεργειακών ελέγχων και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα».

Άρθρο 49

Τροποποιήσεις του Ν. 4122/2013 (Α'42)

1. Ο ορισμός της παρ. 12 του άρθρου 2 του Ν. 4122/2013 τροποποιείται ως εξής:

«Ριζική ανακαίνιση κτιρίου ή κτιριακής μονάδας (ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας): η ανακαίνιση κατά την οποία η συνολική δαπάνη της ανακαίνισης που αφορά το κέλυφος του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας ή τα τεχνικά συστήματά τους υπερβαίνει το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της τρέχουσας αξίας του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, βάσει του ελαχίστου κόστους οικοδόμησης, εξαιρουμένης της αξίας του οικοπέδου επί του οποίου έχει κατασκευαστεί το κτίριο».

2. Στο άρθρο 11 του Ν. 4122/2013 (Α'42) προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) είναι δεκαετούς ισχύος κατ' ανώτατο όριο. Εάν στο κτίριο ή στην κτιριακή μονάδα γίνει ριζική ανακαίνιση πριν παρέλθει το διάστημα των δέκα (10) ετών, η ισχύς του ΠΕΑ λήγει κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της ανακαίνισης. Εφόσον υπάρχει ΠΕΑ σε ισχύ, δεν απαιτείται έκδοση νέου ΠΕΑ για τις περιπτώσεις της πώλησης ή μίσθωσης κτιρίου ή κτιριακής μονάδας».

3. Το εδάφιο α' της παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν. 4122/2013 τροποποιείται ως εξής:

«α) μετά την ολοκλήρωση κατασκευής νέου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας».

4. Το άρθρο 20 του Ν. 4122/2013 τροποποιείται ως εξής:

Άρθρο 20

1. Αν παραβιασθούν οι διατάξεις των άρθρων 12, 14 και 15, επιβάλλεται πρόστιμο από διακόσια (200) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ σε βάρος του κατά νόμο υπόχρεου. Τα πρόστιμα επιβάλλονται λαμβάνοντας υπόψη την επιφάνεια και τη χρήση του πιστοποιούμενου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, το μέγεθος των συστημάτων του κτιρίου, το βαθμό υπαιτιότητας και την τυχόν υποτροπή του υπόχρεου.

2. Σε περίπτωση παρακώλυσης κατά οποιονδήποτε τρόπο ελέγχου των Τμημάτων Επιθεώρησης Ενέργειας Βορείου και Νοτίου Ελλάδος του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας επιβάλλεται πρόστιμο από διακόσια (200) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ. Τα πρόστιμα επιβάλλονται λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα της εξεταζόμενης υπόθεσης, την απαξία των πράξεων και την επίπτωσή τους στην έκβαση του ελέγχου.

3. Τα πρόστιμα επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση των Τμημάτων Επιθεώρησης Ενέργειας Βορείου και Νοτίου Ελλάδος και κατόπιν προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερόμενου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του Ν. 2690/1999 (Α' 45).

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος και ο τρόπος υπολογισμού των χρηματικών προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του παρόντος άρθρου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια».

Άρθρο 50

Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 26 του Ν. 4342/2015 (Α'143)

Στο άρθρο 26 του Ν. 4342/2015 (Α'143) προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ), στο πλαίσιο επίτευξης των σκοπών του και για την υλοποίηση των δράσεων της παραγράφου 2, δύναται να συνάπτει Προγραμματικές Συμβάσεις με το Δημόσιο ή και με φορείς του δημόσιου τομέα της παρ. 6 του άρθρου 1 του Ν. 1256/1982, όπως ισχύει, καθώς και με Δ.Ε.Κ.Ο. του Κεφαλαίου Α' του Ν. 3429/2005, για τις οποίες ισχύουν οι διατάξεις των παραγράφων 2Α και 3 του άρθρου 100 του Ν. 3852/2010 (Α'87), με αντίστοιχη απεικόνιση στους προϋπολογισμούς τους».

Άρθρο 51

Ρυθμίσεις για την ενίσχυση και θεσμική θωράκιση του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων (ΣΕΠΔΕΜ)

1. Στο άρθρο 30 του Ν. 1650/1986 (Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, προστίθεται παράγραφος 3Α ως εξής:

«Μέρος των εισπραττόμενων προστίμων των προηγούμενων παραγράφων, καθώς και των προστίμων που επιβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 166, 167 παρ. 1 και 169 του Ν.δ. 210/1973 (Α' 277), 15 παρ. 3 και 16 του Ν. 1428/1984 (Α' 43) και 15 παρ. 1 του Ν. 669/1977 (Α' 241), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εγγράφεται ως πίστωση σε ειδικό κωδικό (ΚΑΕ), που συστήνεται στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για την κάλυψη δαπανών διενέργειας ελέγχων και επιθεωρήσεων των Επιθεωρητών του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων (ΣΕΠΔΕΜ). Οι πιστώσεις που εγγράφονται στον κωδικό του προηγούμενου εδαφίου δεν συνυπολογίζονται για τον καθορισμό των ανώτατων ορίων δαπανών του ετήσιου τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Οι πάσης φύσεως δαπάνες ελέγχων και επιθεωρήσεων των τμημάτων του ΣΕΠΔΕΜ καλύπτονται από τον ειδικό κωδικό του πρώτου εδαφίου. Μετά την εξάντληση του ορίου δαπανών του κωδικού αυτού, οι δαπάνες αυτές καλύπτονται από τους αντίστοιχους κωδικούς δαπανών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας».

2. Στο άρθρο 100 του Ν. 4270/2014 (Α'143) προστίθεται παράγραφος 2Α ως εξής:

«Επιτρέπεται η έκδοση ενιαίου Χ.Ε.Π., με έναν υπόλογο, χωρίς να απαιτείται αιτιολογημένη απόφαση, για την κάλυψη δαπανών πολλαπλών μετακινήσεων των Επιθεωρητών του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος,

Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων (ΣΕΠΔΕΜ), με σκοπό τη διενέργεια προληπτικών και κατασταλτικών ελέγχων, την εκτέλεση εισαγγελικών παραγγελιών, την παράστασή τους σε δικαστήρια επί υποθέσεων που σχετίζονται με το ελεγκτικό τους έργο, καθώς και για τη διερεύνηση των συνθηκών ατυχημάτων σε χώρους της ελεγκτικής τους αρμοδιότητας, με χρονικό ορίζοντα δύο (2) μηνών».

3. Στο άρθρο 3 του Π.δ.113/2010 (Α'194) μετά τον τίτλο του άρθρου και πριν την έναρξη του πρώτου εδαφίου προστίθεται ο αριθμός «1.» και προστίθεται νέα παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Στην απόφαση ανάληψης υποχρέωσης με την οποία εγκρίνεται από τον αρμόδιο διατάκτη η πραγματοποίηση δαπανών μετακίνησης των Επιθεωρητών του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων, με σκοπό τη διενέργεια ελέγχων και επιθεωρήσεων, δεν αναγράφεται το όνομα του Επιθεωρητή, ο τόπος και η ημερομηνία μετακίνησης».

4. Οι αρμοδιότητες της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεωρητών Περιβάλλοντος που συστήθηκε με το άρθρο 9 του Ν. 2947/2001 (Α' 228), της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεωρητών Δόμησης και Ενέργειας που συστήθηκε με το άρθρο 6 παρ. 4 του Ν. 3818/2010 (Α' 17) και μετονομάστηκε με το άρθρο 16 παρ. 1 του Ν. 4030/2011 (Α'249), της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεώρησης και Κατεδάφισης Αυθαιρέτων, που συστήθηκε με το άρθρο 7 του Ν. 3818/2010 (Α'17) και μετονομάστηκε με το άρθρο 28 παρ. 2 του Ν. 4014/2011 (Α'209) και της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεωρητών Δόμησης που συστήθηκε με το άρθρο 16 παρ. 2 του Ν. 4030/2011 (Α'249), μεταφέρονται στα αντίστοιχα Τμήματα, του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων (ΣΕΠΔΕΜ), όπως αυτά ορίζονται στο Π.δ. 100/2014 (Α'167) και ασκούνται από τους Επιθεωρητές των οικείων Τμημάτων αυτού. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται η Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος νοείται το Σώμα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων (ΣΕΠΔΕΜ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

5. Οι υπάλληλοι των κλάδων ΠΕ Περιβάλλοντος, ΠΕ Μηχανικών, ΠΕ Γεωτεχνικών, ΠΕ Ειδικών Επιστημόνων, που υπηρετούν στο Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών (ΣΥΓΑΠΕΖ) του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων (ΣΕΠΔΕΜ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και ο Προϊστάμενος της προαναφερόμενης διοικητικής μονάδας, είναι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος, διενεργούν ελέγχους μετά από εντολή του Γενικού Διευθυντή ΣΕΠΔΕΜ, έχουν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από την εκάστοτε ισχύουσα σχετική νομοθεσία για τους Επιθεωρητές Περιβάλλοντος των Τμημάτων Επιθεώρησης Περιβάλλοντος του ΣΕΠΔΕΜ και εφαρμόζονται και ως προς αυτούς, οι διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 2 του Ν. 3044/2002 (Α'197).

6. Οι υπάλληλοι του κλάδου ΠΕ Μηχανικών του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων (ΣΕΠΔΕΜ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας που υπηρετούν στα οικεία Τμήματα Επιθεώρησης Μεταλλείων του ΣΕΠΔΕΜ, οι οποίοι διενεργούν ελέγχους του άρθρου 3 του Κανονισμού Με-

ταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (Β'1227/2011), είναι Επιθεωρητές Μεταλλείων και εφαρμόζονται και ως προς αυτούς, οι διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 2 του Ν. 3044/2002 (Α' 197).

7. Τα υπηρεσιακά οχήματα που χρησιμοποιούνται από τους Επιθεωρητές Περιβάλλοντος και από τους Επιθεωρητές Μεταλλείων, κατά τη διενέργεια από αυτούς ελέγχων και επιθεωρήσεων, εξαιρούνται από την υποχρέωση να φέρουν διακριτικά κρατικού οχήματος και μπορούν να φέρουν συμβατικές πινακίδες κυκλοφορίας.

8. Ειδικά, για την υπογραφή πράξεων βεβαίωσης παραβάσεων, καθώς και για την υπογραφή πράξεων επιβολής προστίμων, όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται «Επιθεωρητής Μεταλλείων», νοείται ο Προϊστάμενος της οικείας διοικητικής μονάδας Επιθεώρησης επιπέδου Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεώρησης. Όπου στο Ν.δ. 210/1973, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, στο Ν. 669/1977, στο Ν. 1428/1984, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 2112/1993 και στον Κανονισμό Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (υ.α. Δ7/Α/ οικ.12050/2223/23.5.2011 Β'1227) αναφέρεται «Μηχανικός της Επιθεώρησης Μεταλλείων», νοείται ο Επιθεωρητής Μεταλλείων κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 6, ο οποίος υπηρετεί στο οικείο Τμήμα Επιθεώρησης Μεταλλείων.

9. Στο τέλος της παρ. 8 του άρθρου 3 του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (υπουργική απόφαση Δ7/Α/ οικ.12050/2223/23.5.2011 Β'1227), προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Εφόσον παρίσταται, κατά τον έλεγχο, ο εκμεταλλευτής ή εκπρόσωπός του ή εφόσον, μολονότι αυτοί ειδοποιήθηκαν, δεν παρέστησαν εντός του απολύτως αναγκαίου και εύλογου χρόνου, ο Επιθεωρητής Μεταλλείων δύναται να προβαίνει σε δειγματοληψίες από όλους τους χώρους του έργου, να λαμβάνει φωτογραφίες ή να μαγνητοσκοπεί, να προβαίνει σε μετρήσεις φυσικών, χημικών και βιολογικών παραγόντων στο περιβάλλον εργασίας, με σκοπό τον έλεγχο τήρησης της μεταλλευτικής ή λατομικής νομοθεσίας, της νομοθεσίας και των κανονισμών προστασίας της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων και του κοινού, καθώς και της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Οι αρμόδιες αστυνομικές και δικαστικές αρχές, οι δημόσιες υπηρεσίες εν γένει, οι υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης όλων των βαθμών και κάθε διοικητική αρχή υποχρεούνται να παρέχουν κάθε αιτούμενη από τους Επιθεωρητές Μεταλλείων συνδρομή, στο πλαίσιο διενέργειας των ελέγχων».

10. Στο άρθρο 3 του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (υπουργική απόφαση Δ7/Α/ οικ.12050/2223/ 23.5.2011 Β' 1227), προστίθεται παράγραφος 8Α ως εξής:

«Όποιος παρεμποδίζει την είσοδο στους χώρους του έργου στους αναφερόμενους στην παράγραφο 2, καθώς και στις επιτροπές της παραγράφου 7, με την επιφύλαξη του άρθρου 20 παράγραφος 2 εδάφιο β', καθώς και όποιος αρνείται την παροχή στους Επιθεωρητές Μεταλλείων των στοιχείων που αναφέρονται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 ή παρεμποδίζει την πρόσβασή τους σε αυτά, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ένα (1)

έτος. Επίσης, με αιτιολογημένη πράξη, του Επιθεωρητή Μεταλλείων επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις ύψους από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, για κάθε μία από τις παραβάσεις του προηγούμενου εδαφίου».

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥΣ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ

Άρθρο 52

Απαιτούμενα Προσόντα
Ενεργειακών Επιθεωρητών

1. Η ενεργειακή επιθεώρηση κτιρίου ή κτιριακής μονάδας και η ενεργειακή επιθεώρηση συστήματος θέρμανσης και κλιματισμού, όπως ορίζονται στις παραγράφους 15 και 16 του άρθρου 2 του Ν. 4122/2013 (Α' 42) διεξάγονται με ανεξάρτητο τρόπο από ειδικευμένους Ενεργειακούς Επιθεωρητές, όπως ορίζονται στην παρ. 17 του άρθρου 2 του Ν. 4122/2013.

2. Η ιδιότητα του Ενεργειακού Επιθεωρητή αποκτάται με την εγγραφή του στο αντίστοιχο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών του άρθρου 54 του παρόντος.

3. Η δραστηριότητα του Ενεργειακού Επιθεωρητή ασκείται από διπλωματούχους μηχανικούς, μέλη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και πτυχιούχους μηχανικούς τεχνολογικής εκπαίδευσης ή μηχανικούς που έχουν αποκτήσει αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων στη χώρα μας, σε εφαρμογή της σχετικής εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, όπως κάθε φορά ισχύει και οι οποίοι έχουν δικαίωμα υπογραφής της Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 25 του άρθρου 2 του Ν. 4122/2013, σε συνδυασμό με την παρ. 2 του άρθρου 12 του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (Β' 407/2010) και σύμφωνα με τη σχετική κείμενη εθνική νομοθεσία περί επαγγελματικών δικαιωμάτων, όπως κάθε φορά ισχύει.

4. Οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές που έχουν πιστοποιηθεί σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εντάσσονται στο αντίστοιχο Μητρώο Ενεργειακού Επιθεωρητή του άρθρου 54, σε εφαρμογή της σχετικής κείμενης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

5. Οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές εντάσσονται στις παρακάτω τάξεις ως εξής:

Α' Τάξη, όπου εντάσσονται:

α. οι διπλωματούχοι μηχανικοί από την κτήση του διπλώματός τους,

β. οι πτυχιούχοι μηχανικοί τεχνολογικής εκπαίδευσης ένα (1) έτος μετά την κτήση του πτυχίου τους,

γ. οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές, οι οποίοι μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος είναι ήδη εγγεγραμμένοι στο αντίστοιχο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών και οι οποίοι δεν έχουν δικαίωμα υπογραφής της Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3, χωρίς δικαίωμα ένταξης στη Β' και Γ' Τάξη,

δ. οι διπλωματούχοι και πτυχιούχοι τεχνολογικής εκπαίδευσης μηχανικοί, οι οποίοι μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος αποδεδειγμένα παρακολουθούν το εξειδικευ-

μένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του άρθρου 9 του Π.δ. 100/2010 υπό την προϋπόθεση της επαρκούς παρακολούθησης και με την επιφύλαξη του ανωτέρω σημείου γ'.

Οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές Α' Τάξης δύνανται να διενεργούν ενεργειακές επιθεωρήσεις Α' Τάξης που αφορούν:

α. σε κτίρια ή κτιριακές μονάδες συνολικής επιφάνειας έως και διακόσια πενήντα τετραγωνικά μέτρα (250 τ.μ.),

β. σε συστήματα θέρμανσης με συνολική θερμική ισχύ έως και πενήντα κιλοβάτ (50kW),

γ. σε συστήματα κλιματισμού με συνολική ψυκτική ισχύ έως και πενήντα κιλοβάτ (50 kW).

Β' Τάξη, όπου εντάσσονται:

α. οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές Α' Τάξης εφόσον έχουν αποδεδειγμένα διενεργήσει τουλάχιστον τριάντα (30) ενεργειακές επιθεωρήσεις Α' Τάξης,

β. οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές, οι οποίοι μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος είναι ήδη εγγεγραμμένοι στο αντίστοιχο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών και οι οποίοι έχουν δικαίωμα υπογραφής της Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3, εφόσον έχουν αποδεδειγμένα διενεργήσει τουλάχιστον τριάντα (30) ενεργειακές επιθεωρήσεις Α' Τάξης ή εναλλακτικά ενεργειακές επιθεωρήσεις σε κτίρια ή και κτιριακές μονάδες συνολικής επιφάνειας δέκα χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων (10.000 τ.μ.) ή επιθεωρήσεις συστημάτων θέρμανσης ή κλιματισμού συνολικής ισχύος χιλίων πεντακοσίων κιλοβάτ (1.500 kW).

Τουλάχιστον το είκοσι τοις εκατό (20%) των ανωτέρω επιθεωρήσεων απαιτείται να έχει διενεργηθεί σε κτίρια ή/και κτιριακές μονάδες με χρήση μη κατοικίας που διαθέτουν συστήματα θέρμανσης ή και κλιματισμού ισχύος άνω των δεκαπέντε κιλοβάτ (15 kW).

Οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές Β' Τάξης δύνανται να διενεργούν ενεργειακές επιθεωρήσεις Α' Τάξης, καθώς επίσης και Β' Τάξης που αφορούν:

α. σε κτίρια ή κτιριακές μονάδες συνολικής επιφάνειας από διακόσια πενήντα τετραγωνικά μέτρα (250 τ.μ.) έως και χίλια τετραγωνικά μέτρα (1.000τ.μ.),

β. σε συστήματα θέρμανσης με συνολική θερμική ισχύ από πενήντα κιλοβάτ (50 kW) έως και τετρακόσια κιλοβάτ (400 kW),

γ. σε συστήματα κλιματισμού με συνολική ψυκτική ισχύ από πενήντα κιλοβάτ (50 kW) έως και (400 kW).

Γ' Τάξη, όπου εντάσσονται:

α. οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές Β' Τάξης εφόσον έχουν αποδεδειγμένα διενεργήσει τουλάχιστον δέκα (10) ενεργειακές επιθεωρήσεις Β' Τάξης,

β. οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές, οι οποίοι μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος είναι ήδη εγγεγραμμένοι στο αντίστοιχο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών και οι οποίοι έχουν το δικαίωμα υπογραφής της Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3, εφόσον έχουν αποδεδειγμένα διενεργήσει τουλάχιστον δέκα (10) ενεργειακές επιθεωρήσεις Β' Τάξης ή εναλλακτικά ενεργειακές επιθεωρήσεις σε κτίρια ή και κτιριακές μονάδες με συνολική επιφάνεια άνω των διακοσίων πενήντα τετραγωνικών μέτρων (250 τ.μ.) και στο σύνολο αυτών είκοσι χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα (20.000 τ.μ.) ή επιθεωρήσεις σε συστήματα θέρμανσης

ή κλιματισμού ισχύος άνω των πενήντα κιλοβάτ (50 kW) και στο σύνολο αυτών πέντε χιλιάδες κιλοβάτ (5.000 kW).

γ. Οι ενεργειακοί επιθεωρητές, οι οποίοι μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος έχουν επιτύχει στην εξεταστική διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 9 του Π.δ. 100/2010 (Α'177).

Οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές Γ' Τάξης δύνανται να διενεργούν ενεργειακές επιθεωρήσεις Α' και Β' Τάξης, καθώς επίσης και Γ' Τάξης που αφορούν:

α. σε κτίρια ή κτιριακές μονάδες συνολικής επιφάνειας άνω των χιλίων τετραγωνικών μέτρων (1.000τ.μ.),

β. σε συστήματα θέρμανσης με συνολική θερμική ισχύ άνω των τετρακοσίων κιλοβάτ (400 kW),

γ. σε συστήματα κλιματισμού με συνολική ψυκτική ισχύ άνω των τετρακοσίων κιλοβάτ (400 kW).

Άρθρο 53

Ασυμβίβαστα Ενεργειακών Επιθεωρητών

1. Απαγορεύεται η διενέργεια ενεργειακής επιθεώρησης από Ενεργειακό Επιθεωρητή σε κτίριο ή κτιριακή μονάδα εφόσον:

α) συμμετείχε στη μελέτη, κατασκευή, επίβλεψη, συντήρηση, ο ίδιος ή νομικό πρόσωπο του οποίου είναι μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος,

β) έχει δικαίωμα κυριότητας, νομής ή κατοχής, ο ίδιος, ή σύζυγος ή συγγενής του έως β' βαθμού ή νομικό πρόσωπο του οποίου ο ίδιος είναι μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος.

2. Η ιδιότητα του Ενεργειακού Επιθεωρητή είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του υπαλλήλου στο Δημόσιο ή ευρύτερο Δημόσιο τομέα, με σχέση δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Για την εφαρμογή του παρόντος, το Δημόσιο ή ο ευρύτερος δημόσιος τομέας ορίζεται από τις «αναθέτουσες αρχές», του άρθρου 2 του Π.δ. 60/2007 (Α'64), όπως κάθε φορά ισχύει.

Άρθρο 54

Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών, Αρχείο Επιθεωρήσεως Κτιρίων

1. Καταρτίζεται Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών, υπό τη μορφή ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων, όπου εγγράφονται με αύξοντα Αριθμό Μητρώου οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές με όλα τα απαιτούμενα στοιχεία τους.

Στο Μητρώο διακρίνονται τρεις (3) Κατηγορίες Ενεργειακών Επιθεωρητών με τις αντίστοιχες Τάξεις του άρθρου 52, ως εξής:

α) Ενεργειακοί Επιθεωρητές Κτιρίων (Α', Β' και Γ' Τάξης),

β) Ενεργειακοί Επιθεωρητές Συστημάτων Θέρμανσης (Α', Β' και Γ' Τάξης) και

γ) Ενεργειακοί Επιθεωρητές Συστημάτων Κλιματισμού (Α', Β' και Γ' Τάξης).

2. Ο αριθμός Μητρώου του Ενεργειακού Επιθεωρητή αναγράφεται υποχρεωτικά στα Πιστοποιητικά Ενεργειακής Απόδοσης, όπως ορίζονται στην παρ. 14 του άρθρου 2 του Ν. 4122/2013 και στις Εκθέσεις Επιθεώρησης Συστημάτων Θέρμανσης και Κλιματισμού, του άρθρου 16 του Ν. 4122/2013.

3. Κάθε Ενεργειακός Επιθεωρητής κατά την εγγραφή του στο Μητρώο, υποχρεούται να δηλώσει την επαγγελματική του έδρα.

4. Τηρείται ξεχωριστό Μητρώο για τα νομικά πρόσωπα – τεχνικές εταιρείες οποιασδήποτε νομικής μορφής, των οποίων ένας τουλάχιστον εταίρος είναι Ενεργειακός Επιθεωρητής. Η μερίδα κάθε νομικού προσώπου ενημερώνεται ταυτόχρονα για κάθε μεταβολή που αφορά στο φυσικό πρόσωπο - Ενεργειακό Επιθεωρητή.

5. Σε περίπτωση μεταβολής των αρχικά δηλωθέντων στοιχείων φυσικού ή νομικού προσώπου, εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών, αυτό υποχρεούται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών να δηλώσει τη μεταβολή στα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας Βορείου και Νοτίου Ελλάδος του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Ειδικότερα, σε περίπτωση θανάτου, συνταξιοδότησης ή απώλειας της επαγγελματικής ιδιότητας του Ενεργειακού Επιθεωρητή, η αρμόδια για την έκδοση του σχετικού πιστοποιητικού ή απόφασης αρχή, υποχρεούται να γνωστοποιήσει εγγράφως το γεγονός στα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας Βορείου και Νοτίου Ελλάδος του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την έκδοση του πιστοποιητικού ή της απόφασης, για την ενημέρωση του Μητρώου Ενεργειακών Επιθεωρητών.

6. Για την εγγραφή στα μητρώα Ενεργειακών Επιθεωρητών καταβάλλεται από τους Ενεργειακούς Επιθεωρητές εφάπαξ παράβολο πενήντα (50) ευρώ. Για τη διαχείριση του Αρχείου Επιθεωρήσεως Κτιρίων της παραγράφου 8 καταβάλλεται από τους υπόχρεους και ωφελούμενους παράβολο πέντε (5) ευρώ για κάθε ενεργειακή επιθεώρηση Α' Τάξης, παράβολο δέκα (10) ευρώ για κάθε ενεργειακή επιθεώρηση Β' Τάξης και παράβολο τριάντα (30) ευρώ για κάθε ενεργειακή επιθεώρηση Γ' Τάξης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται η διαδικασία είσπραξης και απόδοσης των ποσών αυτών με τη χρήση ηλεκτρονικών τεχνολογιών, η υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών, η απευθείας έκδοση των πράξεων υπολογισμού, ενώ δύνανται να αναπροσαρμόζεται το ύψος των παραβόλων που επιβάλλονται δυνάμει της απόφασης παραγράφου και να ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

7. Τα ποσά της παραγράφου 6 αποδίδονται σε ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) υπέρ του Πράσινου Ταμείου (ΚΑΕ 3745) και σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) υπέρ του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ), το οποίο υποστηρίζει τεχνικά τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως προς τη λειτουργία και συντήρηση της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων του Αρχείου Επιθεώρησης Κτιρίων και του Μητρώου Ενεργειακών Επιθεωρητών. Το ποσό που αποδίδεται ετησίως στο ΚΑΠΕ δεν μπορεί να υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.

8. Καταρτίζεται Αρχείο Επιθεωρήσεως Κτιρίων υπό τη μορφή ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων και ενημερώνεται ηλεκτρονικά από τους Ενεργειακούς Επιθεωρητές, οι οποίοι υποχρεούνται να υποβάλουν:

α) τα Πιστοποιητικά Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων και τα αντίστοιχα έντυπα ενεργειακής επιθεώρησης κτιρίων,

β) τις Εκθέσεις Επιθεώρησης των Συστημάτων Θέρμανσης Κτιρίων και

γ) τις Εκθέσεις Επιθεώρησης των Συστημάτων Κλιματισμού Κτιρίων.

9. Η τήρηση, ο έλεγχος και η διαχείριση του Μητρώου Ενεργειακών Επιθεωρητών και του Αρχείου Επιθεωρήσεων Κτιρίων υπάγεται στην αρμοδιότητα των Τμημάτων Επιθεώρησης Ενέργειας Βορείου και Νοτίου Ελλάδος του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 55

Απαιτούμενα δικαιολογητικά, διαδικασία εγγραφής στο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών

1. Για την άσκηση της δραστηριότητας του Ενεργειακού Επιθεωρητή ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 3 του Ν. 3919/2011 (Α' 32), ήτοι:

α) Υποβολή Αναγγελίας έναρξης άσκησης της δραστηριότητας του Ενεργειακού Επιθεωρητή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 3919/2011, προς τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας Νοτίου και Βορείου Ελλάδος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η Αναγγελία πραγματοποιείται από τον ενδιαφερόμενο ή με εξουσιοδότηση αυτού και με την υποβολή της αποδίδεται στον αιτούντα Βεβαίωση Υποβολής Αναγγελίας. Η Αναγγελία υποβάλλεται ηλεκτρονικά στην ηλεκτρονική διεύθυνση του πληροφοριακού συστήματος του Μητρώου Ενεργειακών Επιθεωρητών που τηρείται από τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας Νοτίου και Βορείου Ελλάδος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, συνοδευόμενη από τα παρακάτω δικαιολογητικά:

αα) Φωτοαντίγραφο του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου.

ββ) Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (Α' 75) με επικύρωση του γνησίου της υπογραφής, με την οποία ο υποψήφιος δηλώνει ότι δεν συντρέχουν νομικά ή άλλα κωλύματα ή ασυμβίβαστα, ότι δεν είναι Επιθεωρητής Ενέργειας (υπάλληλος των Τμημάτων Επιθεώρησης Ενέργειας Νοτίου και Βορείου Ελλάδος), ότι δεν είναι υπάλληλος στο Δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα, με σχέση δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, ότι αποδέχεται το δικαίωμα για χρήση, στατιστική επεξεργασία και κοινοποίηση στοιχείων σχετικών με τις ενεργειακές επιθεωρήσεις στις οποίες έχει προβεί, με την επιφύλαξη προστασίας των προσωπικών δεδομένων και των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, καθώς και ότι είναι αληθή όλα τα στοιχεία που συνοδεύουν την αίτησή του.

γγ) Αντίγραφο διπλώματος ή πτυχίου από ελληνικές σχολές ανώτατης εκπαίδευσης ή σε περίπτωση σπουδών σε σχολές της αλλοδαπής, ισότιμο και αντίστοιχο πτυχίο αναγνωρισμένο σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή απόφαση αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων στη χώρα μας κατ'εφαρμογή της σχετικής ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας. Για Διπλωματούχους Μηχανικούς αρκεί η βεβαίωση εγγραφής στο ΤΕΕ, ενώ για Πτυχιούχους Μηχανικούς Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, που έχουν

εγγραφεί στο βιβλίο Τεχνικών Επωνυμιών του ΤΕΕ, αρκεί η βεβαίωση εγγραφής τους.

δδ) Παράβολο πενήντα (50) ευρώ.

β) Τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας Νοτίου και Βορείου Ελλάδος, του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά τη λήψη όλων των παραπάνω δικαιολογητικών, προβαίνουν στις προβλεπόμενες διαδικασίες και ελέγχους με σκοπό τη διαπίστωση συνδρομής όλων των απαραίτητων προϋποθέσεων για τη νόμιμη άσκηση της δραστηριότητας του ενεργειακού επιθεωρητή.

γ) Η προαναφερόμενη διαδικασία ολοκληρώνεται εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία λήψης της Αναγγελίας και της πλήρους υποβολής όλων των προβλεπόμενων παραπάνω νόμιμων δικαιολογητικών.

δ) Στην περίπτωση που δεν πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις ή δεν προκύπτει η συνδρομή τους από τα υποβληθέντα στοιχεία, τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας Νοτίου και Βορείου Ελλάδος του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενημερώνουν εγγράφως τον ενδιαφερόμενο ότι του απαγορεύει την άσκηση της δραστηριότητας, γνωστοποιώντας και τους σχετικούς λόγους. Άλλως, μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών ο ενδιαφερόμενος ασκεί τη δραστηριότητα ελεύθερα, χωρίς άλλη ειδοποίηση ή ενέργεια από τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο.

2. Για την εγγραφή νομικών προσώπων – τεχνικών εταιρειών στο Μητρώο, απαιτείται η υποβολή των παρακάτω δικαιολογητικών στα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας Βορείου και Νοτίου Ελλάδος:

α) Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (Α' 75) των Ενεργειακών Επιθεωρητών, με επικύρωση του γνησίου της υπογραφής, που βεβαιώνουν τη σχέση τους με το συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο για τη διεξαγωγή ενεργειακών επιθεωρήσεων.

β) Αντίγραφο του Καταστατικού του νομικού προσώπου.

γ) Παράβολο εκατόν πενήντα (150) ευρώ του νομικού προσώπου.

3. Ενημερωμένοι κατάλογοι Ενεργειακών Επιθεωρητών είναι διαθέσιμοι στο κοινό ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας του Μητρώου Ενεργειακών Επιθεωρητών και της κεντρικής ιστοσελίδας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 56

Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση που, μετά από έλεγχο των Τμημάτων Επιθεώρησης Ενέργειας Βορείου και Νοτίου Ελλάδας, του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας διαπιστωθεί ότι Ενεργειακός Επιθεωρητής:

α) αναγράφει ανακριβή ενεργειακά ή άλλα στοιχεία επί των Πιστοποιητικών Ενεργειακής Απόδοσης ή/και των Εκθέσεων Επιθεώρησης Συστημάτων Θέρμανσης ή/και Κλιματισμού,

β) υποβάλλει ανακριβή στοιχεία και δικαιολογητικά,

γ) παραβιάζει το καθήκον εχεμύθειας και εμπιστευτικό-

τητας, ως προς τη χρήση των στοιχείων και των πληροφοριών που συγκεντρώνει κατά την εκτέλεση του έργου του,

δ) προβαίνει σε άσκηση της δραστηριότητας του Ενεργειακού Επιθεωρητή σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος,

ε) εκπληρώνει πλημμελώς τα επιστημονικά και επαγγελματικά καθήκοντα και τις συμβατικές του υποχρεώσεις,

στ) συντρέχουν στο πρόσωπο του νομικά ή άλλα κωλύματα ή ασυμβίβαστα,

ζ) παραβιάζει τις λοιπές υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, όπως ισχύει, καθώς και των κατά εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας Βορείου και Νοτίου Ελλάδος του Σώματος Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εισηγούνται την επιβολή διοικητικών και λοιπών κυρώσεων ή/και χρηματικών προστίμων, κατόπιν προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερόμενου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του Ν. 2690/1999 (Α' 45).

2. Οι κυρώσεις της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη ως κριτήρια, ιδίως το είδος και τη βαρύτητα της παράβασης, τις συνέπειες που προκύπτουν από αυτή, την επιφάνεια και τη χρήση του πιστοποιούμενου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, τις αποκλίσεις των ενεργειακών καταναλώσεων ή της ενεργειακής κατηγορίας που υπολογίζονται, τα ανακριβή ή αναληθή δηλωθέντα στοιχεία του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, τη συχνότητα υποβολής αιτημάτων ανάκλησης, τη μη τήρηση των ασυμβιβάστων, το βαθμό υπαιτιότητας και την τυχόν υποτροπή του παραβάτη Ενεργειακού Επιθεωρητή, ως εξής:

αα) καταβολή χρηματικού προστίμου ύψους από πεντακόσια (500) έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ,

ββ) αποκλεισμός του Ενεργειακού Επιθεωρητή από τη διενέργεια ενεργειακών επιθεωρήσεων για περίοδο από ένα (1) έως και τρία (3) έτη και

γγ) οριστική διαγραφή του Ενεργειακού Επιθεωρητή από το Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών.

3. Το χρηματικό πρόστιμο μπορεί να επιβάλλεται ως συμπληρωματική ποινή, σωρευτικά με τις κυρώσεις των περιπτώσεων ββ' και γγ'.

4. Για τον προσδιορισμό του χρηματικού προστίμου που επιβάλλεται σε Ενεργειακό Επιθεωρητή λαμβάνεται υπόψη και το ύψος της συνολικής αμοιβής που εισέπραξε για την έκδοση των Πιστοποιητικών Ενεργειακής Απόδοσης ή των Εκθέσεων Επιθεώρησης, βάσει των οποίων διαπιστώθηκε η παράβαση.

5. Κάθε επιβληθείσα κύρωση καταγράφεται στο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών.

6. Τα επιβαλλόμενα χρηματικά πρόστιμα βεβαιώνονται και εισπράττονται από τις Δ.Ο.Υ. σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ.

7. Οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται με το παρόν είναι ανεξάρτητες από τυχόν ποινικές ή αστικές ευθύνες του παραβάτη.

8. Επιτρέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας

κατά των κυρώσεων που επιβάλλονται με το παρόν άρθρο, εντός προθεσμίας σαράντα (40) ημερών από την κοινοποίηση στον ενδιαφερόμενο της σχετικής απόφασης και σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

9. Τα Πιστοποιητικά Ενεργειακής Απόδοσης και οι Εκθέσεις Επιθεώρησης, μετά από έλεγχο των οποίων διαπιστώθηκε παράβαση και επιβλήθηκε κύρωση στον Ενεργειακό Επιθεωρητή, ακυρώνονται αυτοδίκαια με την έναρξη ισχύος της πράξης επιβολής της διοικητικής κύρωσης, η οποία κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο ιδιοκτήτη του κτιρίου.

10. Οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές Β' και Γ' Τάξης, στους οποίους υποβάλλονται κυρώσεις, υποβιβάζονται σε κατώτερη Τάξη, εφόσον, μετά την αυτοδίκαιη ακύρωση των Πιστοποιητικών Ενεργειακών Απόδοσης ή των εκθέσεων συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού, δεν πληρούν τα κριτήρια ένταξής τους στην αντίστοιχη Τάξη Β' ή Γ' του άρθρου 52.

11. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος και ο τρόπος υπολογισμού των χρηματικών προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του παρόντος άρθρου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 57 **Καταργούμενες διατάξεις**

Από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος καταργούνται:

α. Το Π.δ. 100/2010 «Ενεργειακοί Επιθεωρητές Κτιρίων, Λεβήτων και Εγκαταστάσεων Θέρμανσης και Εγκαταστάσεων Κλιματισμού» (Α' 177), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

β. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 54 του Ν. 4280/2014 (Α' 159).

Άρθρο 58 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές, οι οποίοι μέχρι την έκδοση του παρόντος είναι ήδη εγγεγραμμένοι στο αντίστοιχο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών, εντάσσονται στις αντίστοιχες Κατηγορίες και Τάξεις του Μητρώου του άρθρου 54, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 52 και διενεργούν επιθεωρήσεις σύμφωνα με το ίδιο άρθρο, τρεις (3) μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Τα πιστοποιητικά που εκδίδονται κατά το ως άνω χρονικό διάστημα θεωρούνται έγκυρα ως προς κάθε συνέπεια.

Κατά τη διάρκεια του ανωτέρω διαστήματος η δραστηριότητα του Ενεργειακού Επιθεωρητή ασκείται από:

α) διπλωματούχους μηχανικούς και πτυχιούχους μηχανικούς τεχνολογικής εκπαίδευσης, οι οποίοι είναι ήδη εγγεγραμμένοι στο αντίστοιχο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών και με δικαιώματα που έχουν αποκτήσει, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Π.δ. 100/2010 (Α' 177), όπως είχε τροποποιηθεί και ισχύει,

β) διπλωματούχους μηχανικούς και πτυχιούχους μηχανικούς τεχνολογικής εκπαίδευσης ή μηχανικούς που έχουν αποκτήσει αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων στη χώρα μας, σε εφαρμογή της σχετικής εθνικής

και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, όπως κάθε φορά ισχύει και οι οποίοι μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος έχουν παρακολουθήσει το εξειδικευμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα που περιγράφεται στο άρθρο 9 του Π.δ. 100/2010 (Α' 177).

2. Τα Πιστοποιητικά Ενεργειακής Απόδοσης που έχουν εκδοθεί από 25.8.2015 έως 3.9.2015 και από 6.10.2013 έως 30.11.2013 θεωρούνται έγκυρα ως προς κάθε συνέπεια.

3. Μέχρι την έκδοση της κοινής απόφασης της παραγράφου 6 του άρθρου 54, για την εγγραφή στα μητρώα Ενεργειακών Επιθεωρητών και τη διαχείριση αυτών καταβάλλεται από τους Ενεργειακούς Επιθεωρητές εφάπαξ παράβολο πενήντα (50) ευρώ και ετησίως εκατό (100) ευρώ. Τα ποσά αυτά εισπράττονται από τις Δ.Ο.Υ. μέσω της Εφαρμογής Ηλεκτρονικού Παραβόλου (e-Παράβολο).

Άρθρο 59 **Τελικές διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου καταργείται κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει με τρόπο διαφορετικό τα θέματα που ρυθμίζονται με τον παρόντα Νόμο, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 1 του παρόντος.

Άρθρο 60 **Ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας συλλογικών οργάνων, προσωπικού καλλιτεχνικών σχολείων και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης**

Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων δύναται να παρέχεται η έγκριση σε μέλη ΔΕΠ που συμμετέχουν στη σύνθεση συλλογικών οργάνων, τα οποία συγκροτούνται από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για θέματα της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, να συνεχίσουν να συμμετέχουν αμισθί στα ανωτέρω συλλογικά όργανα έως τη λήξη της θητείας τους και μετά τη συνταξιοδότησή τους με την ιδιότητα που έχουν ορισθεί, ύστερα από σχετική αίτησή τους.

Άρθρο 61 **Ρύθμιση για τον καθορισμό της ανακτήσιμης διαφοράς περιόδου 2006-2015 του Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου**

1. Ως Ανακτήσιμη Διαφορά του Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου για τα έτη 2006-2015 νοείται το άθροισμα της θετικής ή αρνητικής διαφοράς για κάθε ένα από τα έτη 2006 - 2015, η οποία προκύπτει από:

α) το απαιτούμενο ετήσιο έσοδο του ΔΕΣΦΑ όπως αυτό:

αα) έχει υπολογισθεί για το χρονικό διάστημα από το έτος 2006 έως και το έτος 2010 και αποτυπώνεται στην παράγραφο 13 του Τιμολογίου Χρήσης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (υπ' αριθμ. 722/2012 απόφαση ΡΑΕ, (Β'2385) και ανέρχεται στο ποσό των 213.089.592 ευρώ, και

ββ) επανυπολογίζεται, για το χρονικό διάστημα από το έτος 2011 έως και το έτος 2015 και για κάθε βασική δρα-

στηριότητα του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου, σε ετήσια βάση και σε ονομαστικές τιμές, με απόφαση της ΡΑΕ που εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από τη θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης, κατόπιν υποβολής των αναγκαίων, κατά την κρίση της ΡΑΕ, στοιχείων από το ΔΕΣΦΑ ΑΕ. Ο ανωτέρω επανυπολογισμός πραγματοποιείται βάσει των κανονιστικών διατάξεων που ίσχυαν για καθένα από τα έτη αυτά, αφαιρουμένων από τη θεωρούμενη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση του ΔΕΣΦΑ ΑΕ των επιχορηγήσεων μετοχικού Κεφαλαίου, σύμφωνα με τον ετήσιο ρυθμό απόσβεσης αυτών, όπως προκύπτει από τον Πρώτο Πίνακα της παραγράφου 13 του Τιμολογίου Χρήσης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου της απόφασης 722/2012 της ΡΑΕ («επιχορηγήσεις ΜΚ»), και β) το αντίστοιχο πραγματικό έσοδο του ΔΕΣΦΑ ΑΕ, όπως προκύπτει από τις λογιστικές του καταστάσεις.

2. Η Ανακτήσιμη Διαφορά του Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου για τα έτη 2006-2015 κατανέμεται ισόποσα σε κάθε ένα έτος από τα επόμενα σαράντα (40) έτη, αρχής γενομένης από το έτος 2017, με προσαύξηση βάσει του ύψους του τρέχοντος πληθωρισμού.

3. Εντός τριών (3) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, αναθεωρείται ο Κανονισμός Τιμολόγησης Βασικών Δραστηριοτήτων του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (Β'2093/2012) και η μεθοδολογία υπολογισμού του απαιτούμενου εσόδου, λαμβάνοντας υπόψη και τα οριζόμενα στις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2. Τα ισχύοντα κατά τη θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης τιμολόγια χρήσης του ΕΣΦΑ αναθεωρούνται μέχρι τις 30.11.2016, βάσει της αναθεωρημένης μεθοδολογίας κατά τα ως άνω, και εφαρμόζονται από 1.1.2017.

Άρθρο 62 **Εξασφάλιση πιστώσεων για απασχόληση εκπαιδευτικών**

Το άρθρο 19 του Ν. 4283/2014 (Α'189), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 19

Για την πληρωμή αναπληρωτών και ωρομισθίων εκπαιδευτικών, καθώς και Ειδικού Εκπαιδευτικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού δύναται να γίνει χρήση πόρων του εθνικού σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Η σχετική δαπάνη δύναται να βαρύνει την εγκριθείσα Συλλογική Απόφαση του έτους 2016 έως του ποσού των εκατόν δεκαέξι εκατομμυρίων εξακοσίων χιλιάδων (116.600.000) ευρώ και την οικεία Συλλογική Απόφαση του έτους 2017 έως του ποσού των εκατόν δεκατεσσάρων εκατομμυρίων (114.000.000) ευρώ»

Άρθρο 63

1. Η παρ. 2 του άρθρου 12 του Ν. 2328/1995 (Α' 159), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 33 του άρθρου δεύτερου του Ν. 4366/2016 (Α' 18) και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Από 1.10.2016 η τιμολόγηση για τις πράξεις της παραγράφου 1 διενεργείται αποκλειστικά με τιμολόγιο που εκδίδει το Μέσο που καταχωρεί ή αναμεταδίδει τη διαφήμιση ή τη χορηγία προς το διαφημιζόμενο. Εξαιρέση

από την παραπάνω διάταξη, επιτρέπεται αποκλειστικά στις περιπτώσεις που οι διαφημιστικές και επικοινωνιακές ενέργειες διενεργούνται στο πλαίσιο σύμβασης - διαφημιστικής και επικοινωνιακής προβολής που:

α. είτε έχει συναφθεί το αργότερο μέχρι τις 30.9.2016, υπό την πρόσθετη προϋπόθεση ότι: (i) η σχετική σύμβαση έχει κοινοποιηθεί εγκαίρως στην οικεία φορολογική αρχή, όπως ορίζεται από τις οικείες διατάξεις, και (ii) σε κάθε περίπτωση, η διάρκεια ισχύος της λήγει το αργότερο μέχρι τις 31.12.2016,

β. είτε έχει συναφθεί από το Δημόσιο ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα σε συνέχεια διαγωνιστικής διαδικασίας της οποίας η Διακήρυξη έχει δημοσιευθεί μέχρι τις 30.9.2016.

Αν για την εξόφληση του Μέσου μεσολαβεί με οποιονδήποτε τρόπο διαφημιστής, αυτός ενεργεί ως εκπρόσωπος του διαφημιζόμενου, προς τον οποίο εκδίδονται και όλα τα νόμιμα παραστατικά.

Παρατάσεις συμβάσεων που εμπίπτουν στο στοιχείο α' παραπάνω απαγορεύονται, ενώ παρατάσεις συμβάσεων που εμπίπτουν στο στοιχείο β' επιτρέπονται υπό τους όρους της νομοθεσίας για τη διαφημιστική προβολή του Δημοσίου και των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα.»

2. Η ισχύς των διατάξεων των περιπτώσεων β', γ', ε' και στ' του άρθρου πέμπτου του Ν. 4279/2014 (Α'158), όπως ισχύει, αρχίζει από 1.10.2016.

Άρθρο 64

Οι υφιστάμενοι - διαμορφωμένοι προσωρινοί (εργοταξιακοί) κλάδοι εισόδου - εξόδου ομόρροπων κινήσεων με εθνικές οδούς με ή χωρίς διαχωρισμένο οδόστρωμα διατηρούνται προσωρινά σε λειτουργία, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) οι συγκεκριμένοι κλάδοι πρόσβασης λειτουργούν την τελευταία 5ετία, β) οι κλάδοι αυτοί εξυπηρετούν παρακείμενη ευρεία οικιστική, τουριστική ή βιομηχανική περιοχή μονοσήμαντα με την συγκεκριμένη εθνική οδό, σύμφωνα με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου, γ) έχουν εγκατεστημένη εργοταξιακή σήμανση διευθέτησης της κυκλοφορίας (οδική ασφάλεια) που έχει εγκριθεί από την οικεία Αστυνομική Διεύθυνση του Νομού, ανεξάρτητα αν εκτελείται ή όχι έργο στην περιοχή, δ) εκπονούνται παράλληλα σχετικές κοινωνιακές και περιβαλλοντικές μελέτες για την κυκλοφοριακή εξυπηρέτηση των υπόψη οικιστικών, τουριστικών ή βιομηχανικών περιοχών, προκειμένου να εγκριθούν και υλοποιηθούν οριστικά και ε) η υφιστάμενη σήμανση συντηρείται και επιθεωρείται τακτικά από τον αρμόδιο φορέα που την εγκατέστησε ή διαχειρίζεται την οδό. Η ως άνω προσωρινή λειτουργία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί τους 18 μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται μετά από γνώμη του οικείου ή των οικείων δημοτικών συμβουλίων της περιφέρειας εντός της οποίας υφίστανται οι συγκεκριμένοι προσωρινοί (εργοταξιακοί) κλάδοι για την πλήρωση των περιπτώσεων α' έως ε', διαπιστώνεται η συνδρομή των περιπτώσεων αυτών για τη διατήρηση των κλάδων αυτών σε προσωρινή λειτουργία.

Άρθρο 65

Ρύθμιση μισθολογικών θεμάτων προσωπικού Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας

Ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ) εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων των νόμων 3833/2010 (Α' 40), 3845/2010 (Α' 65), 3899/2010 (Α' 212), 4024/2011 (Α' 226) και 4093/2012 (Α' 222). Αποδοχές, που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως στο προσωπικό του ΟΒΙ, οποιασδήποτε κατηγορίας, κατά το διάστημα από 1.1.2010 μέχρι 1.11.2011, δεν αναζητούνται. Αποδοχές, που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως από 1.11.2011 και εξής αναζητούνται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 24 του Ν. 4354/2015. Οι παράγραφοι 3 και 4 του ίδιου άρθρου, εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 66

Επείγουσες ρυθμίσεις σχετικά με τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης

1. Η φράση «και οι βοηθοί του» που αναφέρεται στην περίπτωση κβ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 3213/2003 διαγράφεται και αντικαθίσταται από την φράση «και οι Ειδικοί Επιθεωρητές που εργάζονται με απόσπαση στο γραφείο του».

2. Η φράση «εντός δύο μηνών» που αναφέρεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 173 του Ν. 4389/2016 αντικαθίσταται από τη φράση «εντός τεσσάρων (4) μηνών».

3. Η φράση «δύο μήνες» που αναφέρεται στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 2 του Ν. 3213/2003 αντικαθίσταται από τη φράση «τέσσερις (4) μήνες».

4. Η φράση «εντός τριών (3) μηνών» που αναφέρεται στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 3 του Ν. 3213/2003 αντικαθίσταται από τη φράση «εντός πέντε (5) μηνών».

5. Η φράση «εντός τριών (3) μηνών» που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 6 του Ν. 3213/2003 αντικαθίσταται από τη φράση «εντός πέντε (5) μηνών».

6. Κατ' εξαίρεση και ειδικώς για την υποβολή των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης του έτους 2016 (χρήση 2015) του Ν. 3213/2003 και των δηλώσεων οικονομικών συμφερόντων του άρθρου 229 του Ν. 4281/2014 η προθεσμία υποβολής αρχίζει την 1η Οκτωβρίου 2016 και λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2016.

Άρθρο 67

Στην παρ. 6 του άρθρου 10 της υποπαραγράφου Δ.9 της παραγράφου Δ' του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (Α' 94), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο τρίτο του Ν. 4405/2016 (Α' 129), μεταξύ των φράσεων «, καθώς και τους γεωτεχνικούς υπαλλήλους και τους μηχανικούς» και «του Ινστιτούτου Γεωλογικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.)», παρεμβάλλεται η φράση «και το τεχνικό προσωπικό υποστήριξης εργασιών πεδίου, στο βαθμό που αυτό είναι αναγκαίο».

Άρθρο 68

Στο άρθρο 9 παρ. 7, του Ν. 2810/2000, «Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις» (Α'61) προστίθεται περίπτωση δ', η οποία έχει ως εξής:

«δ) το τίμημα των προϊόντων των μελών Ομάδας Παραγωγών, η οποία έχει δημιουργηθεί στα πλαίσια Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού 2200/1996 του Συμβουλίου της Ε.Ε., για

οφειλές της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών, προς οποιονδήποτε, με την οποία Ένωση, η Ομάδα Παραγωγών έχει το ίδιο ΑΦΜ.

Τυχόν κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί αίρονται, από τη δημοσίευση του παρόντος και τα κατασχεθέντα ποσά, αποδίδονται στην Ομάδα Παραγωγών και στα μέλη, αγρότες αυτής».

Άρθρο 69

Σε περιπτώσεις λατομείων που εντάχθηκαν σε λατομικές περιοχές πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος και αδειοδοτήθηκαν μόνο για τμήμα του ενιαίου χωροθετηθέντος λατομικού χώρου, η εκμίσθωση του υπολοίπου τμήματος του ίδιου χωροθετηθέντος χώρου στους εκμεταλλευτές των λατομείων αυτών γίνεται ως εξής:

α. Με απ' ευθείας σύμβαση προκειμένου για δημόσιες εκτάσεις, οι ειδικότεροι όροι και η διαδικασία εκμίσθωσης και διαχείρισης των οποίων ρυθμίζεται με την

υπουργική απόφαση Δ10/Φ/68/οικ.30842/7.12.1993 (Β' 917) όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με την υπουργική απόφαση Δ10/Β/Φ68/οικ. 17611/2000 (Β' 1545).

β. Προκειμένου για δημοτικές εκτάσεις σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και τ.ΥΒΕΤ υπ' αριθμ. 19690/19.4.1995 (Β' 402) όπως συμπληρώθηκε με την υπ' αριθμ. κοινή υπουργική απόφαση 19661/ 6.6.2001 (Β' 775).

γ. Η διάρκεια της μίσθωσης και της άδειας εκμετάλλευσης των λατομείων των ως άνω περιπτώσεων α' και β' δεν μπορεί να υπερβαίνει αυτήν του υφισταμένου ήδη αδειοδοτηθέντος λατομείου και, για τις τυχόν παρατάσεις, εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας.

Άρθρο 70

Η ισχύς του παρόντος Νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 28 Ιουλίου 2016

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΣΚΑΣ
Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ	Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ	Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ	Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ	Οικονομικών ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ	Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ
Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ	Υφυπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ΜΑΡΙΝΑ ΧΡΥΣΟΒΕΛΩΝΗ	Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ	Επικρατείας ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ	

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 28 Ιουλίου 2016

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ